

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

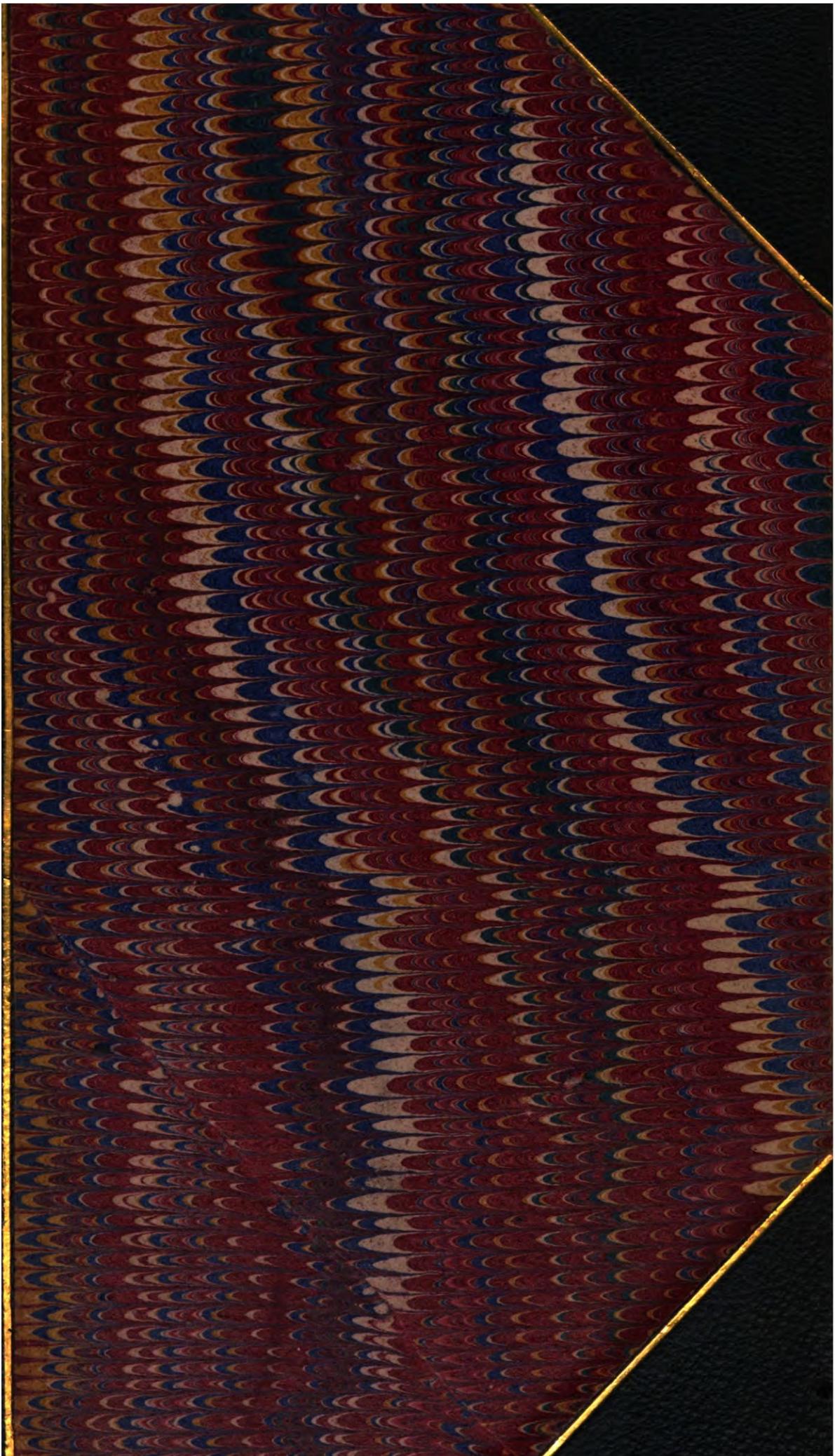
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

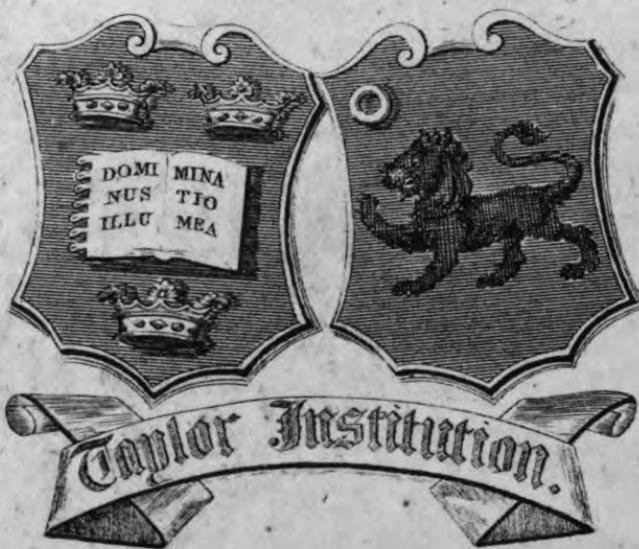
<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

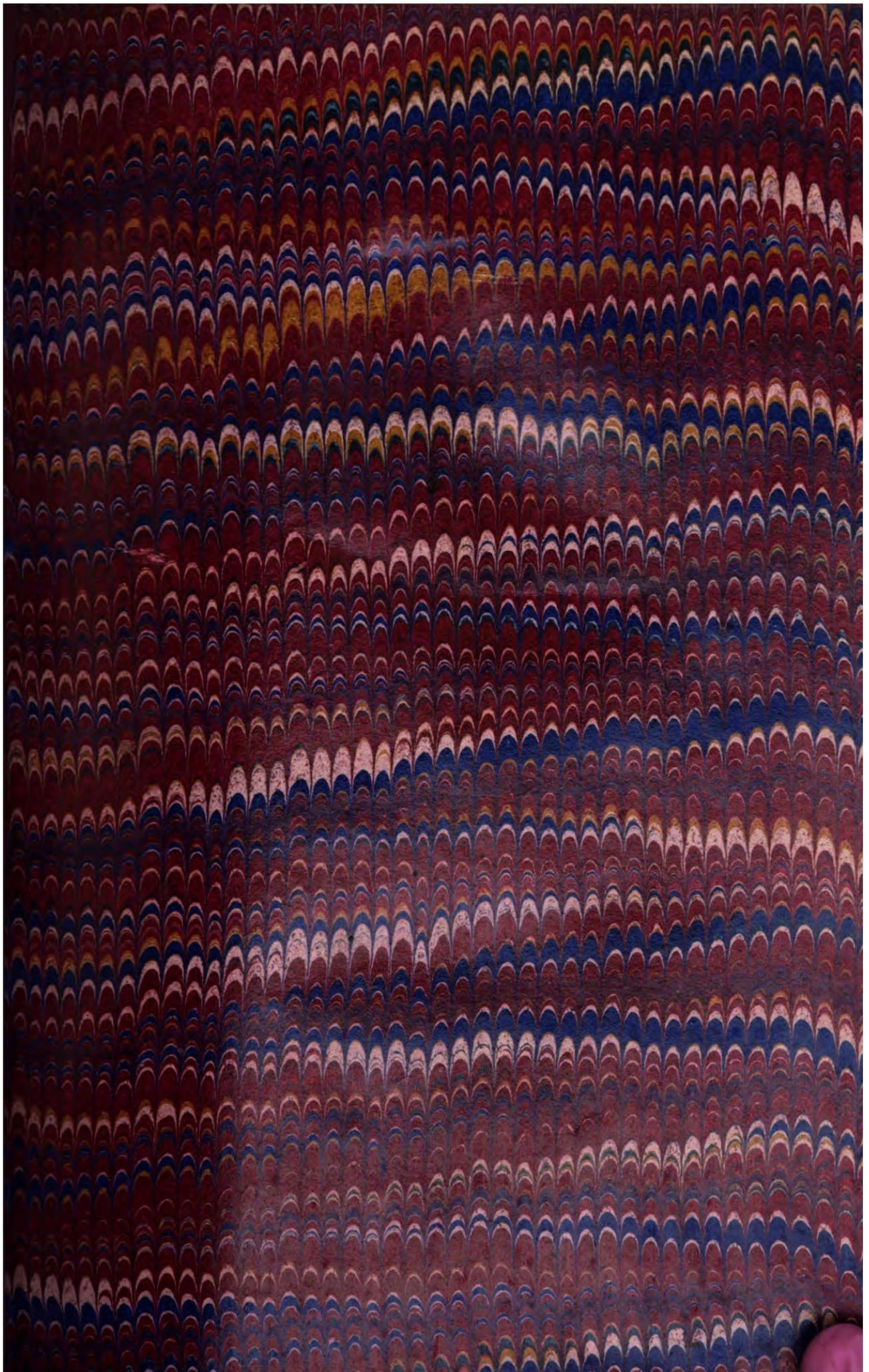

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

109 a 13

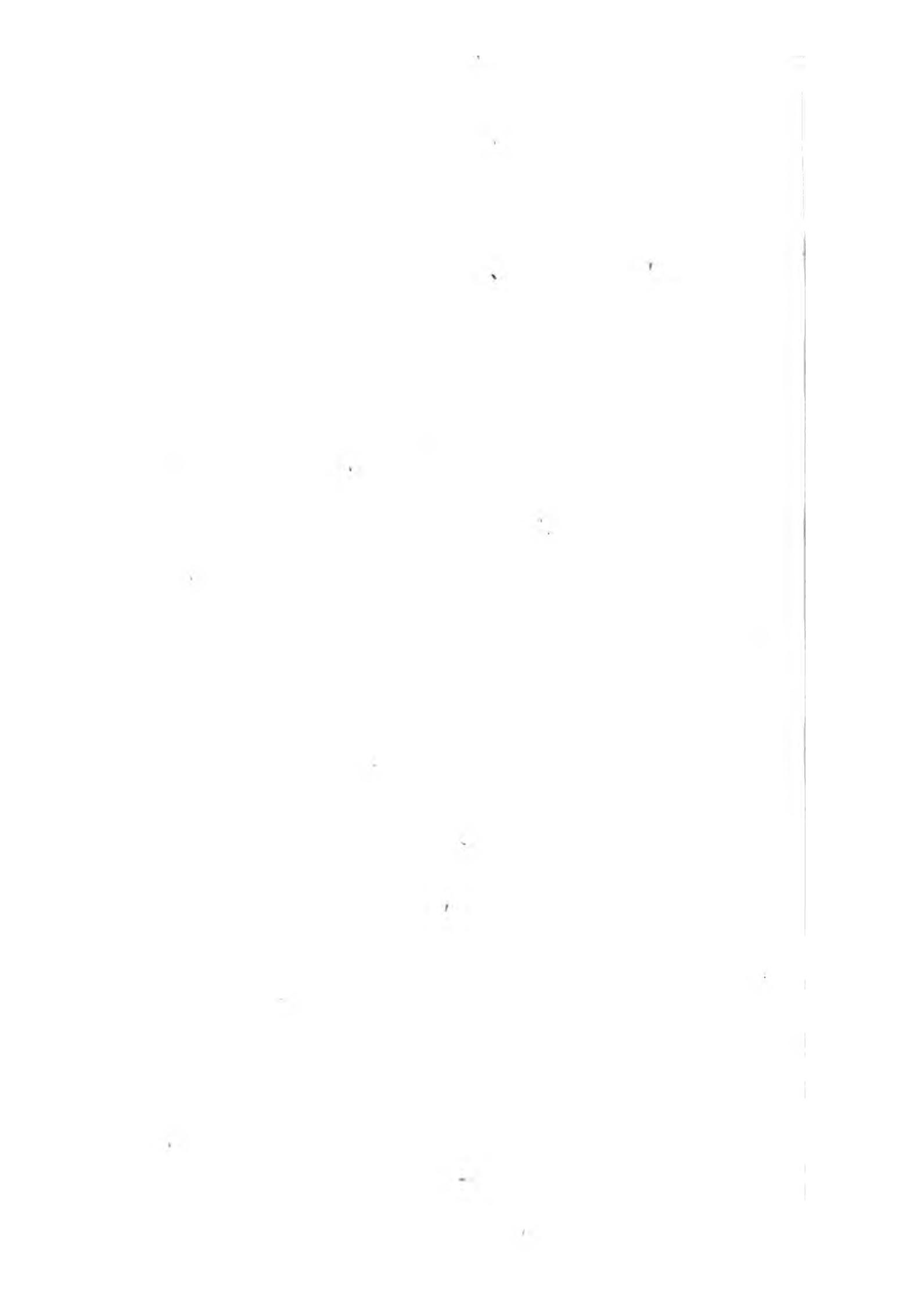

Henrik Hertz's

Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Femte Bind.

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Femte Bind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af C. A. Reipels Bo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1854.

107 c. 1.3

Indhold.

Emma	Pag. 1.
Arvingerne (ikke forhen trykt)	175.
11. 18. 35.	277.
Perspectivkassen	331.

E m m a

eller

Den hemmelige Forlovelse,

Lystspil i fem Acter.

Opført første Gang paa det kongel. Theater d. 15de Februar 1831.

Personerne.

Ritter, Commerceraad.

Fru Ritter, hans Kone.

Emma, deres Datter.

Doctor Mørk, deres Huuslæge.

Dagtel, Capitain i Land-Staten, paa Bartpenge.

Linderød, Capitain i Sø-Staten.

En Tjener hos Commerceraaden.

Handlingen begynder om Morgenen og varer ved til henimod Aften.

Scenen er hele Stykket igjennem et Visit-Bærelse hos Commerceraad Ritter. En Hoved-Indgang i Baggrunden; en Dør tilvenstre, der gaaer ind til Salen og de indre Bærelser.

Første Act.

Første Scene.

Emma

(ene, staaer ved Vinduet og vinker ud; træder frem).

Min Gud! hvad har jeg gjort! Hvilken Ubesindighed at vinke ad ham! — Det er en Lykke, at vi ingen Gjenboer har. Naar blot Ingen paa Gaden har lagt Mærke til mig! — Han kommer — hi! jeg vil lukke Døren af til Salen.

Anden Scene.

Emma. Linderod.

Linderod

(ilende ind).

Emma! kjæreste Emma! seer jeg dig endeligt igjen!

Emma.

For Guds Skyld, Wilhelm! tæl ikke saa høit!
Man kan høre hvert Ord i Salen ved Siden af.

Linderød.

Ei hvad, lad dem høre! Vi har jo ikke isinde
at lægge Raad op mod Nogens Liv.

Emma.

Åk nei! og dog maa Ingen høre hvad vi tale,
Ingen vide, at du er her.

Linderød.

Ingen vide, at jeg er her? Her, hvor jeg
længe inden jeg gjorde dit ærede Bekjendtskab, aldrig
kunde komme, uden at din Moder bad mig endelig
komme snart igjen og ikke være saa sjelden.

Emma.

Just her — hvor min Moder, naar hun erfarer
vort ærede Bekjendtskab, rimeligviis vil bede dig være
lidt sjeldnere.

Linderød.

Men Du Frelsens Gud! hører jeg da ikke til
Familien? Er din Fru Moder kanskee ikke min kjøde-
lige Cousine og du mit yndige Næstsødsfendebarn?
Hvad skulde da her være mig iveien? Du kjender
nok ikke Farvandet ret, min Slut?

Emma (leende).

Jo, som jeg sidder i det, maa jeg vel engang have lært det at fjende.

Linderob.

Fortæl da — hvorfor tør Ingen see mig?

Emma.

Fordi — fordi — af, kjære Wilhelm! Alt er ikke herhjemme, som jeg havde ventet det.

Linderob.

Men hvad er her da påseret?

Emma.

Jeg skal fortælle dig Alt. Men først maa du love mig, at hvis Nogen skulde nærme sig, du paa Diebliffet vil være ude af Huset. Vil du?

Linderob.

Vær du kun ubekymret, min Ven! Jeg skal i et Øt være ude af Huset. Jeg har jo blot nødig at springe ud af Vinduet derhenne.

Emma.

Ik! man kommer ingen Vei med dig!

Linderob.

Bliv ikke vred! Jeg skal gaae ordentlig ned ad Hovedtrappen. Fortæl blot!

Emma.

Saa hør da smukt efter og afbryd mig ikke for tidt. — Du veed, at jeg kun var et Barn, da jeg

kom fra mine Forældre i Huset hos min Tante i Korsøer, der opdrog og elskede mig som en Moder, og hvor du og jeg lærte at kjende hinanden. Du veed, at jeg sjelden eller aldrig saa mine Forældre, at vi vare næsten fremmede for hverandre ligetil i Vinter, da jeg ved min uforglemmelige Tantes Død maatte tage fra Korsøer og tilbage til mine Forældre.

Linderoth

(klappende hende paa kinden).

Ja, min Ven, alt dette veed jeg; det har du ikke nødig at fortælle.

Emma.

Jeg har nu snart været et halvt Aar herhjemme; men jeg er og bliver fremmed blandt mine Nærmeste. Mine Forældre elske mig sikkert; jeg tør ikke antage Andet. Men deres Kjærlighed er nær ved at bringe mig til Fortvivlelse. Jeg er et Barn i deres Dine, uden Erfaring, uden Opdragelse, forsømt, eenfoldig. Hvert Skridt jeg gjør lægger man Mærke til. Min Moder holder Die med mine uskyldigste Handlinger og plager mig med lange Bemærkninger derover. Usandhed, der feiler blot, at man ikke lader mig gaae alene over Gaden, af Frygt for at jeg skal fjøres over. — Hvad Under, at jeg har truffet mig tilbage til mig selv, at jeg undertrykker mine Følelser, mine Tanker, for blot at undgaae min Moders dræbende

Bemærkninger, hendes evige Skjænden og Trettesætten! Hvad Under, at jeg omsider synes og maa synes hvad man holder mig for, indskrænket, afftumpet, et uopdraget Barn, der maa rette sig efter de Andre.

Linderod.

Hvor kan du troe, fjære Emma! — Hvem har sat dig Sligt i Hovedet?

Emma

(tabt i sin Gjenstand lægger ikke Mærke til hans Ord).

O, hvor ganske anderledes var det ikke hos min venlige Tante! Hvor skaansom var hendes Dadel, naar jeg havde feilet; hvor trøstende hendes Opmuntring, naar jeg grædende udøste min Kummer, mine Livl ved hendes Bryst; hvor forte og træffende hendes Bemærkninger! Men her — hvem vil her høre paa mig, naar jeg klager? Til hvem tør jeg her betroe min hemmelige Kummer? Her, hvor man forfølger mig med en Omhyggelighed, der er mig mere forhad, end den værste Ligegyldighed, — med en forpiint, evig repeteret Moral. Ak, her er jeg eensom og fremmed blandt mine Egne — her er jeg sandeligen meget ulykkelig! (Holder Hænderne for Ansigtet og græder.)

Linderod.

Min Gud, kjæreste Emma, naar har jeg seet dig i saa stærk Bevægelse?

Emma.

Tilgiv mig, min Ven, at jeg alt ved vort første Gjenfyn plager dig med mine Bekymringer. Men jeg har i den lange Tid ikke havt en Eneste, til hvem jeg enten kunde eller gad betro mig. Ivertimod, det har været min eneste Trøst at skjule hvad der foregik i mig, at finde mig i Alt, at indrette mine Handlinger aldeles efter min Moders Billie. Men tro mig, jeg har ikke godt af den unaturlige Tvang, jeg paalægger mig, af denne idelige Fornægtelse af mit sande Væsen. Den fremkalder en Kulde hos mig, som jeg ængstes for, og som puster al Glæde bort fra mit Liv.

Linderod.

Oprigtig talt, kjære Emma, jeg fatter endnu ikke ret, hvad der her i Huset kan gjøre dig saa mismodig. Din Fa'er har jeg altid kjendt som en brav, retskaffen Mand, hvis eneste Feil er lidt vel megen Svaghed og Estergivenhed. Din Moder — nu ja, hun vil gjerne føre Commandoen, og er sagtens Herre her i Huset —

Emma.

Ik nei! hun er ikke Herre i Huset, endskiøndt hun selv troer det, og de Fleste, der komme her, ere af samme Mening. Dang Dvølse har lært saavel min Fader, som mine yngre Sødsfende og Huusfolkene at

sætte deres Willie igjennem uden at sige hende ligesom frem imod. Thi Modsigelse taaler hun ikke. Men ved tusinde Omveje, ved at benytte hendes svage Sider udretter Enhver hvad han vil.

Linderød.

Isandhed, denne Disharmonie mellem dine Forældre og dig havde jeg mindst ventet, og det hele Forhold er mig næsten uforklarligt. Du siger selv, at du behandles med Kjærlighed og Omhyggelighed, og dog — —

Emma.

Åh, jeg kan ikke med Ord forklare dig, hvori det Piinlige ved dette Forhold ligger. Isald jeg vilde anføre et enkelt Exempel, da vilde du lee derad, og falde det Daarlighed at tage sig Sigt nær. Det er heller ikke denne eller hiin Handling, der forbittrer mig mit Liv, men det er dem alle tilsammen, den hele Maade hvorpaa jeg behandles. Dog — kjære Wilhelm, du er jo formodentligen en daglig Gæst hos os for Fremtiden. Een Dags opmærksomme Betragtning vil lære dig Mere, end alle mine Ord kunne.

Linderød.

Efter alt dette er jeg rigtig nysgjerrig efter at erfare, hvorledes din Moder optog det, da du fortalte hende, at vi ere forlovede.

Emma.

Fortalte hende? (Befrig.) Nei, Wilhelm! Moder maa ikke vide, at vi ere forlovede.

Linderod.

Du har slet ikke talt derom?

Emma.

Min Gud, hvor kan du under disse Omstændigheder troe, at jeg skulde have vovet at tale derom?

Linderod.

Da bliver det dog nødvendigt, at det ret snart skeer. Min Permission er snart udløben, og desuden — jeg troer, vi komme længst med en ligefrem Tilstaaelse.

Emma

(Lægger Hænderne paa hans Skuldre, og seer ham ind i Dinene).

Wilhelm! har du nogenstinde bemærket noget Skjult, Indesluttet hos din Emma?

Linderod.

Nei, kjæreste — jeg kjender jo dit aabne, usorbeholdne Væsen.

Emma.

Eller troer du, jeg mangler Evne eller Villie til at vise Tillid og Hengivenhed, hvor den som Bligt kan kræves af mig?

Linderod.

Vist ikke! Men hvortil disse Spørgsmaal?

Emma.

Saa følg mit Raad, og fortæl ikke min Moder Noget om vor tidligere Forlovelse.

Linderod.

Naar du for Alvor er af den Mening, saa vil jeg tie. Men jeg vil dog bede dig nøie at overlægge de mulige Følger af vor Taushed.

Emma.

Desuden (hals spogende.) om du ogsaa frier til mig idag, frygter jeg næsten for, at du ligesuldt kommer for sildigt.

Linderod.

For sildigt? Hvordan det?

Emma.

Fordi jeg troer, at min Haand halvveis er lovet bort.

Linderod.

Til hvem? Fortæl dog!

Emma.

Til ikke mindre end to Herrer, der komme i vort Huus. Den ene er vor Huuslæge, Doctor Mørk; den anden er min Faders gamle Ven, Capitain Bagtel. Fader har allerede igaarastes fortalt mig, at Bagtel har friet til mig.

Linderod.

Da veed jeg dog, du kan ikke godt gifte dig med dem begge.

Emma.

Nei, det er endda en Lykke; men Meningen er ogsaa kun den, at min Fader begunstiger Bagtel, min Moder derimod er afgjort stemt for Doctoren. De staae hver især i stor Dufest hos mine Forældre.

Linderød.

Oh min Gud, frygter du da for, at dine Forældre vilde tvinge dig mod din Villie?

Emma.

Tvinge mig? — Hvad kalder du Tvang? Ifald du troer, at min Moder vil holde mig under Laas og Lukke, indtil jeg giver mit Samtykke, da tager du feil. Men der gives en Tvang, der er tigange værre, skjøndt den seer uskyldigere ud, og mod hvilken der ingen Raaben gives; og det er denne idelige Overhængen og Plagen, denne evindelige Moraliseren, denne dræbende Gjentakelse af det samme og det samme — saa man tilsidst bliver saa kjed og leed af Sagen, at man finder sig i Alt, blot for at have Ro. Nei, min Ven — tys, jeg hørte Nogen. (Gler hen til Salsdøren og aabner den paa Klem.) Der var Ingen. Men du maa nu gaae, kjære Wilhelm; vi kan hvert Dieblif vente, at mine Forældre komme herind.

Linderød.

Altsaa du troer ikke, at jeg kan blive og gjøre min Opvartning?

Emma.

Det er for tidligt, min Ven! Her i Huset ere vi sildigt paa Færde. Men kom igjen høiere op paa Formiddagen, og lad dig endeligt ikke mærke med, at du har talt med mig.

Linderod.

Ei, hvor kan min forstgigtige Veninde troe, at jeg vilde røbe denne Statshemmelighed.

Emma.

Og naar du taler med min Moder, saa gjør endeligt meget af hende; hører du, Wilhelm! Hun seer gjerne, at man viser hende Opmærksomhed — og gjør slet intet af mig.

Linderod.

Jeg maa lee over dine mange Forberedelser.

Emma.

Tro mig, de ere nødvendige.

Linderod.

Vær kun rolig, jeg skal gjøre formelig Cour til din Mama; men, naar du taler til mig, skal jeg vende dig Ryggen.

Emma.

Ja gjør det. Men gaae nu — af, jeg er saa angst for, at her skal komme Noget.

Linderod.

Forunderlige Bibe! Jeg finder saa lidt Ueng-

stende i den Situation, hvori vi befinde os, at jeg kunde have stor Lyst til at sætte mig ned paa en Stol og blive, da jeg engang er her.

Emma.

Gud, Wilhelm, vær dog fornuftig og gør hvad jeg beder dig om.

Linderød.

Vel, jeg gaaer; men til Erstatning for min Dp-offrelse haaber jeg, at du betænker mig med et Kys.

Emma.

Naar du kommer igjen.

Linderød.

Du vil ikke? Det er det samme; jeg bryder mig heller ikke derom.

Emma.

Du lyver! du bryder dig om det.

Linderød.

Du har Ret; men saa nægt mig det heller ikke.

Emma.

Naar du kommer igjen. Jeg vil lokke min flygtige Fugl ved Løfter.

Linderød.

O din Skalk! Du har ikke nødig at lokke mig. Du har mig alt i dine Garn.

Emma.

Gaae, kjæreste Ven!

Linderød.

Saa lev vel da! Altsaa, naar jeg kommer igjen?

Emma.

Ja, — lev vel! — Af naar du kommer igjen!
Kommer du ogsaa igjen?

Linderød.

Bed Himlen! Hvor kan du troe Andet?

Emma.

Men, om du ikke kom? — Wilhelm, jeg føler mig forladt af Alle herhjemme. Bær mig tro! ellers er det forbi med mig. Men jeg veed, du er mig tro. Gaae nu! (Kysser ham.) Lad mig nu ogsaa see, at du kommer smukt igjen i Forniddag.

(Følger ham til Udgangen; gaaer derpaa selv hen mod Salsdøren, da Faderen og Moderen idetsamme træde ud af den.)

Tredie Scene.

Emma. Fru Ritter (i Morgen-Neglige, efterfulgt af) Ritter.

Fru Ritter.

Nei, Mand, der er intet Udkomme med vore Tjenestefolk. Naar du ikke imellem vil holde Styr paa dem, saa spille de mig tilsidst Alle paa Næsen.

Ritter.

Hvad er der nu paafærde igjen?

Fru Ritter.

Jeg kommer ind i Barneſtuen for at ſee til min ſtakkels ſyge Dm, ſaa ſtaaer Døren ud til Kjøkkenet paa viid Gab; Koffepigen ligger ſaa lang hun er ud af Vinduet; Ammen la'er ſig hverken ſee eller høre; det uſkyldige Barn ligger og ſkriger i Buggen —

Ritter

(trækker paa Skulderen).

Javist er det ſemt.

Fru Ritter.

Du ſiger nok, det er ſemt, Mand; men dermed er det ikke gjort. Det er din Bligt ſom Herre i Huſet engang at tage dygtig fat paa diſſe Menneſter.

Ritter.

Jeg vil ſaa nødig blande mig i dine Affairer.

Fru Ritter.

Du pleier ellers ikke at genere dig for at blande dig i mine Affairer.

Ritter

(vil gaae ind).

Jeg kan jo gjerne gaae ind, og ſige et Par Ord til dem.

Fru Ritter.

Nei, nu kan du ſpare din Møie; jeg har allerede taget dem i Skole.

Ritter (affbeſ).

Ja ſaa behøves jeg ikke.

Fru Ritter
(til Emma).

Nu, Barn, hvad tager du dig for? Kom hid engang! Jeg synes, dine Dine ere saa matte. Har du nu igjen læst i Sengen igaarastes til midt ud paa Matten? — Hvor tidt skal jeg forbyde dig det! Du veed, det er en Ruin for dine Dine.

Emma.

Om Dagen er her jo aldrig Tid at læse.

Fru Ritter.

Der er Tid til Alt, naar man forstaaer at benytte Tiden. Man kan passe Husets Gjerning og man kan læse, naar man kun gjør hvert til sin Tid. Desuden —

Emma.

Du har jo udtrykkelig forbudt mig at læse om Dagen.

Fru Ritter.

Lie stille, Barn, og lad din Moder tale. Den bestandige Læsning duer ikke —

Emma.

Men, Herregud, jeg læser jo ikke bestandigt.

Fru Ritter.

Troer du, det er en Fortjeneste, at du ikke læser fra Morgen til Aften? Men du læser meer end nok til at forstrue dit Hoved og bringe dig til at for-

fømme andre, vigtigere Forretninger. Mener du ikke, at jeg ogsaa læste, da jeg var i din Alder — men Alt med Maade!

Emma (forkuet).

Jeg skal tilforladeligt ikke tiere læse paa Sengen.

Fru Ritter.

Ja det er ikke nok med at du lover det. Du skal alvorligt tage dig deraf, og ikke om et Par Dage slaae mine Ord hen i Vind og Veir.

Emma

(med undertrykt Hestighed).

Jeg skal ikke læse for Fremtiden; tro mig, jeg skal ikke tage en Bog i min Haand!

Fru Ritter.

Du skal ikke — og du skal ikke! det har jeg nu saa tidt hørt —

Ritter

(affides til Fru Ritter).

Lad hende nu ogsaa i Ro, Mutter!

Fru Ritter.

Bland du dig ikke i mine Affairer. Husk paa hvad du selv har sagt.

Ritter (affides).

Der fik jeg den!

Fru Ritter

(da Emma langsomt gaaer mod Salsbøren).

Bliv her, Emma; det er ikke passende at gaae,

naar Ens Moder taler med En. Du kan troe, hvad jeg siger er til dit Bedste. Det er bedre, at din Moder, end at Fremmede skal irettesætte dig.

Ritter

(lidt utaalmobig).

Var der ellers Noget, du vilde mig, inden jeg gaaer paa Kammeret?

Fru Ritter.

Javist var der; du maa endeligt ikke gaae ud før jeg har talt med dig. (Efter lidt Betænkning.) Gaae ind saa længe, Emma. Din Fa'er og jeg har Noget at tale med hinanden om, som du ikke maa høre. (Sdet Emma gaaer ind.) Hold dig dog rank, Barn! Det klæder en ung Pige ilde at falde saadanne sammen.

Fjerde Scene.

Ritter. Fru Ritter.

Fru Ritter.

Jeg troer, vi faae aldrig sat Skik paa det Barn. Alt, hvad jeg præfer, det hjælper saa godt som slet ikke.

Ritter.

Vist er hun forsømt; men det gi'er sig nok, tænker jeg. Men du vilde jo tale med mig.

Fru Ritter.

Ja, det er netop om Emma, jeg vil tale med dig. Hun er jo en ret kjøn Pige og voret godt til sin Fordeel. Saavidt jeg har mærket, synes ogsaa flere, der komme her i Huset, vel om hende.

Ritter

(i ligegyldig Tone).

Det forekommer mig selv, at jeg har mærket noget Saadant.

Fru Ritter.

Ja, Capitain Bagtel har jo tidt flaaet paa den Streng, og Doctor Mørk har igaar aften formelig anholdt hos mig om hendes Haand.

Ritter.

Har han? Ih nei! (Affides.) Saa havde Sjemfruen dog Ret.

Fru Ritter.

Det er vor Pligt at vælge for vor Datter; for hvad Forstand har hun derpaa? Altsaa mener jeg — ja, hvem troer du, vi skulde give Fortrinnet?

Ritter.

Hvad synes du, min Ven?

Fru Ritter.

Nu, du veed jo, at jeg helst ønsker at rette mig efter dig. Der skal Ingen sige, at jeg vil føre Com-

mando. Der er nu for det Første Capitain Bagtel — hvad mener du om ham?

Ritter
(overrasket).

Capitainen? Det er jo et grumme godt Partie. Ja, naar du synes, Mariane, saa give vi ham vor Stemme.

Fru Ritter.

Jeg veed ikke, hvad du vil med denne Capitain. Han er dog rigtigt Intet for vor Datter.

Ritter.

Ja . . . vist . . . men . . .

Fru Ritter.

Jeg veed, hvad du vil sige. Capitainen har Formue.

Ritter.

Der tog du dog Feil. Det var ikke det, jeg vilde sagt. Men han har nu i flere Aar været min specielle Ven; vi ere Dusbrødre; vi passe saa godt for hinanden —

Fru Ritter.

Kommer du nu igjen med dine gamle Narrestreger! Hvad har det med hans Frieri at gjøre? Du var istand til at vælge Capitainen til din Svigersøn, blot for at have En til at spille Boston med.

— Nei, da synes jeg, at Doctor Mørk er et langt bedre Partie for vor Emma.

Ritter.

Ja, Doctoren er jo en habil Mand.

Fru Ritter.

Doctoren er en sjelden Mand; jeg tager ikke let fejl. Hele Byen taler vel om ham. Læse vi ikke hvert Dieblit en Taksigelse til ham i Adresseavisen, at han nu har hjulpet Den, nu Den, uden at fordrø Betaling. Efter en saadan Mand kan man lede længe. Jeg seer det jo, naar jeg eller mine Børn seile det mindste, saa er han her strax, og kommer flere Gange om Dagen. Ja, lad blot en af Tjenestefolkene være syg, og see selv hvor omhyggelig han er. Og nu sidst, da vor lille Julie havde Mæslinger, hvor om han var for Barnet, hvor han kunde sidde og snakke med den lille Orm — var her Morgen og Aften og midt om Natten, naar vi lod ham kalde.

Ritter.

Men jeg synes ikke, at Doctoren passer rigtigt for vor Emma.

Fru Ritter.

Vi maae takke Gud, naar hun kan blive gift med en Mand som Doctoren. — Og med saa Orø: jeg har nu engang givet ham mit Løfte. Jeg kan

ikke mere træde tilbage. Jeg troede, du var af samme Mening som jeg.

Ritter.

Saa du har allerede givet ham dit Ord?

Fru Ritter.

Javist, lille Mand. Jeg tænker ikke, du vil være mig imod heri. En Moder kan langt bedre bedømme hvad der er til hendes Barns Bedste.

Ritter.

Visnok; kun frygter jeg for at Emma helder til Bagtel. Jeg synes, jeg har mærket det paa Et og Andet.

Fru Ritter.

Det har ingen Nød; det skal jeg nok faae ud af hende igjen.

Ritter.

Ja, vi vil jo ikke tvinge vort Barn. Jeg saae jo ligesom du meget gjerne, at hun tog Doctoren. Han er virkelig en grumme habil Mand. — Men ikke mod hendes Villie. Nu kan vi jo høre ad hvad hun siger.

Fru Ritter.

Godt; saa var den Sag bragt i Rigtighed. Nu gaaer jeg ind til Emma og sender hende herind til dig. Det er din Pligt som Fader at tale først med hende. Siig nu blot Alt som jeg har sagt det.

Ritter.

Det har gode Veie. Men jeg synes, du skulde selv tale med hende.

Fru Ritter.

Nei Mand, tael du. Jeg skal nok siden komme ind til Jer og sige min Mening; derfor kan du være rolig. (Gaaer.)

Femte Scene.

Ritter (ene).

Derfor kan jeg være rolig? Nei, naar min Kone ikke vilde komme og sige sin Mening, saa var jeg mere rolig. — Hm! det var en slem Streg i Regningen. Staffels Bagtel! naar jeg ikke tager mig af dig, saa kan du nok skyde en hvid Bind efter min Datter. Men — om Emma nu hverken vil tage den Ene eller den Anden? Ja, lad os bare faae Doctoren fra Halsen, saa skal hun nok faae Lov til at tage Bagtel.

Sjette Scene.

Ritter. Emma.

Emma.

Vil Fa'er tale med mig?

Ritter.

Javist, mit Barn; kom og sæt dig ned hos mig. Din gode Moder og jeg har netop nylig haft en Samtale angaaende dig. — Doctor Mørk har friet til dig, som jeg hører. Din Moder, veed du, ynder ham; hun saae jo helst, at du gav ham dit Ja. Jeg veed ikke rigtigt hvad jeg skal sige dertil; Doctoren er just ikke af mine Folk. Han er mig for lærd, for superklog, for spydig. Men, Gud bevares, naar du vil —

Emma.

Nei, Fader, jeg giver aldrig Doctoren min Haand. Jeg agter ham; jeg føler endogsaa uvilkaarlig Respect for ham. Men jeg troer, at jeg netop derfor aldrig kan være rigtig tilfreds i hans Nærværelse. Jeg ængstes for hans gennemtrængende Blik, der synes at ville udforske min Sjæls inderste Løndomme. Det forekommer mig, som om han absolut maa ringeagte mig, og kun af Medynk stænkter mig nogen Opmærksomhed. Det er muligt, at han selv er ophøiet over de menneskelige Svagheder; men det er utaaleligt, at han for mine kun har et medlidende Smil, der er værre end aabenbar Foragt.

Ritter (affides).

Jo, hun er paa gode Veie!

Emma.

Hvorofte, naar jeg har klaget et eller andet Ude-
debesfindende for ham, er jeg bleven stødt tilbage af
dette egne Smil, af hans Forsikkring, at det var kun
Indbildninger! Kanstee han havde Ret; men saa er
Indbildningen min Lidelse, og selv for denne maa
Lægen have et menneskeligt Dre. — Nei, nei, Fa'er!
Doctoren er Intet for mig!

Ritter.

Saja, mit Barn, som du vil. Kun er det slemt,
at din Moder er saa indtaget for dette Partie. Jeg
frygter for, at det vil have sine Banskeligheder at faae
hende derfra. Det eneste skulde være, at du ligefrem
erklærede, at du giver Capitain Bagtel Fortrinnet.
Saa vilde nok Resten give sig af sig selv. Doctoren
vilde naturligviis trække sig tilbage, naar han intet
Haab havde mere, og din Moder vilde nok efterhaan-
den finde sig deri.

Emma.

Capitain Bagtel er for honnet og stikkelig til at
jeg skulde bedrage ham med et falskt Haab. Jeg kan
jo saa aldrig opfylde hans Dnsker.

Ritter.

Sa, en Beslutning maa du fatte.

Emma.

Her er jo ikke Andet for, end at vi ligefrem sige

til Moder, at jeg ikke kan række nogen af dem min Haand.

Ritter.

Nei, Barn, det gaaer min Sjæl ikke an! Der- ved fordærver du Sagen i Bund og Grund. Din Moder, veed du, er svagelig; ligefremme Modsigelser taaler hun ikke. Og naar vi kan sætte Sagen igjen- nem ved gelindere Midler, hvorfor skulde vi ikke? Nei, Emma, lyd mit Raad, og sig til din Moder, at ja, du kan jo indflæde det omtrent saa- ledes: „at du med datterlig Taknemmelighed erkjender din Moders gode Villie i at sørge for din Fremtid; at du har megen Æstime for Doctoren, men at Ca- pitain Bagtel har en ældre Ret til dit Hjerte; at . . .

Emma (leende).

Nei Fa'er, det kan jeg ikke sige.

Ritter.

Men, Herregud, Barn! Du har jo derfor ikke strax nødig at tage Bagtel. For det Første siger du det blot, for at slippe fri for Doctoren. Eller vil du heller have Doctoren — for mig gjerne!

Emma.

Men det gaaer jo slet ikke an, at jeg siger . . .

Ritter.

Hør, Emma, du er egenfindig — det er hele

Sagen. Min Kone har Ret, naar hun siger, at man ingen Veie kan komme med dig.

Emma.

Kjære, gode lille Fa'er! tro mig, det er mig virkelig umuligt at sige Andet end hvad jeg oprigtig mener.

Ritter.

Men, at du ynder Bagtel mere end Doctoren; at han er dig kjærere end denne, det kan du dog sige; deri er der jo intet Usandt.

Emma.

Nei — Bagtel er mig virkelig kjær, kun at han opgiver enhver Tanke om min Haand.

Ritter.

Nu, jaja, Barn, gør hvad du vil! Men betænk, at dit Stivsind endnu kan bringe det saa vidt, at du, enten du vil eller ikke, maa trække af med Doctoren. — Der kommer din Moder; vær dig nu fornuftigt ad. (Affides.) Nu maae vi nok belave os paa en Generalstorm.

Syvende Scene.

De Forrige. Fru Ritter.

Fru Ritter.

Naar, Børn, hvordan staaer det? Har din Fader talt med dig, Emma?

Emma.

Jo, Fader har.

Fru Ritter.

Hvad synes da min Emma om vort Forflag?
(Emma tier.) Nu, Barn, faaer jeg et Svar?

Ritter.

Det gif som jeg havde tænkt, lille Kone. Cap-
tain Bagtel synes virkelig at have gjort et Slags
Indtryk paa Emma.

Fru Ritter.

Bagtel? og det vil Emma bilde mig ind? —
Og en Mand som Doctor Mørk, en Mand, hele Byen
taler vel om, skal man give Afslag? — Men min
Datter vil nok gjøre sig kostbar, vil at man skal tigge
hende, falde hende til Fode —

Ritter.

Alting vel overlagt, lille Kone, er det dog ikke
saa umuligt, at Bagtel —

Fru Ritter.

Lie stille, Mand, og lad mig tale. — Saa du
vil ikke, Emma? Du vil ikke gjøre som din Moder
siger det? Du vil heller, jeg skal blive syg af Gr-
grelse. Du veed, jeg taaler ikke meget; du veed, jeg
har nylig maattet holde Sengen og er knap kommen
mig igjen — og dog kan du nænne! . . . Jeg var

ikke saaledes i min Ungdom. Hvad mine Forældre ønskede, det var mig en Lov. Men jeg veed hvad det er: du vil ikke, fordi jeg ønsker det; det er din største Fornøielse at sige mig imod, at drille din Moder. Du vil, at jeg skal gaae i Jorden af Sorg —

Emma (krænket).

Nei, Moder, du gjør mig sandelig Uret. Jeg er ikke saa slet som du troer.

Fru Ritter.

Hvorfor gjør du da ikke hvad jeg beder dig om? Hvad kan du have at indvende mod en Mand som Doctoren, saadanne en udmærket Mand? Svar mig blot derpaa! (Emma tier.) Ja, den kjender jeg denne forstøffede Tausshed! Andre Mødre have deres Døttres Fortrolighed; men min Datter er indesluttet mod sin Moder.

Emma.

Det er ikke min Skyld, om jeg er indesluttet. Himlen er mit Vidne! Jeg er opdragen langt fra mit Hjem; jeg har aldrig vidst hvad det er at have en Moder. Mine Forældre sendte mig fra dem, da jeg var spæd. I de Aar, da Hjertet er villigst til at modtage Kjærlighed og meest trænger dertil, blev jeg sat ud blandt Fremmede.

Fru Ritter.

So, det klæder dig smukt at tale saaledes til din

Moder! Fordi du var et haardt, stridigt Barn, derfor sendte vi dig til din Tante. Fordi jeg aldrig har havt andet end Sorg af dig, derfor lod jeg dig opdrage paa Landet. Men du er kommen tilbage fuld af Nykker. Vor Kjærlighed belønner du med Kulde; hvad jeg raader dig til dit Bedste, ringeagter du —

Ritter

(affædes til sin Kone).

Du gaaer for vidt, Mutter!

Fru Ritter.

Vil du blot lade mig raade! — Jeg veed det retvel: din Moder er dig en Torn i Diet; du gaaer og bagtaler mig hos Fremmede; du taler ondt om mig i Byen — —

Emma

(udstøder et smerteligt Skrig).

Nei, det er formeget! —

Ritter

(griber Emma, der er nærved at segne, og fører hende til en Stol).

Men — Emma — Barn! hvad er der paa færde? — Mutter, hun faaer ondt — hun bliver bleg —

Fru Ritter

(forfnyttet).

Na, det er vel Indbildninger! — Reis dig, Emma! Hører du? — Men Barn dog — Jeg ulkf-

felige Menneſte! Hun har ondt! — Spring ind, Mand, efter Draaber eller blot noget Vand. (Commerceraaden gaaer ind; Fruen ſyſler med Emma.) Emma! min egen Emma! kom dog til dig ſelv! Det var jo ikke ſaa ſlemt meent. — Gud, hvad ſkal jeg arme, elendige Menneſte fange an! Hun dør under Hænderne paa mig!

(Commerceraaden, ledsaget af et Par Tjenestefolk kommer ind.)

Ritter.

Her er Vand og Draaber og Œdike! Gnid hende i Tindingen! ſlaae Vand paa hende!

Fru Ritter.

Rom! giv mig det, lad mig! . . . Hun aander igjen! Hun ſlaaer Dinene op! — Hvorledes har min egen Emma det? Er det nu bedre med dig? Svar din Moder!

Emma.

Det er bedre — meget bedre.

Fru Ritter.

Er der Intet, du trænger til?

Emma.

Nei, Intet uden Rolighed.

Ritter

(der hidtil har gaaet raadvild omkring).

Vi ſkulde lade hende lægge ſig lidt paa Sengen derinde, Mutter

Fru Ritter.

Tavist! — Vil du, Emma, saa skal vi bringe dig ind.

Emma.

Taf! — jeg gjør dem Alle saa megen Bekymring. — Af jeg er et svagt, hjælpeløst Væsen! Et Ord kan knække mig.

Fru Ritter.

Lad nu det være glemt! Nu gaaer du ind og hviler en Timeetid, saa skal du see, du kommer dig nok. — Kommer, Børn, hjælper mig! — (De understøtte Emma.) Og lad saa paa Diebliffet En springe hen efter Doctoren!

Emma

(med Hestighed).

Nei, Moder, ikke Doctoren! Alt, kun ikke Doctoren!

Fru Ritter.

Han skal ikke komme! Giv dig tilfreds, mit Barn! Jeg giver dig mit Ord paa, han skal ikke komme!

(Emma ledes ind.)

Ritter

(der følger bag efter de Andre).

Doctoren! Det var min Sjæl ogsaa den Rette at sende Bud efter!

Anden Act.

Første Scene.

Ritter og Dagtel (komme ind fra Sovedøren).

Dagtel.

Der er hun ikke.

Ritter.

Saa er hun nok nede i Haven; vent lidt, saa skal jeg hente hende herop.

Dagtel.

Men jeg syntes, du talte om, at hun var syg.

Ritter.

Har været. Nei, nu er hun gudsteelov saa frisk som en Fisk. Fruentimmerne har det jo ikke anderledes: et Dieblif ere de syge, et andet raske —

Dagtel.

Stakkels Barn! hvad feilede hende?

Ritter.

Hun fik ondt ligesom hun stod her. Men det havde sgu Ingenting at betyde. Det gik ogsaa strax over.

Bagtel.

Du skulde lade hende aarelade.

Ritter (leer).

Vil du nu agere Doctor?

Bagtel.

Siig du hvad du vil! Jeg har saadanne mine egne Principer. Man bør nu og da lade sig aarelade.

Ritter.

Det er vel muligt. Men nu har vi engang vor Huuslæge, saa tænker jeg, det er bedst at lade ham raade. Skulde jeg engang behøve dine Raad, saa skal jeg sende Bud efter dig — hahaha!

Bagtel.

Hahaha! Ja du! — Naa, lad det nu være godt! — Men apropos, Commerceraad, din Huuslæge! Du siger, han har friet til Emma. Det er jo en Fandens Historie.

Ritter.

Vist er det, og det saa meget mere som min Kone virkelig interesserer sig meget for dette Partie.

Bagtel.

Det er ogsaa Pokkers som den Doctor har klistret sig fast hos din Kone!

Ritter.

Det er sandt nok; men — du har heller ikke spillet dine Kort klogt, Bagtel. Vi har tidnok talt derom. Du er for ligefrem mod min Kone, støder hende hvert Dieblif for Hovedet. Fruentimmerne vil have, man skal gjøre Dikkedaer og Baslemaner for dem. Troer du, jeg kom nogen Veit med mine Dvindfolk, naar jeg ikke nu og da firede? Hvad skal din evige Disputeren til? Man skal aldrig slige dem imod, det er en reen Regel. Ret vil de have, ihvordan det saa gaaer. Forresten kan man sgu gjøre hvad man vil. Jeg pleier altid at forsvare min Kones Meninger allermeest, naar jeg vil have det Modsatte frem. Men du lader dig lige i Kortet, min Bro'er! Det er din Feil!

Bagtel.

Jeg veed heller ikke hvordan det er; jeg maa ikke være skabt som andre Mennesker.

Ritter

(seer paa ham og leer).

Nei, jeg synes selv, din Skabning har noget Aparte.

Bagtel.

Ja, jeg mener Gemytsbestaffenheden. Hvad der ligger mig paa Hjertet, det ligger mig i Tungen; det maa ud!

Ritter.

Men det er juft Ulykken!

Bagtel.

Ja, Gu' er det Ulykken, det veed jeg meget vel. Men det skal blive anderledes! (Gaaer op og ned med store Skridt.) Giv kun Tid, Ritter! Du skal snart see en stor Forandring hos mig.

Ritter (forundret).

Naa?

Bagtel.

Jeg skal sige dig, jeg studerer i denne Tid Menneskerne.

Ritter.

Det har jeg gjort i mange Aar.

Bagtel.

Ja, hør nu hvad jeg siger: jeg studerer Menneskerne. Jeg har faaet fat paa et ganske mageløst Værk om Dmgang med Mennesker, skrevet af en Baron Knigge. Kjender du det?

Ritter.

Hvad har jeg Tid at læse!

Bagtel.

Ja, saa læs det, studeer det, og læs det paany! Den Mand har kjendt Menneſterne! Guds Død og Pine, hvad det har været for en fin Hund! Han har ret ſaadanne trængt ind i Inderdelene af den menneſkelige Natur, og ſeet eſter i Sømmene.

Ritter.

Det maa jo være Bokker til Bog. Lad mig engang ſee den.

Bagtel.

Du kan ſtrar faae den at ſee; jeg har den hos mig. Den Bog ſkal aldrig komme fra mig. See der! (Tager Bogen op.)

Ritter

(bladdrer i den).

Jaja, Bagtel, kan det hjælpe, at du ſtuderer i denne Bog, ſaa ſkal det være mig kjært; jeg for min Part har ikke Tro dertil.

Bagtel.

Det hjælper, det vil jeg give mit Hoved paa. Og jeg kan godt føle, det har allerede hjulpet i mange Smaating. Som nu f. Ex. har du bemærket, at jeg i al den Tid, jeg har talt med dig, ikke en eneste Gang har taget dig i Kjøleknappen? og det er dog en gammel Vane hos mig. Men Baronnen ſiger: det er upaſſende, det er et Tegn paa ſlet Opdragelſe.

Ritter.

Na, jeg giver Baronen en god Dag! Vil du begynde med Knapperne, Bagtel, saa bliver du sgu aldrig færdig. — Men eet Spøg, et andet Alvor: min Kone Ja, jeg vil dog see ad, om hun ikke er inde i Salen. (Seer ad.) Nei, hun er inde i de andre Værelser; saa kan hun Ingenting høre. — Seer du, min Kone staaer i den Tro, at Emma holder en Klat af dig.

Bagtel.

Men det gjør Emma ogsaa. Deri er der ingen Løgn.

Ritter.

Det er som man ta'er det: ifald du troer, at hun er forliebt i dig, saa feiler du.

Bagtel.

Ja hvad! forliebt!

Ritter.

Men hun har Intet imod dig. Ved en klog Fremgangsmaade kan du bestemt bringe det dertil, at hun giver dig sin Haand. Een Fordeel har du: hun kan ikke udstaae Doctoren.

Bagtel (fornoiet).

Nei, kan hun ikke?

Ritter.

Det lader næsten til, at Doctoren er hende for
flog. Du derimod —

Bagtel.

Hvad jeg?

Ritter.

Oh nu, du er hende saadan tilpas.

Bagtel (stødt).

Jeg forstaaer dig nok; den var min Sjæl god!
Du mener, jeg er dum nok for hende.

Ritter.

Ei, hvem har talt derom!

Bagtel.

Men jeg bryder mig feil om Jer alle tilsammen.
Jeg holder mig til min funde, naturlige Menneſte-
Forſtand.

Ritter.

Savist, og deri gjør du Ret.

Bagtel.

Doctoren er en Haarkløver, der lægger hvert Ord,
man ſiger, paa Vægtſkaalen. Men lad ham kun komme
til mig med ſine philoſophiſke Fuchſſvanzerier. Jeg
taler ſom jeg føler det. Kanſkee mine Ord ikke
passe ind i Jeres Philoſophie.

Ritter.

Ja, Philoſophien trykker min Sjæl ikke mig.

Bagtel.

Men hvad jeg siger det kommer fra Hjertet.

Ritter.

Og hvad der kommer fra dit Hjerte, det er godt, Bagtel. Var det ikke det, saa vilde jeg ikke staae saa meget paa en Forbindelse mellem dig og min Datter. Men lad os nu ikke over vor Disputeren glemme hvad jeg egentlig vilde sige. — Du husker paa vor Aftale; du lader dig ikke mærke med for min Kone, at jeg giver dit Frieri Fortrinnet; og, om du ogsaa skulde høre, at jeg taler noget til Fordeel for Doctoren —

Bagtel.

Saa lader jeg det gaae ind af det ene Dre og ud af det andet; hahaha! Pas du kun paa, hvor siffigt jeg skal behandle saavel din Kone, som din Datter.

Ritter.

Hvad min Kone angaaer, frygter jeg dog for, at din Menneſſekundskab vil strande; men Emma er jo i Grunden en lille Gaas, uden Erfaring —

Bagtel (spashaft).

En Gaas? Da veed jeg, man kan ikke æde hende.

Ritter.

Ja, jeg meente da en tobenet Gaas.

Bagtel.

Maa, jeg troede, du meente saadanne en almindelig firbenet Gaas; hahaha!

Ritter.

Nei, nu bliver du altfor slem. Jeg maa ind og pudse Fruentimmerne paa dig; for gjør du intet Gode. Vent nu saalænge. (Gaaer ind i Salen.)

Anden Scene.

Bagtel (ene).

Lad Fruentimmerne kun komme! Jeg skal behandle dem saa fint som en Politiespion. Baronen har her (peger paa Bogen.) et heelt Capitel om Omgang med Fruentimmer, fuldt af de fineste Bemærkninger, og deraf har jeg saa lumsk mærket mig Et og Andet, der kan komme mig til Nytte. — Lad mig nu see! Fruentimmerne kan godt lide hos Mandfolk et lille Anstrøg af qvindelig Bliidhed, men som dog ikke maa gaae over til umandig Svaghed. — Er det dog ikke strax en fortræffelig Bemærkning! Thi fast skal man være, fast af Character, og dog blød om Hjertet. Videre: Lidt Melancholie, et romanagtigt Sving, fint Diansprog, smaa Opmærksomheder, en behagelig Conversation, see, det er det, unge Fruentimmer vil have — men fremfor Alt, at man er en

dygtig Bal-Cavalleer, det er en Hovedpost. Dumt er det egentligt, at jeg reent har lagt det af at dansse; i forrige Tid var jeg dog alletider med. Men de forbømte nye Loure! Erinnene kan jeg — troer jeg i det mindste. Jeg har sgu kunnet dem.

(Gjør et Par Pas.)

Tredie Scene.

Bagtel. Emma.

Emma.

En god Morgen, Hr. Capitain!

Bagtel.

Der har vi jo Frøken Emma, blomstrende som en Rose!

Emma.

Jeg troer saamænd, De dansede, da jeg kom ind.

Bagtel.

Jeg begyndte just paa en lille pas de deux.

Emma.

En pas de deux? Jeg troede, der skulde være Lo til en pas de deux.

Bagtel.

Der var ogsaa, nemlig mine to Been. Hahaha! De mærker nok, jeg er en Smule lystig idag.

Emma.

Det er rigtigt mere end jeg er.

Bagtel.

Ja, De maa ellers ikke troe, at jeg er overgiben af Character. Mit Temperament er melancholisk. Har De bemærket det?

Emma.

Melancholisk? Nei, det har jeg aldrig bemærket.

Bagtel.

Det veed Gud det er. Men det er jo Pligt ikke at lade sig mærke dermed. — Jo, melancholisk er jeg! (Pause, under hvilken han skjæler sig til at see i Bogen.) Tør jeg ellers spørge Dem, om De var ude igaarastes?

Emma.

Nei.

Bagtel.

Det var Jammerstade! De troer aldrig hvad vi havde et deiligt Maanestinsveir iastes. Ja — holder De af Maanestin?

Emma.

Jo, skøndt man jo knap kan være bekjendt at tilstaae det. — Men saa smukke, maanelyse Aftener, som jeg har oplevet paa Landet, kjender man ikke her i Byen.

Bagtel.

Ja, paa Landet! Na Gud, paa Landet! Naar

Maanen saadanne falder paa et Landskab, hvor der er Skov og Sø — for en lille Sø maa der til. — Med Tilladelse, havde De Sø der hvor De opholdt Dem?

Emma.

I Korsøer har man bestandigt det store Belt for sig.

Bagtel.

Ja, see det, kan jeg tænke mig, har seet brillant ud. Maanens Straaler, der spille paa Vandspeilet — Husenes Tage halvt oplyste — i Baggrunden Skoven — hist og her et lille Træ, en lille Bust, en lille Lue — fortryllende! — Jeg troer sandfærdig, jeg skal tage ned til Korsøer, naar vi faae Maanestien igjen.

Emma.

O, De spørger! De kan vist have det endeel nærmere.

Bagtel.

Regner De da det for Ingenting, at jeg kan spadserere paa de Steder, hvor De har tilbragt Deres Ungdom?

Emma.

Min Gud, De er saa galant idag!

Bagtel.

Naar jeg gaer i Skoven, saa tænker jeg: her

har den velsignede Slut gaaet og pluffet Nødder og rendt efter Sommerfugle! I Kirken tænker jeg: her har hun staaet til Confirmation. Naar jeg seer en Flok Ullinger, saa tænker jeg: dem har hun mabet med sine smaa, hvide Hænder —

Emma.

Jeg troer De vil! De Ullinger, jeg dengang maaskee har mabet, de maae jo nu være store Uender.

Bagtel.

Jeg veed det; men jeg lader Phantasten bedrage mig. (Med et kjælent Dialekt.) Og naar man tænker paa Dem, er det saa ikke tilgiveligt, at Phantasten spiller En et Puds?

Emma.

Ik, jeg kan ikke svare Dem paa de mange, smukke Ting, De siger. I dag er De slet ikke saa stikkelig som De pleier at være.

Fjerde Scene.

De Forrige. Ritter. Fru Ritter. Linderod.

Fru Ritter
(til Bagtel).

God Morgen, Hr. Captain. (Til Linderod.) See her skal jeg forestille Dem Captain Bagtel, en fortrølig Ven af min Mand. (Til Bagtel.) Det er vor Fætter Linderod, vi saa tidt har talt om.

Bagtel.

Naa, er det? — Det er mig inderlig kjær at gjøre Deres Bekjendtskab. (Trykker Linderod i Haanden.)

Fru Ritter
(til Linderod).

Emma kjender De nok slet ikke?

Linderod.

Jeg har et Par Gange været sammen med Frøkenen i Korsøer, da jeg laae i Beltet med Bagtslibet.

Fru Ritter.

Har De? saa er De jo Bekjendte! — Kom hid, Emma, og hilß paa din Fætter. Nu, Barn, jeg troer ved Gud, du skammer dig.

Bagtel.

Frøkenen er noget undseelig.

Fru Ritter.

Jeg kan nok lide, at unge Piger ere undseelige; men de skal ikke være stive og geneerte. Linderod er jo vor Cousin, hvad har du saa nødig at gjøre Omstændigheder? Kom, Emma, og gjør som din Moder siger dig, og ræk din Fætter Haanden og byd ham velkommen. (Emma rækker Linderod Haanden, som han kysser.) Men apropos, Hr. Cousin, kan De huske Deres Indling, min ældste Søn, Christian?

Ritter.

Na, Mutter, hvor kan du troe, at vor Cousin kan huske —

Linderob.

Christian? den raske, muntre Dreng? ham huster jeg overmaade godt. Hvorledes gaaer det ham?

Fru Ritter.

Hør, Hr. Cousin, det er blevet en velsignet Dreng. Det gaaer ham saa godt i Skolen. Alle hans Lærere ere saa tilfredse med ham. De skulde blot see hans Characterbog; han faaer næsten altid ug.

Ritter.

Ja, i denne Uge havde han dog et tg.

Fru Ritter.

Men, det siger han selv, var en Feiltagelse, og det faaer han forandret. Nei, det var Synd at klage enten paa hans Flid eller paa hans Opmærksomhed. Og altid har han Noget at pusle med. Som nu i denne Tid samler han paa Segl. De skulde blot see hvilken nydelig Samling, hvor pænt han har ordnet den. — Na hør, Emma, gaae hen og tag os den flade Mahogany Kasse. Capitain Bagtel har dog saa tidt villet see den.

Bagtel.

Det veed Gud jeg vil; jeg forstaaer mig jo ogsaa lidt paa det Pilleri.

(Emma tager Kassen af en Bordstue.)

Fru Ritter.

Naa, der har vi den! Lad nu Capitainen see paa den.

Bagtel.

Det var jo en deilig Samling — slikken smuk Raase!

Fru Ritter

(der hele Liden seer spændt paa ham).

Er det ikke nydeligt?

Bagtel.

Det er ret brav, at Børn tidligt beskæftige sig med Sligt. Det styrker dem i Historien. Har han nu blot ordnet dem fornuftigt?

Fru Ritter.

Jo, han har saamænd lagt alle de store øverst, saa komme de smaa, og saa de allermindste.

Bagtel.

Ja, den Orden er just ikke den allerbedste. Lad see, hvad er dette for et Segl?

Fru Ritter.

Gaae lidt afveien, Emma! Du staaer i Lyset for Capitainen.

Bagtel (læser).

„Jørgen.“ — Det er nok et dansk Segl. Men hvad kan det være for en Jørgen?

Linderoth.

Maaskee Prinds Jørgen.

Bagtel.

Umuligt er det ikke. Lad os see til engang! (Læser.)
„Jørgen“ — hvad? — „Jørgen Bech & Søner“
— Hvor har han faaet den Karitet fra?

Ritter.

Dem stjæler han fra min Tobaks-Karbuus; derfra har han de fleste.

Bagtel.

Naa! — (Til Fruen idet han leverer hende Kassen.)
Ja, den Samling kan De gjerne kaste ud af Vinduet.

Fru Ritter.

Kaste ud af Vinduet! Nu har jeg hørt det med!

Bagtel.

Paa mit Ord: kast De den ud af Vinduet!
Den er ikke 4 Skilling værdt.

Fru Ritter.

Da har saamænd Kassen alene kostet over 2 Rdlr.

Bagtel.

Kassen er god nok; men det, der er deri, er
Pjalteri.

Fru Ritter.

Naa! — De vil have, at Børn strax skal bære
sig saa fornuftigt ad som vorne Mennesker.

Bagtel.

Da er det dog sandt hvad jeg siger. Enten skal det være en ordentlig Samling af kongelige eller adelige Segl, eller det skal ikke være det. Skal det være det, saa siger jeg, det er Bjalteri, fordi det er Snavs hvad der er deri. Skal det ikke være det, saa siger jeg ogsaa, det er Bjalteri. For til hvad Nytte er det, at samle Segl af Tobakskarduser? De kunde ligesaa gjerne lade Christian gjøre en Samling af gamle Knapper og Støvlesinker.

Ritter.

Naa, Børn, lad nu det være godt. Der kommer Intet ud af at disputere.

Fru Ritter.

Det var et sandt Ord! Capitain Bagtel vil saa alletider have Ret.

Bagtel.

Jh, men hør nu, Frue! Ret vil jeg ikke have; men

Ritter

(affides til Bagtel).

Jeg synes, det er paa Tide, du holder op en gang!

Bagtel (piqueret).

Naar du blot vilde beholde dine Syner for dig selv! (Svit til Fruen.) Men naar De spørger mig

om min oprigtige Mening, saa er det min Pligt at sige Dem

Fru Ritter.

Gud frie mig! Jeg vil saamænd ikke friste Dem til at afvige fra Deres Pligt.

Bagtel.

Spørg hvem De vil af de Tilstedeværende! Kan en Tobaks-Karduus —

Fru Ritter.

Naar De blot vilde høre op engang! Jeg forlanger jo slet ingen Forklaring. De har Ret, og De skal have Ret; det veed jeg jo.

Bagtel.

Nei, hør, veed De hvad, Frue! Feil har jeg — det veed Gud — jeg er jo kun et Menneske. Men endnu har Ingen sagt, at Capitain Bagtel var urimelig og trættefjær.

Ritter.

Lad det nu være godt, Bagtel!

Bagtel

(med tiltagende Sidstighed).

Men er jeg Dem kanskee iveien; generer det Dem maaskee at see Deres Mand's Ben i Deres Huus — Gud bevares! det er der jo gode Raad for.

(Tager Hatten for at gaae.)

Ritter.

Vær fornuftig, Bagtel! du er hidsig og du veed ikke hvad du gjør.

Bagtel.

Hør, Ritter, forlang hvad du vil af mig, men ikke, at jeg skal handle tværtimod mine Grundsætninger. (Til de Andre.) Jeg haaber, Selskabet er overbevist om, at ene Hensyn til hvad en Mand af Grundsætninger skylder sin Character bevæger mig til at forlade Dem.

(Bukker og gaaer.)

Ritter

(løber efter ham).

Men er Mennesket da fra Forstanden!

Femte Scene.

Fru Ritter. Emma. Linderod. Siden Ritter.

Fru Ritter.

Der kan De see, Hr. Cousin, hvad det er for et Menneske, min Mand kalder sin Ven!

Linderod.

Oh fy! det var jo en upassende Dypørsel.

Fru Ritter.

Er det ikke sandt? — Og saaledes er han altid. Allerbedst som man taler med ham, bliver han stødt

over en Bagatel, og inden man veed et Ord deraf, rager man i Klammeri med ham.

Emma.

Men Moder veed jo, at Bagtel ikke mener et ondt Ord af hvad han siger.

Fru Ritter.

Tag ham ikke i Forsvar, mit Barn! Du kjenner ikke Menneskerne. (Til Linderob.) Min Emma, troer jeg næsten, har forgabet sig i den taasfede Captain Bagtel.

(Ritter kommer tilbage.)

Naa, lille Mand, hvad Godt sa'e din Ven?

Ritter (fortredelig).

Na, lad os ikke tale mere derom. Du skal see, inden en Time er forløben, kommer Bagtel igjen og har fortrudt sin Hestighed. Fortæl De os heller lidt Nytt, Hr. Cousin! Hører man ikke snart, at De har faaet Dem en lille Kjæreste?

Fru Ritter.

Ja, Gud, det er sandt, kjære Cousin! Her gaaer et Nygte i Byen, at De er forlovet. Er der Noget om det?

Linderob (forvirret).

Ah, hvem kan troe saadanne Nygter! Man kan jo ikke dansse to Gange med en Dame paa et Val,

ja knap gaae over Østergade med hende, før Vyen har travlt med at gjøre et Partie. En af mine Besjendtere . . .

Fru Ritter.

Ja, De vil snakke Dem fra det! Men De slipper ikke saa let.

Linderob.

Med hvem skulde jeg da være forlovet?

Fru Ritter.

Nu, man nævner jo Flere, men de Fleste ere dog enige om, at det er med Line Schmidt, en Datter af Grosfereren. Strik! omsonst kom De der ikke saa tidt forrige Vinter.

Linderob.

Jeg kan forsikre Dem . . .

Fru Ritter.

Her hjælper ingen Forsikringer. De er nu engang forlovet.

Linderob.

Saja da! — Er Frøken Emma ogsaa af den Mening.

Emma.

Hr. Capitainen vil vel ikke benægte hvad hele Vyen paastaer.

Linderob.

(med et spørgende Diefast).

De troer? — Nu ja, jeg er jo blandt gode
Venner — og jeg kan rigtignok ikke nægte —

Fru Ritter.

Tænkte jeg det ikke nok! Med hvem? — Skynd
Dem, fortæl!

Linderob.

Jeg heber Dem undskyldt! Det er endnu en
Hemmelighed.

Fru Ritter.

En Hemmelighed! — De er istand til at være
ligesaa hemmelighedsfuld, som — hvad er det nu han
hedder? — han i Elverhøi.

Linderob.

Nei, men det er virkelig min Pligt for Pigenes
Skyld at fortie hendes Navn, saalænge vor Forbindelse
ikke begunstiges af Forældrene.

Ritter.

Hvor kan Forældrene ønske sig en bedre Sviger-
søn end Dem? Hvad kan der være iveien?

Linderob.

Ja, seer De, Forældrene have en anden Specu-
lation med deres Datter. Men, som sagt, Om-
stændighederne forbyde mig —

Fru Ritter.

Nu, vi vil ikke trænge ind i vor Cousin. Desværre, det er ikke alle Forældre, der vil deres Børns Vel. Gud veed, min Mand og jeg, vi tænke Nat og Dag nok paa at sørge for vor lille Emmas Fremtids Lykke.

Ritter.

Sa det veed Gud vi gjør.

Fru Ritter.

Men jeg skal sige Dem, Hr. Cousin — Ja, hør, Emma, gaae ind saalænge i Barneftuen og see til den lille Julie, om hun ikke mangler Noget, og bliv lidt derinde.

Linderod
(til Emma).

Det gjør mig ondt, at vi derved berøves Deres Selskab.

Fru Ritter.

Nu, Emma, hører du ikke, at Linderod taler til dig? Hvorfor svarer du ikke?

Emma (forvirret).

Kjære Moder, hvad skal jeg svare Capitainen?

Fru Ritter.

Jeg synes, du er stor nok til at vide det selv.
— Forresten skal du ikke være saa stiv og geneert

mod Linderød. Du har ikke nødig at falde ham Capitain. — Ikke sandt, Hr. Cousin, De seer helst, at Emma er ligefrem og ugeneert mod Dem.

Linderød.

Naturligviis; jeg seer helst, at Frøkenen behandlede mig, som om vi alt i lang Tid havde været Berlevenner.

Fru Ritter.

Der kan du høre! — Gaae nu mit Barn! (Klapper hende paa kinden.) og pas godt paa din lille Søster!

Emma

(rørt af Moderens Venlighed, kysser hende paa Haanden).

Nu gaaer jeg, kjære Moder!

Fru Ritter.

Troer jeg ikke, Taarerne staae hende i Øinene! Det veed du, jeg kan godt lide denne overspendte Følsomhed. Vær dig dog ikke saa fjottet ad, og husk paa, du er ikke længer hos din Tante i Korsør.

Emma

(smerteligt).

Åh, nei, du har Ret! Jeg glemte, at jeg er ikke længer hos min Tante. (Gaaer ind.)

Sjette Scene.

De Forrige (uden Emma).

Fru Ritter.

Jeg veed ikke, hvem det Barn slægter paa. Jeg har ikke været saadanne i min Ungdom.

Ritter.

Ja, Følsomhed har da heller aldrig været min Feil.

Fru Ritter.

Det er ikke blot dermed; men Emma er i det Hele taget ikke som hun burde være. (Til Linderod.) Troer De, at hun har blot den ringeste Fortrolighed til mig?

Linderod (forstemt).

Det lader næsten ikke til det.

Fru Ritter.

Nu har min Mand og jeg i disse Dage tænkt paa at sørge for hendes Fremtid ved et godt Giftermaal. Og Emma maa giftes med En, der kan opdrage hende, sætte Skik paa hende, og derfor troer jeg, at den eneste Mand, der duer for hende, det er Doctor Mørk.

Ritter.

Sabist, Doctoren er jo en habil Mand.

Fru Ritter.

Det er en fortræffelig Mand! Kjender De ham, Hr. Cousin?

Linderod.

Jeg har hørt tale om ham. Det skal være en meget duelig Læge.

Fru Ritter

(enthousiasmeert).

Na, som Læge er han eneste i sit Slags! Omhyggelig, søm, opmærksom! — Men alt dette bryder Emma sig ikke om. Hun foretrækker et Menneske som Bagtel.

Linderod (forundret).

Bagtel? Er det muligt?

Fru Ritter.

Spørg kun min Mand ad!

Ritter

(lidt flau).

Ja, det er at sige, hun synes jo at give ham Fortrinnet. Egentlig erklæret sig har hun jo ikke.

Fru Ritter.

Det er tydeligt nok. Ved alle Leiligheder tager hun ham i Forsvar og spjæler omkring ham. Doctorren værdiger hun knap et Diefast. Jeg veed ret godt, hun bryder sig ikke saa meget om Bagtel. Men Emma veed, det er mig imod, og derfor

Linderod.

Men bedste Frue! De har virkelig for stemme
Lanker om Deres Datter.

Fru Ritter.

Nei, nei! De kjender ikke, hvilket haardt, stridigt
Gemyt, der stikker i hende. — Men det kan jo ikke
hjælpe man taler om det. Naar jeg blot kunde faae
de Fordomme mod Doctoren af hendes Hoved! Hvad
jeg og min Mand siger, hører hun ikke efter

Ritter.

Wistnok, vi har jo baade opmuntret og formanet —

Fru Ritter

(Efter nogen Overtænkning).

Isald De — ja, hør veed De hvad, Hr. Cousin,
lige da jeg saae Dem komme, tænkte jeg ved mig
selv, det er ligesom det skulde saaledes være, at Fæt-
ter Linderod netop idag kommer igjen til vort Huus.
Jeg huskede paa, hvor tidt Deres Munterhed og Klog-
skab hjalp os i forrige Tider ud af smaa Forlegen-
heder. Kort sagt —

Linderod (spendt).

De tænkte, Frue?

Fru Ritter.

Hvem veed, tænkte jeg, om Emma ikke heller
hører efter hvad Fremmede siger til hende. Naar

De talte med hende, gjorde hende Sagen begribelig, hvad Doctoren er for en sjelden, herlig Mand, hvad et Barns Blikker mod Forældre kræve — troer du ikke, lille Mand, at det vilde have stor Indflydelse paa Emma?

Ritter.

Vistnok, naar vi kunde bevæge vor Hr. Cousin dertil.

Linderød (affides).

En deilig Commission! (Svit.) De kan være overbeblift om, at den Indflydelse, jeg kan udøve over Deres Datters Hjerter, den skal jeg benytte.

Fru Ritter.

Virkeligt? Kan jeg stole derpaa? — Seer De, nu skal vi give Dem al mulig Leilighed til at være alene med Emma, for at De kan tale med hende. Jeg haaber, Deres ubekjendte Kjæreste vil ikke blive jalour.

Linderød (leende).

Nei, derover bliver hun bestemt ikke jalour.

Fru Ritter

(leer ligeledes).

Jeg tænker heller ikke. — Naar De nu vil gaae ned i Haven, saa skal jeg sende Emma ned til Dem. For De veed da vel, at jeg har faaet en lille Have

anlagt her paa Stebet? Na, De skal see, det er ligesom man var paa Landet. — Undskyld mig nu saalænge, Hr. Cousin! jeg vil gaae ind og falde paa Emma. — (Affides idet hun gaaer ind.) Det er dog en sand Guds Lykke, at Linderod er kommen i vort Huus idag!

Syvende Scene.

Ritter. Linderod.

Ritter (affides).

Min Kone er min Sjæl om sig! Men det maa forpurre! (Høit.) Det er et ubehageligt Forhold, der er opstaaet i vort Huus ved disse forskjellige Interesser. Og vi maae jo være Dem, Hr. Cousin, stor Tak skyldig, at De vil gjøre hvad der staaer i Deres Magt og tale med Emma.

Linderod.

Na, det gjør jeg med største Fornøielse.

Ritter.

Kun maa De tillade mig at bemærke, at paa den Maade, min Kone ønsker at bringe Enighed tilveie igjen, kan det have lange Udsigter.

Linderod.

Maaftoe De forklarer Dem nøiere.

Ritter.

Seer De, Doctorens Frieri hverken giver jeg
eller kan jeg med god Samvittighed give mit Bifald.
Seer De — hm! — naar f. Ex. De, Hr. Linderod . . .

Linderod (overrasket).

Hvem? Jeg?

Ritter.

Netop De. Ifald jeg kunde bevæge Dem til . . .
for seer De, Emma maa for Gud have en Mand,
der har Hjerte nok til at bære over med hendes smaa
Svagheder.

Linderod.

Sabist; men hvorledes er De faldet paa mig?

Ritter.

Jo, jeg har saadanne gjort mine Reflexioner.

Linderod.

Dg De troer virkelig, at jeg var skiftet til . . .

Ritter.

Ja jeg for min Part troer, at det var langt
bedre, om De, istedetfor at protegere Doctoren . . .

Linderod.

Oh hvor kan De troe jeg vil det!

Ritter.

— Tog Dem en Smule af den stakkels Bagtels
Frieri.

Linderod.

Bagtel? — Hvad? — Men saa forstaaer jeg ikke (Affides.) Jeg troer saagu' ogsaa, det hele Huus er forrykt her! (Søit.) Men saavidt jeg af Deres Kones Dtringer kunde bømme, er Bagtel jo et aldeles upassende Partie for Emma.

Ritter.

Tro dog ikke, at min Kone mener Alt hvad hun siger, naar hun er i ondt Lune. Igrunden holder hun meget af Bagtel. Det veed jeg bedre.

Linderod.

Ja, De har aldeles at befale over mig. Men jeg er næsten bange for, at De har for store Tanker om min Capacitet, og at De tilsidst vil finde Dem bedraget i Deres Forhaabninger.

Ritter.

Det har min Tro ingen Nød. De staaer stærkt i Kridtuset hos min Kone.

Linderod (affides).

Men Ulykken er, at jeg staaer ogsaa stærkt i Kridtuset hos Emma.

Ritter.

Hvad behager?

Linderod.

Jeg beder om Forladelse! Jeg faldt i Tanker — jeg er noget distraitt.

Ritter.

Siger Intet! jeg har nu og da den samme Feil.
Veed De ellers hvoraf det kommer, at De er distraitt?

Linderod.

Nei.

Ritter.

De tænker for meget paa Kjæresten. (Leende.)
Hvad? har jeg ikke gjættet det?

Linderod.

Jeg kan ikke nægte, De har saa temmelig truffet
det.

Ritter.

Tænkte jeg det ikke nok! — Men sæt Dem in-
gen Flue i Hovedet for Deres Kjærestes Skyld! De
kan saavist aldrig gaae glip af hende, naar De bærer
Dem fornuftigt ad.

Linderod.

Jeg tænker heller ikke, Hr. Commerceraad!

Ritter.

Ikke sandt? — Naa, gaae De nu i Guds Navn
ned i Haven, saa sender jeg min Emma strax ned til
Dem.

Linderod.

Meget vel! (Gaaer ud af Hoveddøren, Ritter berimod
ind i Salen.)

Tredie Act.

Første Scene.

Fru Ritter og Doctor Mørk komme ind.

Fru Ritter.

Na Gud, Hr. Doctor! De troer ikke, hvor jeg har længtes efter Dem.

Doctoren.

Undskyld mig, bedste Frue! (Kysser hende paa Haanden.) Mine Forretninger have isandhed ikke tilladt mig at komme før.

Fru Ritter.

O, der behøves ingen Undskyldninger. De er velkommen, naar De kommer. — Behager De ikke at tage Plads?

(De sætte sig.)

Doctoren.

Nu, gode Frue, hvordan har vi det? Hvad siger vor lille Patient?

Fru Ritter.

Af Gud, min Lulle har været saa urolig inat.

Doctoren.

Saa?

Fru Ritter.

Det stakkels Barn laae og vælte sig, og græd og kunde ikke sove. Rinderne brændte paa hende. Bestandigt vilde hun have at drikke.

Doctoren.

hm!

Fru Ritter.

Tilfældt kunde jeg ikke længer holde det ud. Jeg tog hende op i Sengen til mig; og saa blev hun da endelig rolig.

Doctoren.

Nu, vi faae see til, om vi ikke kan hjælpe paa den Lulle.

Fru Ritter.

Men Emma har imorges rigtig gjort mig bange.

Doctoren.

Emma? hvorledes det?

Fru Ritter.

Allerbedst som hun stod her, fik hun et ganske besynderligt Tilfælde, udstødte et Skrig og besvimede.

Doctoren.

Saa? Har De bemærket det tidligere hos hende?

Fru Ritter.

Her hjemme vel ikke. Men hun siger, at hun engang før, da hendes Tante i Korsør døde, har haft et lignende Tilfælde.

Doctoren.

Om! — Var der Intet, der imorges rimeligviis gav Anledning?

Fru Ritter.

Ingenting. Min Mand og jeg stod og talte med hende.

Doctoren (forstøende).

Saa? — Frøken Emma var maaskee dog i usædvanlig Sindsbevægelse?

Fru Ritter.

Nu ja, der kan jo snart foresalde Noget i et Huus.

Doctoren.

Bistnok. — Et saadant Tilfælde er heller ikke usædvanligt hos unge Fruentimmer; det er næsten altsor almindeligt.

Fru Ritter.

Jeg troer heller ikke, det har Noget at bethyde. Men Emma er strax saa ængstlig.

Doctoren.

Lad De mig tale med Pigebarnet. Jeg tænker,

jeg kan med et Par Ord berolige hende. Men apropos, bedste Frue, hvad Haab tør jeg gjøre mig? De erindrer . . .

Fru Ritter.

Ja, De kan troe, Hr. Doctor, hvad jeg har funnet gjøre det har jeg gjort. Min og min Mand's Stemme har De.

Doctoren.

Saa Deres fjære Mand giver ogsaa sit Samtykke?

Fru Ritter.

Min Mand er i dette Punkt ganske enig med mig. Men Emma er et egenstændigt Barn, som man ingen Vei kan komme med.

Doctoren.

Det gjør mig virkelig ondt.

Fru Ritter.

Hun agter Dem, Hr. Doctor! Hun erkjender alle Deres gode Egenskaber. Men — ja det er tungt for en Moder, selv at maatte sige det — jeg troer næsten, hun kunde give Dem Afslag blot for at være mig imod.

Doctoren.

hm!

Fru Ritter.

For hvad skulde ellers være Grunden? Er det rimeligt, at Emma ellers vilde foretrække den taasfede Captain Bagtel?

Doctoren.

Capitain Bagtel? Det er aldrig muligt!

Fru Ritter.

Som jeg siger Dem.

Doctoren.

Capitain Bagtel! et Menneske, der knap kan forbinde to Tanker! Det forekommer mig, at Frøken Emma har for megen Forstand til blot at kunne taale ham. Men skulde hun maaskee ikke have en anden Inclination?

Fru Ritter.

Na Gud, nei! Saa indgetogent hun blev opdraget hos hendes Tante!

Doctoren.

Sa, for en Medbeiler som Capitain Bagtel frygter jeg isandhed ikke. Naar Deres Datter, som De selv siger, agter mig, saa tænker jeg nok, det skal lykkes mig at vinde hendes Kjærlighed.

Fru Ritter.

Det troer jeg vist ogsaa. Jeg gjør dertil hvad jeg kan, og moraliserer og taler med hende som en Moder blot kan tale. Desuden har jeg faaet en god Ven af vort Huus, vor Cousin Rinderod, til ved Leilighed at gjøre hende fornuftige Forestillinger —

Doctoren.

Rinderod? Capitain i Sø-Staten?

Fru Ritter.

Retop ham.

Doctoren.

Men, gode Frue, frygter De ikke for — Linderod er en ung Mand — Emma et vakkert Pigebarn —

Fru Ritter.

Derfor kan De være ganske rolig, Hr. Doctor! Fætter Linderod er en sindig, paalidelig ung Mand, ret et rart Menneske. Han er i forrige Tider kommet dagligt i vort Huus. Jeg kjender ham saa godt. — Desuden er han forlovet.

Doctoren.

Maa! ja saa har det vel ingen Fare.

Anden Scene.

De forrige. Ritter kommer trækkende ind med Linderod og Emma.

Ritter.

Hør, Kone, du maa sætte Skik paa din Datter. Tænk, jeg kommer ned i Haven og lister mig bag de unge Folk for at see hvad de foretage dem; saa seer jeg, at vor Hr. Cousin vil som en galant Mand kysse Emma paa Haanden. Men hun trækker Haanden tilbage og siger: „Saadanne Galanterier kan min Herre spare sig!“ — Hj, skamme dig!

Fru Ritter.

Min Mand har Ret, Emma! Du skal ikke altid bære dig saa feithaandet ad. (Til Linderod.) Men bryd De Dem ikke om hvad hun siger; hun er lidt fremmed her i Byen. — Kom nu! saa skal jeg forestille Dem for Doctor Mørk. Capitain Linderod, Hr. Doctor! (Linderod og Doctoren complimentere hinanden.) — Men det er sandt, Emma! Doctoren vil tale med dig — du veed jo nok — kanske han kan give dig Noget derfor.

Emma (ængstlig).

Ik net, kjære Moder, det behøves vist ikke. Jeg befinder mig vel — meget vel!

Fru Ritter.

Oh, hvilken Snak! hør nu hvad Doctoren siger. (Til Doctoren.) Børn ere saa bange for at tage ind.

Doctoren.

Jeg tænker heller ikke det bliver nødvendigt. (Til Emma venlig.) Jeg hører, De har været upasselig imorges, bedste Frøken.

Emma.

Men nu feiler jeg Intet — isandhed slet Intet.

Doctoren.

Det er mig kjært at høre. Men det er min Pligt som Læge at undersøge Deres Tilstand for at forebygge et Tilbagefald. Har De ingensteds nogen ubehagelig Fornemmelse, som Hovedpine eller deslige?

Emma.

Nei, jeg er vel.

Doctoren.

Hum! Tillader De! (Føler hendes Puls.) De maa vogte Dem for heftige Sindsbevægelser, bedste Frøken! Det er ikke gavnligt for Dem. Hvormed bestjæftiger De Dem i Almindelighed?

Emma (generet).

Jeg — nu, herhjemme er jo altid nok at tage vare paa.

Doctoren.

Læser De meget?

Fru Ritter.

Emma læser mere end hun har godt af, det har jeg altid sagt. Og er det ikke sandt, Hr. Doctor, at det er skadeligt for hende, at læse paa Sengen til midt ud paa Natten?

Doctoren.

Gavnligt er det vist ikke. (Til Emma.) Hvem vælger Deres Lecture?

Fru Ritter.

Hun læser Alt hvad hun kan faae fat paa. Min Mand skulde rigtigt holde lidt Dje med hvad Børnene læse.

Ritter.

Hvem? — jeg? Jeg veed Pokkeren ikke hvad

der duer eller ikke duer. Hvad kjender jeg til de nyere Skrifter!

Doctoren.

Isald De ønsker det, Frøken, skal jeg meget gjerne lede Deres Valg. Et fortroligt Bekjendskab til Literaturen berettiger mig maaskee til at have en Stemme.

Fru Ritter.

Nu, Emma, takker du ikke for et saa godt Tilbud?

Emma.

Jeg er Hr. Doctoren meget forbunden. Men jeg læser sandeligen saa Lidt, at det ikke vil falde mig vanskeligt at træffe et Valg.

Fru Ritter (affides).

Altid er hun saa stribdig.

Doctoren.

Jeg vil i det Hele taget heller ikke raade Dem til at læse meget eller sidde meget stille. Brav Bevægelse, flittigt ud i den friske Luft!

Fru Ritter.

Det kan ikke nytte, Hr. Doctoren taler til Emma derom. Jeg har min Plage med hende. Altid vil hun hænge hjemme; aldrig kan jeg faae hende ud. Men den lille Emma har sit eget Hoved, og vil ikke altid gjøre hvad hendes Moder siger.

Doctoren.

De kan sikkert uden Fare gjøre Alt hvad Deres gode Fru Moder raader Dem.

Emma (indigneret).

Jeg kjender for vel mine Blikker til at behøve Deres Raad i denne Henseende, Hr. Doctor!

Fru Ritter (opfarende).

Emma!

Doctoren.

Lad det være godt, Frue! — Vi glemme reent, at vi endnu ikke have seet til den lille Julie.

Fru Ritter.

Ja, Gud, Hr. Doctor! naar De tillader det, saa skal Ammen komme ind med Barnet.

Doctoren.

Det behøves ikke. Jeg kan jo gaae ind.

Fru Ritter.

Men det er virkelig en Skam; der er saa urøddeligt derinde.

Doctoren.

Gjør dog ingen Omstændigheder, Frue! En Læge seer ikke paa Stuen, men paa Patienten.

(Gaaer ind.)

Fru Ritter

(til Linderod, med et straalende Ansigt).

Er det nu ikke en fortræffelig Mand, den Doctor Mørk? Saa ligefrem! Na, det er en Engel!

(Gaaer ind.)

Ritter

(idet han følger efter hende).

Vent lidt, Mutter, og tag mig med.

Tredie Scene.

Linderod. Emma.

Emma

(iler hen til Linderod og falder ham under en Strom af Taarer om Halsen).

Linderod.

Faat dig, fjære Emma! hvortil denne Lidenskabelighed! Her er jo ingen Grund til at græde.

Emma.

O, jeg holder det ikke ud herhjemme! Hvert Ord, man siger mig, er en spids Kniv, der farer mig ind i Hjertet.

Linderod.

Din Moder er rigtignok fordømt udelicat i sine Udtryk.

Emma.

Hun tænker ikke paa, at jeg har Følelse! Hun veed ikke, at hendes Ord frænke mig mere end aabenbar Mishandling. Disse evige Dmmygelseser! O, jeg seer, hvad de ville føre til!

Linderød.

Skaan dig, kjære Emma! Husk paa, at du har været upasselig imorges.

Emma.

Og denne Doctor, hun vil nøde mig paa! Han, der er mig saa forhadet! Hvad berettiger ham til at tale til mig med denne nedtrykkende Overlegenhed! Er jeg da saa sløv og svagsindet, at man med Magt maa holde mig i Ledebaandet? Hvorfor behandles jeg af Alle her i Huset som et uvorent Barn — og det i Fremmedes Nærværelse!

Linderød.

Naar du blot vilde berolige dig, kjæreste!

Emma.

Lilgiv mig, min Ven! — Jeg vil være rolig, jeg vil være det, fordi du er her. Ellers holdt jeg det heller ikke ud. Du er den Eneste, der ikke mis-
kjender mig. Ikke sandt, Wilhelm, du troer jo ikke, at din Emma er stridig og egensindig? Du vil ikke hver Dag pine hende med at opregne alle hendes Feil og Svagheder?

Linderød (leende).

Nei, det har ingen Nød! Jeg duer ikke til at opdrage Folk. Men lad os ikke tale mere om denne taasfede Historie. Tænk heller paa, om du ikke snart kan tale med dine Forældre om vor Forlovelse.

Emma.

Det er mig umuligt! Jeg kan ikke! — Hvergang jeg vil tale til mine Forældre derom, er det ligesom Ordene døde paa mine Læber. (Kjælende for ham.) Giv nu blot lidt Tid, kjære Vilhelm! Vent blot et Par Dage! Det haster jo heller ikke saa meget.

Linderod.

Saja! Men naar du vidste, hvilken Overtalelses-Gave der ligger paa dine Læber, saa talte du endnu idag.

Emma

(truer ham med Fingeren).

Du gjør Nar af mig!

Linderod.

Nei, ved Gud ikke!

Emma.

Det er ogsaa det samme! Jeg kan jo saa desuden ikke blive vred paa dig. — Men ths! der kommer mine Forældre.

Fjerde Scene.

De Forrige. Rytter. Fru Rytter. Dr. Mørk og siden
Capt. Dagtel.

Doctoren

(idet han træder ind).

Nei, lille Frue, for det Første vil vi ikke lade Barnet bruge Noget. Naturen hjælper sig nok selv.

Fru Ritter.

Mener De, Hr. Doctor? — Troer De ikke, der behøves at foreskrive Noget?

Doctoren.

Na, nei! Vi vil see det an nogen Tid.

Fru Ritter.

Men jeg tænkte blot — en Moder er omhyggelig for sine Børn — og naar der ordineres noget Nytt, saa synes man altid, at man har fornøyet Haab. Men som Hr. Doctoren synes.

Doctoren.

Ja, kan det berolige Dem, saa kunde vi jo gjerne ordinere et lille Vindringsmiddel.

Fru Ritter.

Jeg troer vist, det kunde ikke skade.

Doctoren

(sætter sig ned og skriver; imidlertid staae alle de Dyrige tause og arbejdsige).

Lad hende tage en Theeskefuld af dette ind hver anden Time, saa vil De snart spore en Forandring.

Fru Ritter.

Meget vel, Hr. Doctor!

(Bagtel aabner Hoveddøren og bliver staaende paa Tærstelen.)

Bagtel.

Tør jeg? — hvad, lille Frue? tør jeg?

Fru Ritter.

Oh, Capitain Bagtel! Vær saa god og trin nærmere!

Bagtel.

Men har De tilgivet mig?

Fru Ritter.

Na, hvem huster paa saadanne Bagateller! — Værsgod!

Ritter

(der af Spøg holder Bagtel tilbage).

Nei, han skal min Tro ikke komme ind — ikke før han har gjort Ufbigt.

Bagtel.

Vil du bare af Veien! Du har ingen Ting at sige her. Det er din Kone det kommer an paa. — Saa De har tilgivet mig, Frue? hvad? — Ikke sandt? jeg er et Bruushoved, men et ærligt Skind. — Og saa la'er vi det være glemt! . . . Jeg seer, De har Doctoren i Huset; hvordan er det med den Lille?

Fru Ritter

(lidt kort).

Jo, jeg takker, det er bedre. — Mens jeg huster det, Emma, tag denne Recept til dig, og glem ikke: hver anden Time.

Bagtel.

En Recept? Lad mig see den! — Gm! der

hører da Pokker til Hoved for at kunne huske alt det Krimskrams, der staaer her. (Til Doctoren.) Men De har ogsaa et godt Hoved.

Doctoren.

Na, det er vel ikke bedre end Andres.

Bagtel.

Nei, min Fa'er, Hoved og Hoved ere to. —
Værsgod, lille Frøken! (Giver Emma Recepten; hun gaaer ind med den.)

Ritter (stjemtende).

Oh nu Bagtel, man kan da heller ikke paastaae, at dit Hoved mangler noget — undtagen Haar.

Bagtel.

Kommer du nu igjen med dine gamle Streger!

Ritter.

Herregud, du forstaaer jo Spøg!

Bagtel.

Men jeg kan for min Død ikke lide at spørge, naar man taler om alvorlige Ting. Desuden, at jeg har mistet Haarene paa mit Forhoved, det er der ingen Skam i.

Ritter.

Der er reen Gevinst derved. I det mindste kan dit Haar nu ikke faa let vore dig over Hovedet.

Bagtel

(vender sig fra ham).

Nu vil jeg slet ikke mere tale med dig.

(Doctoren tager Hatten for at gaae.)

Fru Ritter.

Vil Hr. Doctoren allerede til at gaae?

Doctoren.

Mine Pligter falde mig andetsteds hen.

Fru Ritter

(affædes til Ritter).

Doctoren vil gaae, Mand! Husk paa hvad vi har talt om.

Ritter.

Ja, min Kone og jeg har vel den Ære af Doctorens og Captain Bagtels Selskab til Middag i Anledning af Cousin Linderods Ankomst til Byen.

Doctoren.

Meget forbunden.

Bagtel.

Paa mig kan du regne.

Ritter.

Ja, til Middag kommer du nok, men husk paa, at vi skal have os et Partie Boston iaften, og kom ikke for sildigt. (Til Doctoren.) Ja, De har Lov til at komme lidt sildigt iaften: De spiller ikke Kort.

Bagtel.

Nei, De hører til de Hellige. (Til Linderod.) Han kan ikke taale, man taler om Kort.

Doctoren.

De gjør mig Uret, ifald De troer, at jeg slaer mig til Hængehovedernes Partie. Men naar jeg badler Kortspil, da seer det blot, fordi jeg synes, det har erholdt en Vigtighed i det selskabelige Omgangsliv, der ikke kan Andet end være skadelig for dette.

Bagtel.

Na, det er min Sjæl kun Indbildninger!

Doctoren.

Det er ikke Indbildninger. Kortspil tilintetgjør Conversationen, og med denne det vigtigste Dannelses-Middel, som det selskabelige Liv tilbyder.

Bagtel.

Da seer man dog, at Folk, uagtet De spille Kort, er almindelig dannede.

Doctoren.

Ja, den almindelige Dannelse have vi nok af.

Bagtel.

Jeg veed nok — jeg veed nok! — Med Jer Herrer Lærde kan ingen Satan komme nogen Nei. Men spørg nu Capitain Linderod, om det ikke er sandt hvad jeg siger, at en solid Boston har sine meget gode Sider.

Lindberod.

I een Henseende maa jeg stille mig paa Capitain Bagtels Side: det synes næsten som om man ikke kan undvære Spil. Saaledes som Selskaberne nu engang ere indrettede, saa nødtørstig og fattig Conversationen i Almindelighed er, har den fornuftige Mand næsten ingen anden Ressource end at sætte sig hen ved et Spillebord.

Doctoren.

Desværre, De har Ret. Men det er netop beklageligt, at saa mange taabelige Personer have stadig Afgang i gode Familier blot for at udgjøre fjerde Mand til en Boston.

Bagtel (piqueret).

Min Herre! jeg haaber, De vil ikke fornærme —

Doctoren.

Jeg har jo ikke udpeget Noget.

Bagtel.

Ja, for ifald De vil fornærme, min Herre, saa vil jeg kun sige Dem —

Ritter.

Vil du nu tie stille, Bagtel! Her er jo ingen Grund til at føle sig fornærmet. (Taler affides med Bagtel.)

Doctoren.

Jeg anbefaler mig til det ærede Selskab! (Doctoren gaaer, ledsaget af Fruen, og fulgt til Døren af Ritter.)

Femte Scene.

Ritter. Capitain Bagtel. Linderod.

Bagtel

(seer efter Doctoren).

Kor at være fjerde Mand til en Boston! See, det er hans sædvanlige, lumpne Maneer: allerbedst som man taler venstabeligt med Folk, at komme med Stikpiller.

Ritter.

Men hvorfor indlader du dig ogsaa med ham? Hvor vil du tænke at kunne disputere med en studeert Mand som Doctoren?

Bagtel.

Lad ham bare ikke komme mig for nær! Jeg er min Sjæl ikke bange for at feie ham!

Ritter.

Hør veed du hvad, Bagtel: du siger, at du i denne Tid studerer Menneskerne, men det kan for Gud ikke mærkes i din Dmgang.

Bagtel.

Jeg har ikke fornærmet Doctoren; det var ham, der begyndte. Men det er nu det samme — vi tale her som Venner; der er Ingen, der vil misforstaae mine Ord. Men at Doctoren er min Mand — nei, det er han ikke! Neent ud sagt: han er en

Tværdriver. Jeg husker jo fra den Tid, vi vare sammen i Klubben. (Til Linderod.) Troer De, man kunde faae ham til at tage Deel i en Bolle Afbrændt? eller saameget som spise til Aften i Klubben? Saa-danne Menneſter holder jeg saagu' ikke af. Man ſkal leve blandt Folk — man ſkal have Grundsætninger!

Linderod.

Kanſtee det er af Grundsætninger, han ikke tager Deel i en Bolle.

Bagtel.

Nei, hør veed De hvad, min Faer, jeg veed ogsaa hvad Grundsætninger er. Troer De, jeg — ſee paa mig! — troer De, jeg bryder mig om et Glas Afbrændt? hvad? — Men jeg lider ikke den forbømite Brøvl, der ſkal være om ſaadanne Ting. Naar et Par gode Venner i Klubben kommer hen til mig og ſiger: Er du med i en Bolle, Bagtel? ſaa er det min Pligt at ſvare: „Kom an, hvorfor ikke?“ Skulde jeg forſtyrre mine Venners Fornøiſe? Ih, ſy for en Ulykke! — Men det er nu det ſamme; jeg ſaaer nok engang Kløer i Doctoren, og ſaa . . . nok ſagt! — Du kjender mig, Ritter! Du veed, at jeg lader mig ikke lumpe. — Farvel, Hr. Capitain! Farvel Ritter! —

(Gaaer.)

Sjette Scene.

Ritter. Linderød.

Ritter.

Man har sin Blage med disse Mennesker. Jeg kan ikke gjøre Andet end agere Forligelses-Commis-sair her i Huset.

Linderød.

Jeg frygter selv for, at Bagtel med sin Hidsig-hed ikke vil stemme godt med Deres Datter.

Ritter.

Bistnok er Bagtel hidsig og fremfusende; men vil jeg have en Mand uden Feil til min Datter, saa kan jeg lede længe. Jeg seer paa Hovedsagen, paa Hjertet, paa en brav Tænkemaade, og i denne Hen-seende er Bagtel et af de reelleste Mennesker, jeg kjender. — Men apropos, kjære Ven, fik De Leilighed til at tale med Emma om Bagtels Frieri?

Linderød.

Jeg vilde netop talt derom, da Commerceraaden kom og afbrød os.

Ritter.

Da var det ret slem, at jeg afbrød Dem. Meget Tid er her ikke at spille . . . Ved De hvad, naar De vil vente her, skal jeg sende Emma ind til Dem.

Linderød.

Meget vel.

Ritter.

Men hvad skal jeg sige til hende? Jeg maa dog have et Grinde — hm! jeg kan sende hende ind med en Bog til Dem. Saa mærker hun Ingenting. — Adieu saa længe! (Gaaer ind i Salen.)

Linderød (alene).

Det var Synd at sige Andet, end at den gode Mand gjør sig al mulig Umage for at fremme mine Sammenkomster med hans Datter. Men hvad Pokkeren vil Enden blive herpaa? Jeg tænker, de bide Hovedet af mig, naar de erfare den sande Sammenheng. Maatte jeg raade, saa friede jeg glatvæk den Dag idag. Men Emma vil jo ikke; dette forkeerte Huus og denne totale Misfjendelse af hendes inderste Væsen har gjort hende saa sensibel, at jeg ved et dristigt Skridt har Alt at befrygte af hende.

Syvende Scene.

Linderød. Fru Ritter (kommer i Hestighed ind fra Hoved-Indgangen og slaaer Døren op).

Fru Ritter.

Er min Mand ikke her?

Lindberob.

Han gif nylig ind i de andre Bærelser.

Fru Ritter.

Vil De blot høre, Hr. Cousin! — Jeg har ærgret mig saadanne, at jeg knap kan staae paa mine Been.

Lindberob.

Hvad er der hændet, bedste Frue?

Fru Ritter.

Allerbedst som jeg staaer nede i Haven og taler med Doctoren, og han netop vil til at gaae, kommer det gale Spectakel, Capitain Bagtel, til, vælter sig ind paa Doctoren, overfuser mig, siger, at Doctoren kun skulde opgive alt Haab om Emma, at hun holdt af ham, at han havde faaet bestemt Løfte paa hendes Haand af min Mand, og at hele Sagen skulde afgjøres endnu i aften. — Hvad synes De?

Lindberob

(trækker paa Skuldbrene).

Fru Ritter.

Hvad maa Doctoren troe om mig? Han maa jo tænke, jeg vil gjøre Nar af ham i hans aabne Dine. Til mig siger min Mand, at han er enig med mig, at han har Intet mod Doctoren. Det har jeg sagt ham igjen. Og nu — nei jeg kan næsten ikke troe, at det er som Bagtel siger.

Linderod.

Deres Mand synes jo rigtignok at være en grumme god Ven af Bagtel.

Fru Ritter.

Det veed jeg. Men naar han engang har givet sit Ja, saa skal han rigtig blive derved. — Ihs! jeg hører, han kommer. Nu skal jeg dog snakke en Smule med ham.

Linderod.

Saa vil jeg anbefale mig.

(Gaaer ud ad Hoveddøren.)

Fru Ritter (alene).

Er det sandt som Bagtel siger, at min Mand spiller under Dække med ham, saa veed jeg nok hvad jeg vil gjøre.

Ottende Scene.

Ritter. Fru Ritter.

Ritter

(uden strax at bemærke Konen).

Nu kommer min lille Emma strax, Hr. Linderod!
(Affides.) Der har vi min Sjæl min Kone! (Svit.)
Er du der, min Skat?

Fru Ritter.

Jeg har et Par Ord at tale med dig. Doctoren

har igjen spurgt mig om vor Bestemmelse med vor Datter, og om han turde regne paa dit Samthkke.

Ritter.

Nu, hvad svarede du?

Fru Ritter.

Hvad jeg svarede? — Det samme du havde sagt til mig: at du vilde ansee det som en stor Lykke at faae en Svigersøn som Doctoren.

Ritter.

Ja, de Udtryk brugte jeg just ikke.

Fru Ritter.

Udtrykkene gjøre Intet til Sagen.

Ritter.

Det forstaaer sig, men saalænge det Hele er saa uvist

Fru Ritter.

Uvist? Hvad er her uvist? Har han ikke baade dit og mit udtryffelige Ja?

Ritter.

Javist; men — vi mangle dog endnu Emma's Samthkke.

Fru Ritter.

Na, derfor er Doctoren saamænd rolig. Hvad han frygter for, er snarere, at du skulde begunstige Bagtel fremfor ham. Men ikke sandt? den Frygt er

jo ugrundet? Du har jo aldrig for Alvor tænkt paa, at forene Bagtel med vor Datter?

Ritter.

Hvem? Bagtel? — mener du med Emma?

Fru Ritter.

Hvem skulde jeg ellers mene? Svar mig blot paa hvad jeg spørger om. Er du ikke fuldkommen enig med mig, at vi ikke kan være bekjendt at give en Mand som Doctor Mørk Afslag?

Ritter (tøvende).

Jo — Gud bevares — vist er jeg . . . Doctoren er jo en grumme habil Mand.

Fru Ritter

(efter en Pause, hvori hun har betragtet ham).

Niels, kan du see lige paa mig?

Ritter (confüs).

Paa dig? — Hvad — hvordan mener du?

Fru Ritter.

Niels! Niels! Du er ikke aabenhjertig mod din Kone. Du har Noget i Baghaanden, som du ikke vil ud med.

Ritter.

Hvad har du nu igjen sat dig i Hovedet!

Fru Ritter.

Nei, det er kun altfor vist! det kan jeg tydeligt

mærke paa Alt — Men du maa skamme dig! Mens jeg piner og plager mit Hoved for at befordre vor Datters Bedste, intriguerer du mod mig, mod mig, din egen Kone! Du synes vel, jeg er ikke ulykkelig nok. At mit yngste Barn er sygt, at jeg Dag og Nat ikke har et roligt Dieblif, Alt dette bryder du dig ikke om!

Ritter.

Men, Herregud, hvem har da sagt dig —

Fru Ritter.

Naar du endeligt vil vide det, saa har din egen smukke Ven Bagtel forraadt dig. Jeg var nær ved at synke i Jorden af Skam, saadanne som han nu nylig opførte sig mod mig og Doctoren.

Ritter (affides).

Nei, der er intet Udkomme med Bagtel!

Fru Ritter.

Men, Mand, Bagtel skal ikke blive gammel i mit Huus!

Tiende Scene.

De Forrige. Emma (med en Bog i Haanden).

Fru Ritter

(til Emma).

Hvor har du været i al den Tid?

Emma.

Oppe paa mit Værelse.

Fru Ritter.

Om! Det havde været bedre, om du havde seet til Børnene. — Hvad har du der?

Emma.

En Bog, jeg vilde bringe herved.

Fru Ritter.

Har du nu igjen hængt over Bøgerne! Er det nu ikke som jeg siger, at al min Præken hjælper saa godt som slet ikke!

Ritter.

Du gjør Barnet uret, Mutter! Jeg havde bedet hende bringe Bogen herved.

Fru Ritter.

Sa, jeg veed nok: du skal ved alle Leiligheder holde med hende. Men det er mig lige meget! Siif I kun Hovederne sammen! Jeg veed nok hvad jeg vil gjøre!

Ritter.

Naar man blot kunde tale fornuftigt med dig.

Fru Ritter.

Du kan spare dine Ord. Jeg seer jo saa tydeligt hvordan det hænger sammen. Emma havde aldrig gjort Indvendinger mod Doctor Mørk, naar du ikke havde været.

Emma.

Nei, Moder, der behøvedes ingen Overtalelse, for at gjøre mig utilbøielig til en Forbindelse med Doctoren. Han er mig ubeskrivelig imod! Jeg kan ikke forklare hvori det ligger. Gud veed, han har intet Ondt gjort mig. Men, naar han taler til mig, ja naar jeg blot seer ham, ønsker jeg mig Vinger for at kunne flye for ham.

Fru Ritter.

Hør, Emma! med saadan Snak maa du ikke komme til mig. Det er lutter Grillter og Indfald, der kan være gode nok i dine Bøger, men ellers gjøre dig til Latter for Folk. — Og nu er jeg kjed af din uforstandige Vægning. En Mand som Doctoren kan man ikke spise af med, at han er En imod. Altsaa, Emma! det er mit sidste Ord i denne Sag: jeg giver dig Betænkningstid til iaften, og saa vil jeg have et afgjørende Svar.

Emma.

Nei, Moder, med Doctoren vil jeg altid føle mig grændseløs ulykkelig.

Fru Ritter.

Det er Romansladder, som gjælder til Bandsbet og ikke hos mig. — Nu gaaer du op paa dit Kammer og klæder dig om; og naar Doctoren kommer til

Middag, saa vil jeg kun have mig udbedet, at du behandler ham høfligt og artigt. (Gaaer ind.)

Emma.

Af, kjære Fa'er! naar du ikke staaer mig bi, saa er Alt tabt. Jeg føler, jeg har ikke Styrke til at staae imod.

Ritter.

Giv dig tilfreds, mit Barn! Din Moder mener det ikke saa slemt, som hun siger det. Kom kun ind med! Alt vil endnu blive godt! (De gaae ind.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Linderod og Emma (komme ind fra Salen).

Linderod
(med Latter).

Nei, denne Bagtel er rigtignok en original
Fætter! Jeg har Sting i Siderne af at holde mig for
at lee. Hørte du hans sidste Dispute med Doctoren?

Emma.

De ere jo endnu i fuld Disputering derinde.
Men du skulde ogsaa have Skænd; det var jo dig,
der hidse dem op imod hinanden.

Linderod.

Bliv ikke vred, min Ven! Men jeg kan for-
sikre dig, en sliq Dispute morer mig mere end den
bedste Comedie.

Emma.

Jeg begriber heller ikke hvorledes det gik til. Før Bordet var han og Doctoren meget skikkelige mod hinanden; men ved Bordet begyndte de paa eengang.

Linderød.

Det er rigtig meget naturligt. Før vi gik tilbords, holdt din Fader og jeg en lang Tale for Bagtel, hvori vi formanede ham til Fornuft. Denne Tale virkede paa ham under Suppen, Buddingen og Gjederne. Ved Stegen havde den allerede tabt en-
 deel af sin Kraft. For jeg skal sige dig, dengang havde Bagtel og Doctoren allerede hver druffet hen-
 ved halvanden Glaske Viin.

Emma.

Ja den Viin, Wilhelm! Jeg ængstes tidt, naar jeg seer, hvorledes I Mandfolk drikke ved Bordet og blive hebe i Hovedet og høirøstede. Hvem kan saa vogte sin Tunge?

Linderød.

Na jo, naar man er en Smule vant til Louren.

Emma.

See, Wilhelm — (idet hun abskiller Haaret paa hans Pande.) dine Dine brænde, og din Pande er heed. Du har vel ikke ogsaa druffet for meget ved Bordet derinde?

Linderob.

Giv dig tilfreds. Jeg kunde endeligt have taalt Mere. Men lad os tale sagtere: der kommer Nogen gjennem Salen. — Det er min Sjæl Doctoren og Vagtel i fuld Dispute.

Emma.

Saa løber jeg min Vej.

Linderob.

Lad os gaae ned i Haven.

(De gaae.)

Anden Scene.

Doctor Mørk. Vagtel. Ritter.

Vagtel

(idet de træde ind).

Jeg siger heller ikke, at Dueller ere ønskværdige; jeg paastaar blot, at Dueller ere nødvendige for den Militaire.

Doctoren.

Denne Nødvendighed vil ikke rigtig ind i mit Hoved.

Vagtel.

Da er det dog ligefrem. Dueller forhindre Fornærmelser, idet de gjøre mig forsigtig i mine Udtryk, og beskytte mig mod Andres Insolencer.

Doctoren.

Det er høist besynderligt. Mener De for Alvor, at man behøver et saadant Middel for at sikkes mod Fornærmelser? Jeg tænker, at sand Dannelsse og god Tone i Selskabet er det bedste Præservativ mod Insolencer.

Bagtel.

Ja, min Fa'er, det kan De sige som Civil, men det kan jeg ikke. Vor Ære kræves af et lille Ord, af en usædvanlig Mine. Point d'honneur er vor Afgub; vi Militaire leve af Point d'honneur. — Er det ikke sandt, Ritter?

Ritter.

Jo, paa en Maade. I det mindste kan I ikke altid leve af Jeres Gage.

Bagtel.

Spas tilfide, saa bliver jeg berøbet, fornærmer man mig, jeg er tilfreds hvem det saa er, saa har jeg som Mand af Ære ingen anden Udvei end en Udfordring.

Doctoren.

Hvem det saa er? — Man pleier dog kun at gjøre denne Sætning gjældende mod Militaire.

Bagtel.

Nei, det er mig det samme.

Doctoren.

Jeg sætter altsaa, at Deres Skrædder vilste sig insolent mod Dem, ja maaskee endogsaa lagde Haand paa Dem, vilde De saa ogsaa af ham søge Reparation for Deres Vre?

Bagtel.

Hos min Skrædder? — Ja, Gud bevares! consequent maa man være. Har jeg Ret, Ritter?

Ritter.

Biskop. Der er jo heller Ingen mere stiftet til at reparere end en Skrædder.

Bagtel.

Med dig kan man aldrig tale alvorligt!

Ritter.

Et godt Ord igjen! Jeg giver dig jo forsaavidt Ret, at naar man engang har saadanne Grundsætninger, kan der sagtens ingen Undtagelse finde Sted.

Doctoren.

Men Grundsætningen selv duer ikke. Den er bygget paa Fordomme og leder til Raahed i Cæder.

Bagtel.

Fordomme! aa, Fordomme!

Doctoren.

Intet fornuftigt Menneske kan bifalde Dueller. De forbydes ligesvem af Lovene for det borgerlige Selskab.

Bagtel.

Nei, min Fa'er, lær De mig ikke, hvad der for-
bydes i Lovene for det borgerlige Selskab. Det kjen-
der jeg sgu bedre. Nu har jeg været Medlem der
saalænge og selv engang været Directeur. Vore Love
have ikke et Ord om Dueller.

Doctoren.

De misforstaaer mig. Jeg mener det store bor-
gerlige Selskab.

Bagtel.

Jeg veed min Sjæl nok hvad De mener. Men
De ta'er Feil.

Doctoren.

Jeg mener det borgerlige Samsfund, Foreningen
af Statens Borgere.

Bagtel.

Saja! — Men De ta'er Feil!

Doctoren.

De forstaaer mig endda ikke. Jeg taler ikke om
Clubben, det borgerlige Selskab.

Bagtel.

Mener De kanskee det bestandige borgerlige
Selskab?

Doctoren.

Na, nei vist ikke!

Bagtel.

Ja, for dets Love have heller ikke et Ord om Dueller; saa der kommer De ogsaa tilforn. (Affides til Ritter.) Jeg skal nok knibe ham!

Doctoren.

Men, Herregub, Menneſte! hvem taler om Clubber?

Bagtel.

Menneſte? — Jeg vil bede Dem Hr. Doctor, at vælge Deres Ord. Jeg er intet Menneſte!

Doctoren.

Det er det første ſande Ord, jeg har hørt af Dem.

Bagtel

(med Hidſigheb).

Jeg er intet Menneſte! Det er ingen Tiltale til Folk. Er det Deres Henſigt at fornærme mig, ſaa har De henvendt Dem til den Urette; er det derimod ikke Deres Henſigt at fornærme mig — ſaa — ſaa —

Doctoren

(med et ſarcaſtiſt Smil).

Ja, hvad ſaa, Hr. Capitain?

Bagtel.

Ja, De maa forlade mig det, Deres Dpførsel er høiſt upaſſende. — Menneſte kan man ſige til ſin Karl, ſin Skopudſer, men ikke til Folk af Dpdragelſe.

Ritter (affbes).

Jeg tænkte nok, de vilde komme op at skjændes.

Doctoren.

De gjør Ophævelser af en Bagatel, som det ikke er værd at tale om.

Bagtel.

Jeg beder om Forladelse, Hr. Doctor! Jeg beder meget om Forladelse! Det er ingen Bagatel. Om jeg kalder en Mand for en Kjæter eller en brav Mand, det er saa min Sjæl ikke det samme.

Ritter

(til Bagtel).

Doctoren har vel heller ikke meent det saa slemt. Et Ord kan jo let falde En ud af Munden. Det slaaer man i Glemmebogen.

Bagtel.

Nei, nei, nei, Ritter! det forstaaer du dig ikke paa. En Fornærmelse er en Uresssag, og en Uresssag slaaer man ikke i Glemmebogen.

Doctoren.

Naar man seer ret til, har Capitaenen isfnde at udfordre mig.

Bagtel.

De har ikke nødig at tale i saa spodst en Tone, Hr. Doctor! Jeg veed ret godt, at De føler Dem

hæbet ud over den almindelige Mening. Det er jo ikke første Gang vi tales ved. Havde De været som andre Mennesker, saa havde De ikke havt nødig at gaae ud af Clubben. Veed De det, min Fa'er!

Doctoren.

Hvad er det, De siger? Havt nødig at gaae ud af Clubben — ?

Bagtel.

Jeg veed sgu nok hvad jeg siger. Troer De ikke, jeg har mærket hvad De sigter til med Deres Stiklerier paa det borgerlige Selskab? Men det kan jeg sige Dem, der har De været Medlem; men der bliver De min Sjæl aldrig tiere Medlem. — Tak De Gud, at De kom ud som De kom.

Ritter

(affides til Bagtel).

Det gaaer aldrig godt som du taler, Bagtel!

Doctoren

(med undertrykt Harm).

Hør, veed De hvad, Hr. Capitain, tak De Gud, at vi ere i Commerceraadens Huus. Ellers skulde jeg tale til Dem i en anden Tone.

Bagtel.

I en anden Tone! Ih Gud bevares! Geneer Dem endeligt ikke! I en anden Tone! — Tor jeg spørge Dem, Hr. Doctor — —

Ritter (affides).

Vil du nu tie stille, Bagtel! Der kommer min Kone. Eller vil du fordærve Alt paany?

Tredie Scene.

De Forrige. Fru Ritter (fra Salen).

Fru Ritter.

Jeg synes, Herrerne vare lidt højrøstede herinde.

Ritter.

Na, det var Ingenting, Mutter. Vi kom bare lidt op at disputere om General Diebitsch.

Fru Ritter.

Har De nu politiseret igjen! Det var vist Capitainen, der begyndte.

Bagtel.

Jeg he'er, Frue! Politik er da ingenlunde saadanne min Sag.

Ritter (affides).

Men derimod Mangel paa Politik.

Fru Ritter.

Ja, Doctoren var det saamænd ikke.

Bagtel.

Nei, derfor kan De være rolig. (Spydig.) Doctoren holder meest af at tale i en anden Tone.

Ritter (affides).

Nu begynder han saagu' igjen!

Fru Ritter.

I en anden Tone? Hvorledes mener De?

Bagtel.

So, jeg skal have den Ære at sige Fruen: der gives virkelig Mennesker her i Byen, der ikke kunne finde dem i almindelig god Tone; og de tale gjerne i en anden Tone, har jeg mærket.

Doctoren.

Skald De dermed sigter til mig, Hr. Capitain —
Ritter.

Ei hvad, Hr. Doctor! De er jo en fornuftig Mand! Skal vi nu disputere igjen? Kom Bagtel, du glemmer, vi skal ned i Haven og drikke Kaffe. (Affides til Bagtel.) Gjør som jeg siger, Bagtel! Jeg har Noget at tale med dig om.

Fru Ritter.

Men hvad er her passeret?

Ritter.

Ingenting, min Skat! Som sagt, General Diebitsch og den osmanniske Port. — Kom nu, Bagtel!

Bagtel

(affides, idet Ritter trækker af med ham).

Det Trækplaster! Han skal ikke glemme mig saa snart!

Fjerde Scene.

Fru Ritter. Doctor Mørk.

Fru Ritter.

Men min Gud, Hr. Doctor! hvad var her paa-
færde?

Doctoren.

Bagtel har fornærmet mig, i høieste Grad for-
nærmet mig, og uden ringeste Anledning fra min Side.
Jeg tør som Mand af Være ikke længer finde mig i
hans utaalelige Dpførsel.

Fru Ritter.

Men Du Frelsens Gud! skal da dette Menneske
hver Time paa Dagen forstyrre Freden i mit Huus!

Doctoren.

Vent ikke Huusfred, saa længe De dagligt seer
en Mand hos Dem, hvis Trættekjerhed kun overgaaes
af hans exempelløse Uvidenhed. At vælge ham til
Deres Svigersøn, er at gjøre Deres Datter ulykkelig.
Jeg taler ikke for min egen Sag. Onsker De det,
træder jeg frivillig tilbage og opgiver mine Fordrin-
ger paa Deres Datter. Men det er min Pligt at
advare Dem.

Fru Ritter.

Hvad skal jeg arme Menneske gjøre? naar selv
min Mand, som jeg har fortalt Dem, hemmeligt un-

berstøtter Capitaïens Frieri? naar endogsaa Emma, som det lader, giver ham Fortrinnet?

Doctoren.

For Deres Mand har jeg al mulig Agtelse. Men jeg frygter for, at han af Vensteb for Capitaïen lader sig altfor meget lede af ham. Hvad Fruken Emma angaaer, kan jeg, uagtet Et og Andet synes at tale for Deres Formodning, dog umuligt troe, at hun for Alvor skulde finde Behag i en Person som Capitaïen. Lad De mig tale i Centrum med hende! Jeg haaber, det skal lykkes mig, ved fornuftige Forestillinger at aabne hendes Dine.

Fru Ritter.

Men hvis det nu ikke lykkes Dem, Hr. Doctor?

Doctoren.

Ja — saa veed jeg intet andet Middel end det, vi talte om før Bordet.

Fru Ritter.

Vistnok — naar alt Andet skulde slaae Feil. Men — tael De nu først med Emma, Hr. Doctor, saa kan vi jo altid indrette vore Beslutninger derefter. Jeg troer, hun kommer netop nu herind, saa kan De strax prøve Deres Lykke.

Femte Scene.

De Forrige. Emma (fra Hoved-Indgangen).

Fru Ritter.

Er du der, mit Barn? Hvor er Linderod?

Emma.

Han er nede i Haven.

Fru Ritter.

Naa! — Jeg maa forlade Dem Hr. Doctor, og see til, hvorledes det staaer sig dernede. Vi skal drikke Kaffe i Haven. Undskyld mig! (Ibet hun gaaer, vil Emma følge med.) Du har ikke altid nødig at løbe mig i Hælene. Bliv nu her og hold Hr. Doctoren med Selskab. (Gaaer ud ad Hoveddøren.)

Sjette Scene.

Emma. Doctoren.

Doctoren

(efter et lille Ophold).

Omsider, bedste Frøken, er jeg saa lykkelig at kunne tale et Par Ord med Dem i Centrum. Deres gode Fru Moder har, som jeg veed, underrettet Dem om de Følelser, jeg nærer for Dem. — Jeg veed ikke hvad Haab jeg tør gjøre mig. Selv Deres Fru Moder er ubekjendt med Deres Tanker. Med Bedrøvelse

have vi bemærket, at Emma er indefluttet i sig selv og synes at lide af en hemmelig Kummer. Men, hvis min Stilling, min Erfaring giver mig nogen Ret til Deres Tillid, saa beder jeg Dem om, bedste Frøken, at skænke mig Deres Fortrolighed, at meddele mig hvad der ligger Dem paa Hjertet — hvad De maaskee af en eller anden let begribelig Misforstaelse har taget i Betænkning at aabenbare Deres Moder. (Efter en Pause, under hvilken Emma er i synlig Spænding.) De har en Ven i mig, som De uhindret kan betrore Dem til.

Emma.

Isandhed, Hr. Doctor, jeg begriber ikke hvad jeg kunde betrore Dem som Fremmed, naar ikke engang mine Forældre turde vide det.

Doctoren.

Lægen er ikke en Fremmed. Hans Forhold til hans lidende Medborgere giver ham Ret paa Fortrolighed, noget, min Stilling som Huuslæge fortrinligvis lader mig haabe. (Bedblivende, da Emma tier.) Hvormed har jeg fortjent den Tilbageholdenhed, De viser mod mig? Jeg tør vel uden Selvroes paastaae, at min Erfaring, mine Kundskaber fortjene Agtelse; at et til Videnskabelighed og Kunst opoffret Liv turde have Værd i Deres Dine.

Emma.

Jeg troer aldrig, at jeg har nægtet Dem den Afgøelse, man skylder Deres Stand og Kundskaber.

Doctoren

(gribende hendes Haand).

Saa nægt mig heller ikke Deres Tillid! De trænger til en Ven, til en Fortrolig. Viber De af et legemligt Ildebefindende, hvem kan da nærmere være Deres Raadgiver end Lægen? Og trykker en hemmelig Sorg Deres Hjerte, da vil De ogsaa i ham finde en deeltagende Tilhører.

Emma.

Jeg beder Dem, Hr. Doctor, lad os afbryde denne Samtale.

Doctoren.

Er jeg Dem da saa lidet kjær, at De allerede ønsker denne korte Samtale afbrudt? Eller skal jeg virkelig troe, hvad man har sagt mig, at en lykkeligere Medbeiler staaer veien for mine Forhaabninger?

Emma (ængstlig).

Min Gud, Hr. Doctor — jeg veed ikke hvad De mener — hvem har sagt —

Doctoren.

Men det er ikke muligt! For en Pige med Deres Dannelse kan en Capitain Bagtel i dei Høieste

være taalelig. Jeg maatte have meget ringe Taler om mig selv, naar jeg vilde frygte for at tabe ved en Sammenligning med ham.

Emma (fattet).

Bagtel er brav og rebelig. Uagtet hans Særligheder er han afholdt overalt.

Doctoren.

Han er uden Dannelse, af indskrænket Dømmekraft og fuld af Uvidenhed. Han er ikke skicket til at være en saa aandrig Piges Ledfager gjennem Livet.

Emma.

Der behøves sandeligen ikke mange Rundstaber for at finde Veie gjennem dette Livs Labyrinth. Hvor ofte finder et jævnt Sind, der ledes af en usfordærvet Følelse, uden Møie sig tilrette, medens Den, der stoler mere paa sit Hoved end paa sit Hjerte, er vildfarende.

Doctoren.

Men Bagtels Uvidenhed er forenet med en utaalelig Arrogance. Hans raae Dyder kunne ikke behage Andre, end dem, der staae paa samme lave Trin som han.

Emma.

Jeg beder Dem erindre, at han er min Faders Ven.

Doctoren.

De overraster mig, Frøken! Skulde denne Mand virkelig have gjort Indtryk paa Deres Hjerte?

Emma.

Det er Uret, Hr. Doctor! De lægger en Betydning i mine Ord, som de ikke have.

Doctoren.

Hvad skal jeg da troe? Hvis nu Deres Forældre, Frøken, give Dem Balget mellem Capitain Bagtel og mig, hvem troede De da at burde foretrække? (Efter et Ophold, mens Emma tier.) Jeg ærer Deres Tausked og vil ikke foregribe Dem i Deres Beslutning. — Hvad der stod i min Magt har jeg gjort for at bevæge Dem til en aabenhjertig Tilstaaelse; men desværre uden Held. Jeg tvivler ikke om Deres Velvillie for mig, Deres Agtelse; og beder Dem være overbeviist om, at i hvad jeg saa bestemmer mig til, for at fremme Opnaaelsen af mine Ønsker, vil en uskromtet Kjærlighed være den eneste Bevæggrund til mine Handlinger. (Bukker ærbødig for Emma; hun gaaer ind i Salen.)

Syvende Scene.

Doctor Mørk (ene).

Forunderlige Skabninger! sammensatte af Lyst til Modsigelse og Luner. Ved hun hvad hun vil? Nei, isandhed! naar ikke denne Disharmonie mellem hende og Moderen var, da havde jeg Intet at be-

frygte. Og hendes Tilbageholdenhed, selv Bitterheden i hendes Udtryk, hvad er det Andet, naar Alt kommer til Alt, end en temporair sygelig Stemning? — Hendes Hjerte er frit; thi for Bagtel kan hun ingen Kjærlighed bære; det er umuligt, det er utænkeligt! — Og, hvis det dog var Tilfældet? — Hm! — han skal ikke triumphere! Saalænge jeg har Noget at sige her i Huset, skal det ikke stee! For ham er hun visseelig for god. Og om det saa blot var for at trodse ham, det skal forpurre! Hellere end jeg staaer tilbage for en saa elendig Karl, vil og bør jeg vove det Yderste!

Ottende Scene.

Doctoren. Fru Ritter. Linderød.

Fru Ritter.

Nu, Hr. Doctor, har De talt med Emma?

Doctoren.

Jeg har talt med hende, men — —

Fru Ritter.

Hvorledes? Gav hun Dem et bestemt Afslag?

Doctoren.

Nei, ingenlunde! Deres Datter synes ikke at være ugunstig stemt imod mig. Hun røbede en uindfrænkhet Afgtelse. Desværre savnede jeg Tillid.

Fru Ritter.

Emma vise Tillid til Nogen! Dertil er hun rigtignok altfor indesluttet og sær.

Doctoren.

Hendes Sindstemning har ikke frapperet mig; jeg har fundet Sigt før hos de fortræffeligste Fruentimmer. Men — som jeg alt ofte har erklæret — hun trænger til en haard Nødvendighed, for at erkjende hvad der er til hendes Bedste.

Fru Ritter.

Ja, jeg har jo altid troet, at Emma gjør intet Gode, før hun bliver tvunget dertil. Cousin Linderod, som jeg har meddeelt vor Beslutning, hvis alt Andet skulde mislykkes, mener rigtignok, at det maa skee kunde have farlige Følger for Emma.

Linderod.

Men det er naturligtvis kun min individuelle Mening. Hr. Doctorens Indsigt og Menneſtefundskab maa jo vide det bedre.

Doctoren.

Tro De mig, Hr. Capitain, her er Intet at befrygte. Finder Emma sig pludselig overrasket, seer hun, at der fornuftigtvis ingen anden Udvei gives, da vil Luner og Særheder vige for Fornuftens Stemme. Lad Selstabet iaften være forsamlet; lad Fruen erklære

hendes Forbindelse med mig som noget Afgjort, og De skal see, Emma giver efter. — Det er blevet mig bestandigt klarere, at et slikt kraftigt Middel er nødvendigt for at forjage den Usikkerhed, der er i hendes Tankegang.

Linderød (affbes).

Nei, min gode Doctor! der har du forregnet dig.

Doctoren.

Jeg tør næsten indestaae for et godt Udfald. Men — skulde det mislykkes, saa har vi gjort hvad der stod i vor Magt, og jeg overlader da villigt min Medbeiler en Triumph, han kun lidet har fortjent.

Fru Ritter.

Vær De rolig, Hr. Doctor! Bagtel skal ikke triumphere!

Doctoren.

Ja, bedste Frue, gribe vi ikke til bestemte Forholdsregler, da vil det rimeligviis dog skee; Bagtel er i sin Taabelighed istand til Meget.

Fru Ritter

(estertænksom).

Sandt nok — naar jeg ellers kan fæste Lid til hvad man har sagt mig. Men jeg kan næsten ikke troe det.

Doctoren.

Maaskee De er saa god at forklare Dem.

Fru Ritter.

Seer De, En af Pigerne kom nu nysfens hen til mig nede i Haven og fortalte mig — men hvem kan sidere paa Tjenestefolks Sladder!

Doctoren.

Hun fortalte?

Fru Ritter.

At idet hun gif bag ved Bagtel, havde hun hørt ham sige til min Mand, at naar han blot turde, vilde han føre Emma bort endnu i aften. Og Cousin Linderød siger, at han selv frygter for noget Dignende.

Doctoren.

Har jeg nu ikke Ret i hvad jeg paaftaaer? Dette Menneskes Uforstand kjender ingen Grændser. — Lyd De mit Raad, Frue, og prøv det sidste Middel; De vil ikke fortryde det. Hvad vi alene have at sørge for, er, at Capitain Bagtel i det afgjørende Dieblif ikke maa være tilstede. Men hvorledes bortsfjerne vi ham? Deres gode Mand har jo inviteret ham til et Spillepartie; og saa kommer han tidligt.

Fru Ritter
(til Linderød).

Hør veed De hvad, kjære Hr. Cousin, De har jo fortalt mig, at De alene beboer hele den store Gaard herhenne, mens Deres Onkel er paa Landet.

Kunde vi ikke faae ham hen hos Dem, og opholde ham med Et eller Andet?

Linderod.

Ja, der er jo et Billard hjemme.

Fru Ritter.

Fortræffelt! Bagtel er en passioneret Billardspiller.

Linderod.

Godt nok: men naar vi nu have tilbragt en 2 à 3 Timers Tid dermed, saa forudsæer jeg, at Bagtel render fra mig.

Fru Ritter.

Men det maa han endeligt ikke. Kloffen 7 komme de Fremmede; indtil Kl. 8 maa De absolut holde paa ham. Min Mand og jeg have netop i den Anledning truffet en Aftale.

Linderod.

Men hvorledes skal jeg holde ham?

Fru Ritter.

Ja, det er sandt nok —

Doctoren.

Nu, jeg tænker, at ifald vi kan stole paa, at De vil være os behjælpelig, Hr. Capitain, saa vil Sagen ingen Vansteligheder have.

Linderod.

Ja, hvad jeg kan gjøre

Doctoren.

Velan da! Kan vi holde Bagtel herfra med det Gode — saa meget desto bedre! hvis ikke, maae vi bruge Magt.

Linderob.

Hr. Doctoren troer altsaa . . .

Doctoren.

At vi bør lukke ham inde.

Linderob.

Indespærre Capitain Bagtel? (Med høi Latter.)
 Ih, med største Fornøielse!

Fru Ritter

(betænkelig).

Men Følgerne, Hr. Doctor!

Doctoren.

Hvad Følger kan det have, om den Nar sidder indespærret en Times Tid eller ikke! Tænk blot paa Deres Datters Vel, Frue, paa hendes Rygte, ifald han udfører sin affindige Plan!

Fru Ritter.

Gud, nei! De har Ret! Det vilde jo være forstræffeligt! Sagen er da heller ikke saa farlig. Ikke sandt, Hr. Cousin?

Linderob.

Na nei! — Men een Ting maa jeg dog betinge mig saavel for min egen Skyld, som for ikke

at vække Bagtels Mistanke. Hr. Doctoren maa følge ind med. Naturligviis kan De hemmeligt absentere Dem, naar De vil.

Doctoren.

Derimod har jeg Intet. Det Værste er kun, at Bagtel og jeg netop nu staae paa en spændt Fod med hinanden.

Fru Ritter.

Na, jeg skal saamænd nok forlige Dem; dertil behøves der ikke Meget. Kom nu ned med i Lyshuset; der træffe vi ham. (Tager Doctoren under Armen. Til Linderod.) Bliv De nu lidt heroppe. Det kunde vække Opmærksomhed, naar vi komme samlede ned. Eller ønsker De, at vi skal sende Dem Kaffeen herop?

Linderod.

Jeg be'er; jeg drikker ikke Kaffe.

Fru Ritter.

Ja Gud! — geneer Dem endeligt ikke! Her er De saamænd som om De var hjemme. Jeg har altid viist mig som en Moder mod Dem; det veed De jo.

Linderod.

Jeg haaber ogsaa, jeg har altid viist mig som en Iydig Søn.

Fru Ritter.

En stor Strik har De altid været, som havde det fingertykt bag Dreene, men en Strik, som vi Alle

holdt af. Det Skudsmaal skal jeg bestandigt give Dem. Men kom nu, Hr. Doctor, og lad os gaae ned.
(Sun og Doctoren gaae ud ad Hoveddøren.)

Niende Scene.

Linderød (ene).

Gud hjælpe mig! saaledes som jeg her i Huset bliver bombarderet. Før kom jeg ned i Haven; der raabte og skreg Vagtel paa, at han vilde føre min Kjæreste bort, og forlangte, at jeg skulde være ham behjælpelig derved. Knap er jeg kommet herop, før Doctoren beder mig række Haand til et Project, der, hvis det udføres, formodentligt vil tage Livet af min Kjæreste. Ja, i een Ting skal jeg sige ham: Vagtel skal afveien. Deels er jeg nødt dertil af Frygt for de Dumheder, han endnu kan falde paa, og deels er det en altfor fornøielig Tanke at have ham under Naas og Lufte en Timestid. Men lad saa Doctoren selv hytte sig, hvis han kan! Han kan komme under Kjolen, inden han veed et Ord deraf. — Fordømt! over al denne utidige Løven har Sagen taget en saa alvorlig Bending, at jeg begynder at ængstes for Udfaldet. Havde jeg blot fulgt mit eget Hoved og friet lige da jeg kom idag! Nu seer jeg nok at det ikke gaaer an. — Sm! — Naar jeg blot kunde give

Emma et Bink! — Vi! kanſtee hun er herinde —
 (Gaaer til Salldøren, da de følgende Perſoner træde ind.) Naa!
 ſkal jeg nu have dem paa Halsen igjen!

Tiende Scene.

Linderod. Ritter og Bagtel (fra Hoved-Indgangen).

Ritter
 (trædende ind).

Det gaaer ikke an!

Bagtel.

Men du ſkal jo lade ſom om du ikke veed af
 Noget.

Ritter.

Nei, Bagtel, jeg tillader det ikke.

Linderod
 (gaaer hen til dem).

Lør man vide, hvorom der diſputeres?

Ritter.

Vi tale om Bagtels Plan med at føre Emma
 til Noeſkilde til hendes Faſter.

Linderod.

Jeg troede, den Plan var opgivet for lang Tid
 ſiden.

Bagtel.

Veed De da ikke hvad vi have hørt ſiden den
 Tid?

Linderød.

Nei —

Ritter.

Jo, seer De, min Kone og jeg har alt i Formiddag truffet den Aftale, at Alt skal være afgjort til iaften inden Kl. 8; at Emma inden den Tid skal vælge mellem Bagtel og Doctoren, og Forlovelsen strax declareres for de Fremmede, vi vente. Men nu faae vi at vide, at Doctor Mørk har overtalt min Kone til uden Videre at erklære hans Forlovelse med min Datter for alle de Fremmede. Han stoler paa, at Emma vil overrastes og give efter.

Bagtel.

Er det nu ikke en lumpen Karl?

Linderød

(lader forbausset).

Hvad hører jeg! — Men hvorledes har De faaet det at vide?

Ritter.

Jo, jeg er kommen paa Spor derefter. Jeg skal sige Dem, Syjomfruen — Ja, det er nu det samme. At jeg veed det, er vist. Det var allerede afgjort før vi spiste.

Linderød.

Hvad vil Hr. Commerceraaden gjøre derved?

Bagtel.

Der er ikke Andet for, end at jeg maa føre
Pigebarnet til Roeskilde.

Ritter.

Men jeg tillader det ikke. Du maa hitte paa
noget Andet.

Linderob.

Jeg synes det Allerklogeste var, at forhindre
Doctorens Ankomst iaften. Saa faldt Sagen bort
af sig selv.

Ritter.

Derpaa har jeg allerede tænkt. Men hvorledes
skal vi forhindre det?

Linderob.

Oh nu, saa meget vanskeligt er det da heller ikke.
Hovedsagen er jo blot, at opholde ham en Tid med
hvad vi nu kunde falde paa.

Ritter.

Ja, hvordan, Kjære, hvordan?

Linderob.

Na, for Exempel, jeg sætter nu — for blot at
ansføre een Maade — at vi, naar vi gaae herfra,
fik ham ind til mig. Der kunde vi nok holde ham
fast en Tid. Jeg har et Billard derinde. Ja —
spiller han Billard?

Bagtel.

Savist gør han! Det er en fortræffelig Idee!
Videre, bedste Ven!

Linderod.

Nu, naar vi først har ham der, saa —

Bagtel.

Saa la'er vi ham ikke slippe bort igjen.

Linderod.

Meget rigtigt.

Ritter.

Men, naar Menneſket nu vil gaae?

Bagtel.

Had ham ville! Men det faaer han ikke Lov til.

Ritter.

Da veed jeg dog, du kan for Pokkeren ikke binde Hænder og Fødder paa ham.

Linderod.

Det var vel ikke værdt. Men jeg tænker som saa: naar vi nu ere fjeede af at spille Billard, og vil Alle til at gaae, saa —

Bagtel.

Hahaha! Saa glemme vi at tage ham med!

Linderod.

Meget rigtigt.

Bagtel.

Dg lukke Døren saadan en Smule ilaas for ham.

Linderob.

Javist.

Ritter.

Uh, det gaaer aldrig an! En Mand som Doctoren!

Bagtel.

En Mand som Doctoren? Er han bedre værdt?

Linderob.

Jeg er ogsaa af den Mening, at Doctoren ingen Skaansel fortjener. Han har ved sin Fremfærd forspildt den Agtelse, man ellers maaskee skyldte hans Stand og hans Kundskaber.

Ritter.

Ja, det er godt nok; men — —

Bagtel.

Hør, Ritter, vil du ikke gaae ind paa noget af vore Forslag, saa spørge vi dig min Sjæl ikke længer. Enten skal du tillade, at jeg fører Emma til Roeskilde, eller at vi staffe Doctoren afveien.

Ritter.

Men hvad vil Folk sige! — Dg Doctoren, han vil jo blive rasende!

Linderob.

Uh nu, vi kan jo sige, at Døren var gaaet i Laas af Vanvare; at vi troede, han kom bag efter.

Bagtel.

Hahaha! Savist, det kan vi! — Hør, veed De hvad, Herre! Dem kan jeg godt lide. De er af mine Folk — munter, ligefrem, bra' Karl! (Ryster Linderobs Haand.) Men De har ogsaa en Ven i mig, en Ven, De kan stole paa. Bagtel er ingen Kramsfugl. De Ljenesker, De har viist mig idag, glemmer jeg Dem ikke.

Linderob.

Ei, ingen Marsag, Hr. Capitain!

Bagtel

(sagte til Linderob).

Jeg skal nok faae Ritter til at give efter. Jeg veed, hvordan man skal tage ham. Med luttet Spøg og Munterhed. Han er selv en stor Spøgefugl, men en inderlig brav Mand, mener ikke et ondt Ord med hvad han siger, det veed Gud, han ikke gjør. — Pas nu paa! (Slaaer Ritter paa Skulderen.) Naa, Fatter Ritter! kan du forliges med dine egne Tanker? hahaha!

Ritter

(der imidlertid har gaaet speculativ op og ned).

Oprigtig talt, jeg ser ingen Udvei. Vi sidde

i Klemme paa alle Kanter. Gjør I hvad I vil!
Men — jeg vil være udenfor Lejen!

Bagtel.

Vi behøve dig heller ikke. Capitain Linderob
er Mand for alene at faae Bugt med Doctoren.

Linderob.

Ja stop lidt! De, Hr. Capitain, maa gaae ind
med. Ellers frygter jeg for, Doctoren lugter Lunten.

Bagtel.

Det skal jeg meget gjerne. Jeg er ikke bange
for at see ham under Dinene.

Ritter

(betænkelig).

Du vil gaae ind med, Bagtel? Naar du saa
blot ikke forløber dig igjen!

Bagtel.

Vil du bare være ubekymret for mig! Der kan
Ingen være mere forsigtig og snu end jeg, naar det
kommer an paa et Krigspuds.

Ritter.

Stille! Jeg hører Nogen komme op ad Trap-
perne.

Ellevte Scene.

De forrige. Doctor Mørk med Fru Ritter under Armen.

Fru Ritter.

Jeg troer saamænd, lille Mand! du løber bort med mine Gæster. Hvad har I fore, Børn?

Bagtøl.

Vi havde lidt Løier fore, lidt Knas, Frue! fortalte gamle Historier, som Fruentimmerne ikke turde høre paa — hahaha!

Fru Ritter.

Ja, jeg kan tænke det, naar De og min Mand ere sammen. Men hvad jeg vilde sagt, hvormed vil Herrerne tilbringe Tiden fra nu af og til iaften, naar vi sees igjen?

Bagtøl.

Fruen siger Noget! At gaae hjem er dog ikke Umagen værdt.

Fru Ritter.

Kan De ikke hitte paa Noget, Cousin Linderod? De pleier jo altid at være saa opfindsom. (Affides til Linderod.) Husk paa hvad vi har talt om.

Linderod.

Em! — Ja, hvad skulde det være?

Bagtøl

(Der staaer paa hans anden Side).

Billardet! for Guds Skyld Billardet!

Linderød

(affides til Bagtel).

Savist! tie bare stille! (Heit.) Naar Doctoren og Capitain Bagtel ville tage til Takke hos mig — jeg kan opvarte Dem med et Glas god Madeira fra min sidste Reise, og med et Partie Billard.

Fru Ritter.

Det var jo en charmant Idee! Det skulde De gjøre!

Ritter.

Jeg synes ogsaa, Billard er en god Motion ovenpaa Maden.

Bagtel.

Det veed Gud, det er! En fortræffelig Motion!

Fru Ritter.

Hvad mener De, Hr. Doctor?

Doctoren.

Jeg holder ogsaa for, at Billard er et behageligt Tidfordriv, der forener Nytte med Fornøielse.

Bagtel

(sagte og leende til Linderød).

Han bider paa Krogen!

Linderød

(for sig selv).

Den er god at lokke, som efter vil hoppe.

Fru Ritter.

Nu, mine Herrer, saa skulde De tage mod Linde-

rods Tilbud. Det er jo altid en Afverling. (Seer paa Bagtel og Doctoren.) Ih, jeg skulde dog vel aldrig troe, at Capitainen og Doctoren endnu ere Uvenner? Saa-danne to Mænd! Hvad ligner det! — Kom nu, Hr. Capitain, og staae til!

Bagtel.

Su' min Sjæl — et Partie Billard var ikke afveien, (affides.) naar vi med det samme kan faae Doctoren afveien.

Fru Ritter.

Og hvad siger De, Hr. Doctor?

Doctoren.

Naar Hr. Linderob er saa artig at invitere os —

Fru Ritter.

Saa tager De mod Tilbudet. Det kan jeg lide.

Bagtel.

Saa er det vel bedst, vi gaae strax.

Fru Ritter.

Som De selv vil. (Doctoren, Bagtel og Linderob tage deres Hatte.) Tag nu Doctoren og Capitain Bagtel under Armen, Hr. Cousin, og lad mig see, De sørger for, at de Alle komme til rette Tid i aften.

Linderob.

Vær De rolig, Frue. Jeg skal nok sørge for, at Herrerne komme til rette Tid, men heller ikke før.

Bagtel.

Skal vi slaae tilbeds, Frue, at jeg kommer før
Doctoren? hvad, skal vi? hahaha!

Ritter.

Tag dig iagt, Mutter, og vedd ikke med Bagtel.
Han vinder altid i Beddemaal.

Fru Ritter.

Na, jeg er saamænd ikke bange for at vedde med
ham. Jeg holder paa Doctoren.

Linderod

(med et Vink til Bagtel).

Ja, jeg holder med paa Doctoren.

Bagtel.

Gjør De? (Med Latter.) Ja, naar De Alle holde
paa Doctoren, saa faaer jeg med at holde paa ham.

Fru Ritter

(leende).

Ja, hold De nu bare paa Bagtel, Hr. Cousin,
at han ikke løber fra Dem.

Linderod.

Det har ingen Fare! Jeg skal holde paa begge
mine Gæster!

(Alle gaae under Latter ud ad Hoveddøren.)

Femte Act.

Første Scene.

Linderod. Emma (omklædt til at gaae ud, med en Hat i Haanden).

Linderod.

Vær nu ved godt Mod, kjære Emma! Du skal see, Alt vil endnu endes til din Tilfredshed.

Emma
(i Tanker).

Altsaa iasten, naar alle Fremmede ere samlede, vil min Moder erklære min Forlovelse med Doctor Mørk?

Linderod.

Savist; jeg vilde allerede før have givet dig et Bink derom, men det var mig umuligt at slippe løs. Der var ikke Andet tilbage for mig at gjøre, end at staffe Herrerne afveien, for i det mindste øieblikkelig

at stikke dig mod hvad de Mennesker endnu kunde falde paa.

Emma.

Hvad har jeg da gjort min Moder, at hun behandler mig saa skaanseløst!

Linderob.

Hvad hjælper det at tænke herpaa? Vi have alle baaret os forkeert ad, og kunde sparet alle disse Ubehageligheder. Men, som Sagerne nu staae, maae vi frygte for det Værste.

Emma.

Ik, her er Intet meer at befrygte! Det Værste er allerede skeet.

Linderob.

Nei, det Værste venter os først, naar Bagtel og Doctoren slippe løs; og Pokkeren kan holde længer paa dem. Her er kun eet Middel tilbage: du maa forlade Huset for at undgaae den første Storm.

Emma.

Forlade mit Hjem!

Linderob.

Du tager Sagen altfor alvorligt. At jeg ved høilys Dag ledsager dig hen til min Tante, der boer to Gader herfra, hvad Herrefærd er deri? — Og Tante Holm er den Eneste, som vi med Nytte kunne

henvende os til. Hun har alt en Tid været vidende om min Forbindelse med dig og staaer i stor Anseelse hos din Moder. Vi lade hende gaae herhen iaften, levne Sagerne og saa komme vi siden bagefter.

Emma.

Jeg stoler ikke paa din Tante. Jeg stoler paa Ingen længer uden paa dig. Alle have forladt mig; Alle have misgjendt mig. Kun du har været uforandret den samme. Jeg vil følge dig hvorhen du vil. Mit Hjem er blevet mig en Kilde til uendelig Kummer.

Linderod.

Vær blot ikke saa nedslaaet! Du bedrøver mig derved.

Emma

(tørrer Dinene).

Bliv ikke vred. Jeg vilde ikke bedrøve dig.

Linderod (affbes).

Kunde jeg blot faae hende herfra! (Søit.) Har du skrevet Brevet, som jeg bad dig om?

Emma.

Jo, kjære Wilhelm.

Linderod.

Maa jeg see hvad du har skrevet?

Emma.

Jeg har allerede lukket det.

Linderod.

Nu, det er endeligt ogsaa det samme. (Efter et Ophold.) Skal vi nu gaae, min Ven?

Emma (tøvende).

Ja, — lad os blot vente lidt.

Linderod.

Som du vil. Men her er saa lidt Tid at spille. Hvor let kan ikke din Moder komme herind!

Emma

(brister i Graad).

O, det er kommen vidt med mig, at jeg maa ængstes for at see min Moder!

Linderod.

Emma! hvad ligner nu det? Vær dog fornuftig! Hvis her kom Nogen Der har vi det! Døren gaaer inde i Salen. Kom, kom, Emma!

(Han tager hende ved Haanden og fører hende ud. Hun gjør en Bevægelse som for at vende om, men ved at høre Moderens Stemme indensfor, farer hun sammen, og følger hurtigt ud med ham.)

Anden Scene.

Fru Ritter. Kort efter Ritter. Siden en Tjener.

Fru Ritter

(endnu i Salsbøren).

Lad hende saa strax komme her ind. Jeg vil tale med hende. (Kommer frem.) Jeg veed ikke hvoraf

det kommer, jeg har ingen rigtig No paa mig. Naar blot Alt vil løbe godt af taften! — Hm! jeg kunde dog sagtens prøve paa at tale endnu engang med Emma; kanske man kunde bringe hende til Fornuft. — Men hvis nu ikke — saa har vi gjort hvad vi kunde. Og desuden, Doctor Mørk er jo en fornuftig Mand, der maa vide hvad han raader til. Naar han synes, det er rigtigt, kan jeg saamænd gjerne slaae mig til No. (Ritter kommer ind fra Salsboren.) Har du ikke seet Noget til Emma?

Ritter.

Nei, derinde var hun ikke.

Fru Ritter.

Dg paa hendes Bærelse heller ikke.

Ritter.

Er hun ikke nede i Haven?

Fru Ritter.

Det er hun vel; jeg har alt sendt En af Føl-
fene derned.

Ritter (affides).

Hvor Bagtel kan blive af! Jeg er slet ikke vel
tilmode ved den hele Historie.

Fru Ritter
(affides).

Naar blot Doctoren vilde komme! Han lovede

mig dog at være her tidligt. (En Tjener kommer ind.)
Nu, var min Datter ikke nede i Haven?

Tjeneren.

Nei, hun var ingensteds enten at see eller høre.

Fru Ritter.

Men du milde Gud! hvor kan hun da være
henne?

Ritter.

Er hun ikke gaaet ud?

Fru Ritter.

Ja, hvornaar pleier hun at gaae ud, foruden at
sige mig det iforveien! (Til Tjeneren.) Spring op igjen
paa hendes Bærelse og see ad, om hun ikke er der.

(Tjeneren gaaer.)

Tredie Scene.

De forrige. Doctor Mørk.

Fru Ritter.

Gud, Hr. Doctor! i saa heftig Bevægelse!

Ritter

(affedes, forbløffet).

Doctoren her! Hvor gaaer det til?

Doctoren.

Ja, Frue! jeg har vel Grund til at være i
heftig Bevægelse. Jeg er bleven skammelig behandlet.

Fru Ritter.

Hvad er der passeret? De gjør mig ganske for-
stræffet.

Doctoren.

Men hvor kunde jeg vente mig Andet, naar jeg
gav mig i Raft med et saa elendigt Menneſte ſom
Capitain Bagtel!

Fru Ritter.

Bagtel? hvad han?

Doctoren.

Men han ſkal ſandt for Herren komme til at
bøde derfor!

Fru Ritter.

Bedſte Hr. Doctor — fortæl blot!

Ritter.

Har Hr. Doctoren havt Ubehageligheder?

Doctoren.

De veed, at vi efter Bordet gif ind til Linderod
for at tilbringe der et Par Timer. At Capitain
Bagtel hvert Dieblif væltede ſig ind paa mig og
ſagde mig Uartigheder, vil jeg ikke engang tale om.
I Betragtning af hans Uforſtandighed fandt jeg mig
deri. Men — vil De tænke Dem, Frue! — lidt
før vi ſkulde gaae herind, og mens Linderod gif et
lille Grinde ud i Byen, forsvinder Bagtel pludſeligt.
Jeg venter et Qvarterſtid paa ham; men, da det

ikke lod til, at han vilde komme igjen, saa gaaer jeg til Døren, men finder den til min store Forundring ilaas. Jeg var altsaa indespærret.

Fru Ritter.

Du Frelsens Gud!

Ritter

(noget forlegen).

Ei, hvad hører jeg!

Doctoren.

Langt om længe kom et Menneſke, der hørte til Huset — Rinderods Opvarter troer jeg, — og lufkede mig ud. Efter hans Forklaring havde Capitain Bagtel lukket Døren ilaas.

Fru Ritter.

Har Bagtel indelukket Dem? Men jeg troede —

Doctoren

(afbrydende hende).

Ja, lad os ikke tale om, hvad vi troede, gode Frue! Sagen er saa vis som jeg staaer her. Men jeg lover Dem, Capitainen skal ikke spinde Silke derved! — Det gjør mig ondt, Hr. Commerceraad, at jeg er kommen i et saa ubehageligt Forhold til en fortrolig Bekjendt af Dem; men . . .

Ritter.

Na, jeg be'er! — Dog kan jeg ikke rigtig blive

flog paa Tingen. Vi maae saavist først høre hvad Bagtel siger dertil.

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

Vi have seet overalt efter Frøkenen; men hun er ingensteds at finde.

Fru Ritter.

Hvad skal jeg tænke herom!

Doctoren (opmærksom).

Er Frøkenen ikke hjemme?

Fru Ritter.

Nei, — det er mig ganske ubegribeligt.

Doctoren.

Jeg skulde dog vel aldrig troe — —

Tjeneren.

Ellers er her et Brev til Commerceraaden, som en Karl nu nylig bragte. (Gaaer.)

Ritter.

Et Brev? Lad mig see! (Bryder det og seer paa Underskriften.) Det er fra Emma.

Fru Ritter.

Fra Emma? — Giv mig det! (Tager det fra ham.) Ja, ved Gud, det er fra Emma! Hvad kan det betyde? (Læser.) „Kjære Fader! — Det har ikke været mig muligt at opfylde min Moders Dnske og række

Doctor Mørk min Haand. Med en Smerte, jeg ikke kan beskrive, erfarede jeg, at man vilde benytte sig af min Svaghed og taften aftvinge mig mit Samtykke. Jeg klager ikke herover; men jeg beder om Tilgivelse, at jeg, drevet af den bitterste Nødvendighed, har givet efter for Capitainens Anmodning og søgt et Fristed hos hans Tante." (Læser Brevet af Forskrækkelse.) Du almægtige Gud! hvad maa jeg opleve! Capitainen — — Mand! Mand! Det er dig, vi have at takke herfor!

Ritter

(tager Brevet op).

Mig? — Mener du, at jeg har Deel — —

Fru Ritter.

Det lader jeg mig ikke afdisputere! Jeg veed, at Bagtel kort efter Bordet talte med dig herom.

Ritter.

Hør, Kone! nu er jeg saagu' kjed af den hele Historie! Kan jeg for, at Bagtel bærer sig ad som et galt Menneske? Om han ogsaa har talt derom, har jeg da ikke sat mig derimod med Hænder og Fødder?

Fru Ritter.

Saja! tael du kun! Jeg tænker hvad jeg vil!

Doctoren.

Froken Emma skulde have begaaet denne Ubesin-

dighed! Jeg kan knap antage det. — Tillad, Hr. Commerceraad! (Gjennemlæser Brevet opmærksomt.)

Fru Ritter

(gaaer omkring og vrider Hænderne).

Jeg ullykkelige Moder! Mit Barns Belfærd staaer paa Spil! hendes Rygte, hendes Alt!

Ritter (fortredelig).

Alt dette skulde du min Sjæl have betænkt før. Jeg har ikke behandlet Pigebarnet rigtigt, hverken du eller Doctoren — ja, De maa ikke blive vred, Hr. Doctor! jeg siger som jeg mener det. Naar en ung Pige trues med aabenbar Tvang og bringes til det Yderste, saa kan man ikke vente Andet.

Fru Ritter.

Bringes til det Yderste! Hvem siger, at vi vilde det? Fordi man taler derom, er det derfor sagt, at det skeer?

Doctoren.

Her tales i Brevet om en Tante af Capitainen; hvem menes hermed?

Ritter.

Det maa vor Herre vide! Jeg har aldrig vidst, at Bagtel har nogen Familie her i Byen.

Doctoren.

hm! Det Hele forekommer mig besynderligt, næsten unaturligt. Bagtel skulde have Sligt uden

Bagtel

(tier, og leer ved sig selv).

Fru Ritter.

Tael! Hr. Capitain! Jeg forlanger et Svar!

Bagtel.

Hvad skal jeg svare? Har jeg ført Deres Datter bort? Lør jeg spørge, paa hvad Tid skulde det være steet?

Fru Ritter.

Lige nu i den sidste halve Time.

Bagtel.

Nei, gode Frue! paa den Tid var jeg lovlig undskyldt. Jeg havde givet Meget til, at En vilde have ført mig bort.

Fru Ritter.

Ja, kom De kun med Udflugter!

Bagtel.

Her er ikke Tale om Udflugt, men om Indespærrelse. Jeg har jo i den sidste halve Time været under Naas og Lufke. Hvor Pokker kunde jeg saa føre Deres Datter bort?

Fru Ritter.

De under Naas og Lufke?

Bagtel.

Vil De nu høre, Fruel! Jeg har ved Gud været

indespærret, og Den, jeg kan takke herfor, er netop Deres gode Ven, Doctoren der.

Doctoren.

Hans Hardiesse gaaer isandhed vidt!

Ritter (affbes).

Det begynder at gaae rundt i mit Hoved.

Bagtel.

Vi gik ind til Linderods, som De veed, og spillede Billard. Det gik godt et Par Timers Tid; men saa kom vi op at skjændes. For Doctoren veed min Sjæl ligesaa meget af Billard som, jeg vil sige, jeg forstaaer mig paa at lave Rhabarbar. — Og saa gik jeg op paa et Værelse paa første Sal, hvor det heed sig, Doctoren ogsaa skulde komme. (Til Ritter.) Du veed, hvad vi havde aftalt. — Linderod var gaaet ud. — Og jeg venter deroppe et Dvarteer, en halv Time, ja gode tre Dvarteer. Jeg havde just en god Bog hos mig, som jeg fordybede mig i. Du veed, Ritter, den om Dmgang med Mennesker.

Ritter.

Ja, den skulde hjælpe dig stort der!

Bagtel.

Men tilsidst saa fattede jeg saagu' Mistanke. Og da jeg gaaer hen til Døren — ja Gu' min Sjæl var den luffet ilaas — og alt hvad jeg dreiede og

afede med den hjælp Intet. Jeg prøvede alle mine Nøgler — nei! det var forgæves! Saa gav jeg mig til at dundre —

Doctoren.

Undseer De Dem ikke ved at tage Deres Tilflugt til saa elendige Kunstgreb?

Bagtel.

Elendige Kunstgreb? At dundre, naar man ikke kan komme ud? Ja, De skulde engang prøve paa at være indesluttet!

Fru Ritter.

Men Doctoren har jo været indesluttet! Hvor kan De saa paastaae, at De har været

Bagtel.

Vil De ikke troe mig, saa spørg Linderods Opvarter, der endeligt lukkede mig ud. Af ham har jeg ogsaa, at jeg kan takke Doctoren for denne Af-
faire.

Fru Ritter.

Men, naar Doctoren nu paastaaer, at det er Dem, der har indesluttet ham —

Bagtel.

Ja, det var min Hensigt, Frue! Men han var klogere end jeg.

Doctoren.

Det var hans Hensigt! Der kan De jo høre, at han selv tilstaaer det.

Ritter (affbes).

Bagtel er forrykt!

Fru Ritter.

Læs dette Brev, og prøv saa endnu paa at nægte. (Giver ham Brevet.) Enten De er i Ledtog med min Mand eller ikke — jeg fordrer mit Barn af Dem.

Bagtel

(giver hende Brevet tilbage efter at have læst det).

Ja, det Brev er jo overmaade godt skrevet; hvis jeg ikke havde Vidne paa at jeg i de sidste 3 Timer ikke har sat Foden udenfor Linderods Huus, vilde jeg selv sværge paa, at det er sandt som der staaer.

Fru Ritter.

De har selv idag efter Bordet erklæret, at De vilde føre Emma herfra. At De nu kommer her og lader fremmed, det anseer jeg, reent ud sagt, for et Fif. De havde nok ikke gjort Regning paa, at Emma skulde nævne Dem i Brevet. Kort og godt: De skal angive os Emmas Opholdssted.

Doctoren.

Det bør De, Hr. Capitain! Det er Deres Pligt mod denne dybtkrænkede Familie.

Bagtel.

Det vil min Sjæl falde mig vanskeligt.

Fru Ritter.

Vanskeligt eller ikke vanskeligt! det er mig det samme. I Brevet staaer, De har fulgt hende til Deres Tante. Derhen skal De gaae med os, og det rigtigt strax.

Bagtel.

Min Tante? Jeg har ingen anden end den gamle Tante Bech i Bartou, og det er ikke engang min rigtige Tante.

Fru Ritter.

Saa gaaer De strax derhen med os.

Bagtel.

For mig gjerne. Men De har Synd deraf. Konen er svagstndet. Naar hun seer det hele ærede Selskab hos sig og hører Deres Bestyldninger, er hun istand til at gaae reent fra sine Sandser.

Doctoren

(affides til Fruen).

Det forekommer mig heller ikke rimeligt, at Deres Datter skulde være bragt hen til et Sted som Bartou.

Fru Ritter

(affides til Doctoren).

Lie bare stille, Hr. Doctor! Emma er her i Huset eller her i Nærheden; det vil jeg døe paa —

og min Mand er Medvider i det Hele. Men lad De os nu for det Første kun staae paa, at hun er i Bartou. De skal see, inden vi gaae herfra, kommer Alt for en Dag.

Doctoren.

Deri maa jeg maaskee give Dem Ret.

Bagtel

(der imidlertid paa den anden Side har staaet i heftig Samtale med Ritter, affides).

Hør nu hvad jeg siger dig, Ritter! Det var mig, mig, der var indesluttet, og ikke Doctoren. Hvor kunde jeg saa føre Emma herfra?

Fru Ritter (høit).

Saa bliver det derved, Hr. Capitain! Nu gaaer jeg ind og tager Shawl og Hat paa, og saa følger De med os.

Bagtel.

Meget gjerne. Med det samme kan vi faae Bartou at see.

Fru Ritter.

Vil De saa gaae ind med?

Bagtel.

Na jo — men vi kunde jo vente her til De var færdig med Paafledningen.

Fru Ritter.

Nei, det er nok bedst, De gaaer ind med. Maa jeg tage Deres Arm?

Bagtel.

Med Fornøielse — sjøndt jeg kan gaae alene. Men som Fruen vil. (Byder hende Armen, assides til Ritter ved Bortgangen.) Det er neppe af Høflighed, at din Kone byder mig Armen. (De gaae Alle ind i Salen.)

Femte Scene.

Emma (kommer forstyrret ind fra Soveddøren, efterfulgt af Linderod.

Emma.

Miskjend mig ikke, Vilhelm. Det var mig umuligt at blive.

Linderod.

Naar du blot var bleven saa længe til Tante var kommen hjem. Jeg er vis paa, hun var kommen paa Diebliffet.

Emma.

Af, Gulvet brændte under Fødderne paa mig! Nei, jeg har handlet Uret! Det var min Blyt at vende om. Lad min Moder have Feil; jeg er dog hendes Barn. Jeg veed, hun er i Angst for min

Skyld. O, var dog Brevet blot ikke ankommet!
Hvor faaer jeg Mod fra til at møde hendes Diefast!

Linderød (affides).

Ja, og hvor faae vi Taalmodighed fra til at høre hendes Sparlagenspræken! (Svit.) Tro mig, du har ikke godt af at være her hjemme i dette Dieblif. (Seer ind ad Salsdøren.) Dine Forældre maae enten være nede i Haven eller gaaede ud. Men naar de nu Alle komme og storme ind paa dig? Vilde du som jeg, saa fulgte du hen med til Otto's, hvor Tante sikkert er.

Emma.

Jeg kan ikke! Bedd mig ikke om det, der er Uret!

Linderød (spøgende).

Vil du da aldrig tillade mig en Bøn? Hvad der er Ret, gjør du paa egen Haand. Kun om Uret kan jeg bede dig.

Emma.

Nei, min Ven! overtael mig ikke!

Linderød.

Nu, som du vil. Bliv da her, og see, om muligt, til, at Ingen træffer dig. Imidlertid vil jeg springe hen til Otto's og faae Tante til at gaae herhen med mig. Hun er den eneste, din Moder hører efter.

Emma.

Ja, gjør det; men kom snart igjen.

Linderød.

Jeg er her paa Diebliffet.

(Gaaer, fulgt til Døren af Emma.)

Sjette Scene.

Emma. Vagtel (der lister sig ind fra Salldøren og seer sig tilbage).

Emma.

Min Gud, Capitain Vagtel!

(Holder sig i Baggrunden.)

Vagtel

(uden at bemærke Emma).

De mærke Ingenting. — Det var et Mesterskifte af Krigspuds. Mens Fruen og Doctoren kom i en dyb Discours om det syge Barn, tog jeg mit Snit iagt, og — echapperede. Fordi Frøkenen faaer det Indfald, at jeg har ført hende bort, saa skal jeg — men det er dog altid besynderligt med dette Brev! Hvad kan være Meningen deraf? Formodentligt har hun i Forlegenheden ikke vidst, hvem hun skulde be- raabe sig paa, og saa er hun faldet paa mig. Hm! Ifald det virkelig var saa i sig selv, burde jeg sagt Ja; det er jo Synd, at det arme Barn siden skal

blive stikkende. Men — ihvorom Alting er — nu vil jeg herfra. Saa kan Fruen see til at finde Veien alene til Bartou. (Opdager Emma idet han vil gaae.) Hvad seer jeg! Frøken Emma! — Hvorledes har jeg den Gre —

Emma.

Ik, Hr. Capitain, spørg ikke! Siig mig blot: ere mine Forældre derinde?

Bagtel.

Jo, tilligemed Doctoren.

Emma (tøvende).

Har De — veed De ikke, om mine Forældre har faaet et Brev?

Bagtel.

Et Brev? — De mener Brevet, som — Jo, det Brev har jeg læst.

Emma.

Hvad sagde mine Forældre derom?

Bagtel.

Uh, vær De ganske rolig derfor. Men der var Noget i Brevet, jeg ikke forstod. De taler om — ja jeg for mit Vedkommende har for Gud Intet derimod — men jeg begriber dog ikke rigtigt hvad der bevægede Dem —

Emma.

Angst og Fortvivlelse. Jeg var forvirret og øi-

nebe ingen anden Udvei. Sæt Dem i mit Sted, og De vil undskyldte mig.

Wagtel (affibes).

Var nu ikke min Formodning rigtig! (Sait.) Undskyldte Dem, Frøken? Jeg finder endog saa Indfaldet hyperligt. Naar De blot havde givet mig et Bink derom. Men — veed De hvad — der er Intet tabt endnu. Stol De ganske paa mig! Veraab Dem paa mig, og giv mig Skylden for Alt! Jeg staaer inde for Følgerne. Frygter De for Ubehagelighed, saa er jeg beredt til at ledsage Dem hen hvor De selv ønsker det.

Emma.

Nei, nei! jeg vil blive —

Wagtel.

Ja, geneer Dem blot ikke. Skulde De for Exempel have stor Lyft til at være en Tid hos min Tante i Bartou —

Emma.

Ne, kjære Capitain, tael ikke saaledes! Jeg tænker ikke paa Andet end at staafe mig mine Forældres Tilgivelse.

Wagtel.

Det har gode Veie. Jeg er nok Mand for at beskytte dem, der betroer sig til mig. Der har De

min Haand — der skal Ingen frumme et Haar paa
Deres Hoved.

Syvende Scene.

De forrige. Ritter, Fru Ritter og Doctor
Mørk (fra Salen).

Fru Ritter
(endnu udenfor).

Han løb herind. (Træder frem.) Hr. Capitain!
(Bliver forbausset Emma vaer.) Emma!

Ritter.

Der er han jo — — og Emma med!

Doctoren.

Frøkenen her!

Fru Ritter
(efter et Ophold, hvorunder hun betragter Bagtel og Emma).

Altsaa havde jeg dog Ret i hvad jeg paastod.
Kan De see, Hr. Doctor?

Doctoren.

Desværre, det synes næsten saa.

Fru Ritter.

Wil De endnu nægte, Hr. Capitain?

Bagtel.

Nei — nu nægter jeg Ingenting!

Fru Ritter.

Hvad siger min Mand hertil?

Ritter

(trækker paa Skuldrene).

Hvad skal man sige! (Affides.) Skal faae Bagtel! han har baaret sig flogere ad, end jeg havde troet.

Fru Ritter.

Og du, vanartede Barn! hvormed vil du besmykke din Opførsel?

Emma

(nærmer sig frygtfuld).

Lilgivelse, kjære Moder!

Fru Ritter.

Bort fra mine Dine! Jeg erkjender dig ikke mere for min Datter.

Emma.

Stød mig ikke fra dig, Moder! Jeg veed, jeg har feilet —

Fru Ritter.

Lael ikke til mig! Du har forspildt min moderlige Kjærlighed. Jeg vil intet mere vide af dig.

Bagtel (affides).

Her skal Pokkeren staae og tie stille. (Hvit.) Det maa Fruen forlade mig, det er imod Aftalen. Nu, da Alt er saa godt som afgjort —

Fru Ritter.

Her er Intet afgjort! Jeg lader mig ikke mit Samtykke afstvinge. Emma kunde have været som andre unge Piger og aabenhjertigt tilstaaet sin Moder det Hele.

Emma.

Jeg har daglig villet det, daglig besluttet at meddele dig Alt. Men aldrig havde jeg Mod dertil. Her i Huset havde Hver sin Interesse; Alle vilde raade over min Haand; Ingen spurgte om mit Hjertes Stemme. Jeg havde Ingen at betro mig til uden den Mand, der var mig Alt; og Gud tilgive mig, hvis jeg for hans Skyld har tilstaaet den Uerbødighed, jeg skyldte mine Forældre.

Fru Ritter.

Hvad synes De, Hr. Doctor? Kan man troe sine egne Dren?

Doctoren.

Nei, det gaaer over min Forstand.

Bagtel

(sagte til Ritter).

Kan du høre, Ritter? Har jeg nu ikke altid sagt, hun holdt af mig?

"

Ritter.

Ja, jeg hører nok; men — igrunden gaaer det ogsaa over min Forstand.

Bagtel (affides).

Men, nu maa du tale alvorligt med din Kone
— hører du?

Ritter.

Det er lettere sagt end gjort. (Høit.) Ja, Mutter, vi maae dog bestemme os til Noget. Naar Alt kommer til Alt, kan jo Ingen byde over det menneskelige Hjerte; og desuden — — —

Fru Ritter.

Jeg veed nok; naar du blot faaer din Krig frem, saa er du fornøiet. Men gjør du for mig hvad du vil. Jeg giver aldrig mit Samtykke. Et Barn, der ikke viser sin Moder Tillid og Fortrolighed, kan ikke gjøre Fordring paa Overbærelse.

Emma.

O Moder! Du har Synd af at tale saaledes. Hvorfra skulde jeg hente Tillid? Hvem har her baaret over med mine Svagheder, og med Skaansel vist mig tilrette? Var det rigtigt, at man vilde aflukke mig mit Samtykke ved en grusom Overraskelse, der havde kostet mig Livet, saa vist kostet mig Livet, som Tanken derom opfylder mig med Forfærdelse!

Fru Ritter.

Bliv kun ved! Det anstaaer dig rigtignok at tale saaledes til din Moder.

Emma.

Jeg veed, jeg handler uret; men jeg føler, det kan ikke være anderledes. Man har drevet mig til denne Uderlighed; man har fyldt min Sjæl med Bitterhed og Had. Hvad vil jeg længer herhjemme? Hvorfor søger jeg ikke blandt Fremmede de Følelser, mine Nærmeste nægte mig?

Fru Ritter.

Det har du Ret i, min Datter! Tag du ud blandt Fremmede! Saa vil du først see hvad din Moder har været dig.

Emma.

Ja, lad mig forlade dig, Moder! Jeg skal langt fra dig bevare min datterlige Kjærlighed; herhjemme kan jeg ikke.

Ritter.

Vær dog fornuftig, Barn! Hvem taler saaledes? Og hvor vil du tænke paa at gaae hen?

Emma.

Ik, kjære Fader, bliv ikke vred. Jeg finder vel et Sted, hvor jeg kan være. Jeg bryder mig ikke om at ernære mig med mine Hænders Arbeid. Det er der ingen Skam i.

Ritter.

Jeg troer, du er ikke ret klog. Mener du, jeg vil tillade —

Fru Ritter.

Lad du hende kun gaae, Mand! Hun vil tidsnok fortryde det. — (Til Emma.) Hvad venter min Datter paa? Der er Ingen, der holder hende tilbage.

Ritter.

Men, Kone, brug dog din Forstand. Skal vi jage vort Barn fra os?

Emma.

Af, kjære Fa'er! — Moder har Ret; her er Intet, der holder mig tilbage. Lad mig derfor gaae! Min Sjæl ligger under for hvad den har lidt. Jeg gruer for de bittre Følelser, der forfølge mig. (Med et Slags angstlig Hast.) Ja, lad mig gaae, kjære Fader! Det er mig ikke muligt at beskrive dig den Angst, jeg er i. Jeg kan ikke blive — jeg kan sandeligen ikke blive!

(Gler i hestig Bevægelse mod Udgangen. Ritter, Fruen og Capitainen følge med et Udraab efter hende. Doctoren bliver staaende taus og tankesuld i Forgrunden. Ved Udgangen standses Emma af Linderod.)

Ottende Scene.

De forrige. Linderod.

Linderod
(ved sin Indtrædelse).

Emma! Frøken Emma! hvor vil De hen? (Fører

hende frem og overgiver hende til Ritter, vender sig derpaa til Fruen.) Hvad er her skeet, bedste Frue? Jeg synes at bemærke en almindelig Forstyrrelse.

Fru Ritter.

De kommer ret som De var kaldet, Hr. Cousin! De skal være Vidne til den Hjertesorg, jeg har af mine egne Børn.

Linderød.

De gør mig urolig — Jeg beder Dem, forklar Dem.

Fru Ritter.

Vær De Dommer mellem min Mand og mig! Vær jeg give min Datter hen til Capitain Bagtel, en Mand, der saa høiligen har misbrugt vor Tillid, ikke blot lagt sig ud med hele Huset, men endogsaa forledt vort uerfarne Barn til at forlade sit Hjem, udsætte sig for Bysnak

Emma.

Store Gud, Moder, hvad er det, du siger? Naar har jeg tænkt paa

Linderød

(afbrydende hende).

Jeg beder, tillad mig. (Til Fruen.) Jeg giver Dem fuldkommen Ret; det bør De paa ingen Maade!

Fru Ritter
(triumpherende).

Der kan du høre, Mand! Alle Mennesker give mig Ret.

Ritter
(til Linderob).

Vil De da, at vi, tvertimod Emmas Tilbøielighed, skal tvinge hende til at ægte Doctor Mørk?

Linderob.

Nei, Gud bevares! hvor kunde det falde mig ind!

Ritter.

Hvem Pokkeren vil De da, hun skal ægte?

Linderob.

Mig, bedste Hr. Commerceraad! Hvem ellers?

Alle
(undtagen Emma).

Dem!?

Linderob.

Ja naturligviis. — Saavidt jeg kan mærke, hersker her en stor Forvirring. De troer, at Emma elsker Capitain Bagtel.

Ritter.

Nu ja — det har vi Grund til at troe.

Linderob.

Men deri tager De dog ganske feil.

Fru Ritter.

Oh min Gud, hvem da?

Linderod.

Mig, bedste Cousine! Hvem ellers?

Fru Ritter.

Dem? Men kjære Cousin! hvad er det De siger . . .

Doctoren (affides).

Har det ikke anet mig!

Wagtel (affides).

Det begynder at see broget ud.

Linderod
(vedblivende).

De troer fremdeles, at vor gode Ven Capitain Wagtel har ført Emma herfra.

Fru Ritter.

Det har han selv tilstaaet.

Linderod.

Og dog er det ikke saa i sig selv. Emma er egentlig slet ikke ført bort, med mindre De vil kalde det saaledes, at jeg for en Timestid siden ledsagede hende hen til Deres gode Veninde, min Tante Commandeurinde Holm.

Fru Ritter.

Men, Emma! Du har jo udtrykkelig sagt i dit Brev, at du var fulgt med Capitainen.

Emma.

Nej, kjære Moder, jeg erindrer ikke meer, hvad jeg i min Angst og Forvirring skrev. Jeg meente Linderod; i Korsøer blev han aldrig kaldt Andet end Capitainen.

Fru Ritter.

Nu har jeg hørt det før! — Men, Hr. Cousin, hvad har da egentligt bevæget Dem —

Linderod.

Kjærlighed til Deres Datter.

Ritter.

Til vor Datter? — De er jo allerede forlovet.

Linderod.

Meget rigtigt; med Deres Datter Emma.

Fru Ritter

(confunderet).

Nei, hvis jeg kan blive flog paa alt dette —

Bagtel.

Da synes jeg min Sjæl, det er meget godt at begribe.

Linderod.

Sagen er meget simpel. Under mit Ophold i Korsøer blev jeg forlovet med Emma, kort før hendes Lantes Død, og med hendes Samtykke. Ved min Ankomst hertil idag var det min Hensigt at aabenbare

Dem Alt; men bøm selv, bedste Frue, om jeg turde haabe Deres Samthkke, saa indtaget De var for Doctor Mørk! De husker jo, De bad mig selv — De veed nok, det med Capitain Bagtel.

(Fruen træffer ham i Armen.)

Ritter.

Bagtel? Hvad var det?

Fru Ritter.

Det kan være det samme! Du har heller ikke nødig at vide Alt.

Linderob.

Men heller ikke Deres Samthkke, Hr. Commerce- raad, turde jeg haabe, saa indtaget De var for Deres Ven! De husker jo, hvad De selv bad mig om.

Ritter

(afbrydende ham).

Saa, lad det nu være godt.

Fru Ritter.

Hvad var det?

Ritter.

Det kan være det samme, Mutter. Du har heller ikke nødig at vide Alt.

Linderob.

Jeg havde altsaa ikke Andet at gjøre, end at forholde mig rolig og oppebie det heldige Dieblif.

Jeg nød imidlertid en Lykke, der sjelden falder i de Dødeliges Lod, nemlig at bæres med alle Parters Fortrolighed. Hvad Dem angaaer, Hr. Doctor, da beklager jeg, at Et og Andet er hændet Dem, der maa være Dem ubehageligt. Men De vil selv indsee, at hvad De har lidt, er selvforskyldt, at en uundgaaelig Nemesis har øvet sin Ret.

Doctoren.

Spar Deres Ord, Hr. Captain! Jeg er for gammel til at lade mig belære af Dem. Vi tales nok nærmere ved om den Andeel, De har havt i mine Ubehageligheder, som De behager at kalde dem. (Til Fruen.) Jeg vil forlade Dem Frue, da jeg mærker, min Nærværelse er overflødig.

Fru Ritter.

Kjære Hr. Doctor, De er vel aldrig vred paa mig? Gud veed, jeg er saa uskyldig som et nyfødt Barn.

Doctoren.

Gjør Dem ingen unødvendige Bekymringer, Frue! — Idet jeg anbefaler mig til Dem og Selskabet, har jeg ikke Andet at beklage, end at jeg desværre for ubetinget har bygget paa Fruens Løfter.

(Bukker og gaaer.)

Tiende Scene.

De Lørrige (uden Doctoren).

Fru Ritter (stødt).

Mine Løfter! Som om jeg ikke har gjort hvad jeg kunde! Men saaledes er Folk! Naar Alt ikke gaaer efter deres Hoved, saa blive de vrede. Men Gud veed, jeg har ikke fortjent af Doctoren, at han skal tale til mig i den Tone. Saa artige vi har vilst os mod ham baade ved Nytaar og ved alle Leiligheder!

Ritter.

Det er ikke værdt at tænke herpaa, da det ikke fører til Noget. Siig mig heller — (sagte til Konen.) hvad skal vi nu beslutte med vor Datter?

Fru Ritter.

Jeg veed rigtigt ikke. Hør, veed du hvad, Mand — (Sun og Ritter trække sig noget tilbage og tale sagte med hinanden.)

Linderød

(der hidtil har talt med Emma, træder hen til Bagtel).

Nu, Capitain Bagtel! hvorfor staaer De der saa takkefuld? Jeg haaber dog, at De intet Nag bærer til mig.

Bagtel.

Nei, men jeg stod just og tænkte paa en Historie, jeg engang har læst: om Bjørnen, der var i Lysten efter Honning og blev af en god Ven lokket

hen til et flækket Træ, hvor den blev hængende og fik Brygl, og blev ubleet ovenikjøbet. Det er en meget god Historie. Seer De, ved Bjørnen forstaaer jeg mig selv —

Linderob.

Og ved den gode Ven mig; ikke sandt?

Bagtel.

Meget langt fra at gætte det, er De ikke.

Linderob.

Men De er jo en fornuftig Mand, Hr. Capitain! Sæt Dem i mit Sted! hvad skulde jeg gjøre?

Bagtel.

Jeg veed nok — jeg veed nok! Det er min Sjæl ikke derfor jeg siger det. De har gjort Ret, og — De fortjener Pigen. Oprigtigt talt, det var kun dette Trækplaster, denne hobne Karl, Doctoren, jeg ikke undte hende. Men — lad nu alt dette her være glemt! De skal have Pigen — ingen Anden end De! Er De saa fornøjet?

Linderob

(ryster hans Haand).

Det glæder mig, jeg har ikke taget feil af Dem.

Bagtel.

Og saa ikke et Ord mere om den Sag. Hvor er Ritter? (Ritter og Fruen komme frem.) Naa, lille Frue,

gør nu Fort Proces og lad de unge Folk faae hinanden. Her er dog ikke Andet for.

Fru Ritter
(til Linderød).

Ja Gud, Hr. Cousin, jeg burde jo egentlig være meget vred paa Dem — —

Bagtel.

Nu tillade vi ikke, at Fruen er vred. Vil De ikke forene De unge Folk, saa vil jeg. Kom Frøken!

Ritter.

Vent dog lidt, Bagtel —

Bagtel.

Dig spørge vi nu slet ikke. Det er din Kone, det kommer an paa. Nu, lille Frue, maa jeg? (Da Fruen synes at sige Ja.) Det kan jeg lide. Altsaa: jeg gratulerer! (Forener Linderød med Emma.) Jeg har igrunden lært Meget idag, Meget, der kan være Bidrag til mit Studium af Omgang med Mennesker; og med Hensyn hertil har jeg virkelig vundet.

Ritter.

Du har altid vundet saameget, at du nu med god Samvittighed kan kaste alle Bøger om Omgang med Mennesker paa Ilden. De har saa min Sjæl ikke hjulpet dig stort.

Bagtel.

Nei, Baronens Skrift skal for Gud ikke kastes

paa Ilden. Men jeg vil skrive Noget til i Randen.
„Naar du vil frie til en Pige, vil jeg skrive, saa
forhør dig først, med hvem hun har havt Bekjendtskab
i Korsøer, og naar du har faaet det at vide, saa vælg
dig ingen Fortrolig under Frietiet, i det mindste ikke
hendes gamle Kjæreste“ — hahaha! hvad? Har jeg
Ret?

Ritter og Linderød
(med Latter).

Fuldkommen Ret! Det vil vist Ingen nægte.

Arvingerne,

Vaudeville i een Act.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 31te Marts 1829.

(Omarbejdet.)

Personerne.

Capitain Sommer.

Caroline, hans Datter.

Cante Lone.

Marie Qvist.

Theodor Holm.

Peter Plade, Handelsbetjent.

En tydsk Major.

Frederiksen, Majorens Tjener.

En Matros.

Reisende med Dampskibet, Folk fra Byen, Matroser 2c.

} Arvinger efter en afdød

} Bogbinder.

Scenen er i Aarhus. Handlingen begynder om Morgenen.

En rummelig Plads udenfor Capitain Sommers Huus, der ligger tilvenstre med Træer udenfor; under disse Bord, Bænke og Havestole. I Baggrunden sees en Deel af Havnen, der ved et Stakit med aabne Porte er adskilt fra Scenen.

Første Scene.

Capitain Sommer og Caroline (komme ud fra Huset).

Sommer.

Dampskibet bliver længe borte idag.

Caroline.

Det har havt slemt Veir inat.

Sommer.

Længes du ikke efter dets Ankomst?

Caroline.

Na nei, der er Maade med min Længsel.

Sommer.

Men du veed dog, at dets Ankomst har en afgjort Indflydelse paa din Fremtid.

Caroline.

Desværre.

Sommer.

Hvorfor desværre?

Caroline.

Herregud, troer du, det er Spøg, hvert Dieblit at kunne see tre Friere komme anstigende!

Sommer.

Det er da ikke saa vist, at de alle Tre ville frie til dig.

Caroline.

Du har selv tidnok sagt, at jeg maa være forberedt paa dem Alle.

Sommer.

Ja, det er rimeligt, eftersom min salig Svoger, Bogbinderen, har ladet dig arve en Broderlod, medens de Andre gaae lige i Arv.

Caroline.

Kun derfor?

Sommer.

Ja, især derfor. En Broderlod, mit Barn, er en Magnet, der trækker stærkt. — Men, hvis nu saa var, har du saa smukt betænkt, hvem af de tre Friere du vil række din Haand?

Caroline.

Jeg har tænkt hele Morgenstunden derpaa.

Sommer.

Naa, det er vel ikke Fætter Theodor, der stikker dig i Dinene?

Caroline.

Nei, bevares, jeg har jo aldrig seet ham.

Sommer.

Der er vist heller ikke stort ved den opblæste Herre.

Caroline.

Man roser ham dog for hans Kundstaber.

Sommer.

Ja, man gjør ogsaa meget Væsen i Kjøbenhavn af et Bind Digte, han har udgivet; men det giver jeg ikke en Døit for. Vil han blive en god Huusfader, spørger jeg om, et nyttigt Medlem af Samfundet; og dertil svarer jeg Nei.

Caroline.

Men hvor kan du vide det?

Sommer.

Hør, Caroline, et Menneske, der foragter sin egen Familie, kan der min Sjæl ikke være Noget ved. Jeg skrev ifjor Foraar et Brev til ham, men fik ikke et Ord til Svar. Nogen Tid efter reiste han her igjennem Aarhus, men troer du, han saa meget som saae ind til mig og hilste paa sine Slægtninge? Nei, den stolte Patron seer os Alle over Skuldrene. Du

skal see, han indfinder sig slet ikke med de andre Arvinger.

Caroline.

Ja, jeg kjender ikke Theodor; jeg kan derfor ikke tage ham i Forsvar.

Sommer.

Nu, min Pige, det er altsaa Fætter Peter, du har i Rifferten.

Caroline.

Oh, hvor kan Fa'er troe det?

Sommer.

Hvad? Er det ikke Peter? Sandt at sige, det har jeg altid gjort Regning paa. Det er et ordentligt, stille Menneske, der passer sine Forretninger. Jeg har halvt om halvt paataget mig at sørge for hans Fremtid, og —

Caroline.

Og nu er du fjed af den Commission, og saa skal jeg paatage mig at sørge for hans Fremtid — nei Tak!

Sommer.

Men du og Peter have jo altid været gode Venner, lige fra det I vare Børn.

Caroline.

Nu ja, han har altid viift sig søielig mod mig. Paa min Fødselsdag bringer han mig en Bouquet

Blomster, og hvert Nytaar et illumineret Nytaarsvers. Og derfor skal jeg gifte mig med ham? Kjære Fa'er, du pleier jo altid at være saa rimelig.

Sommer.

Om, de Indvendinger havde jeg mindst ventet. Men naar du endelig vil have Majoren, saa kan du jo tage ham.

Caroline.

Majoren! Han kan jo være min Fa'er!

Sommer.

Vil du heller ikke have Majoren? Saa er der jo ingen Flere tilbage.

Caroline.

Na, Byen er fuld af ungt Mandfolk.

Sommer.

Caroline, jeg vil bede dig om at være alvorlig i denne Sag. Eller har du maaskee glemt, at min Svoger, Bogbinderen, vel har indsat dig, Tante Lone og Marie, samt Majoren, Fætter Theodor og Peter til Arvinger af sin betydelige Formue, men kun under den Betingelse, at I indbyrdes skulle indgaae Ægteskab, for at Pengene kunne blive i Familien, og at Den, der herfor vægrer sig, skal miste Arv, og hans eller hendes Part deles blandt de andre Arvinger?

Caroline.

Af Gud, denne urimelige Bestemmelse kjender

jeg altfor godt. Men jeg maatte jo ikke være et Fruentimmer, naar jeg kunde finde mig deri.

Sommer.

Caroline, der vil komme en Tid, da du vil tænke anderledes om denne Sag.

Caroline.

Det troer jeg ikke. Men desuden — hvorfor skulde jeg nægte det? — mit Hjerte er rigtignok ikke længer frit.

Sommer.

Aha, slap det der ud! Tør man da spørge, hvor dette Hjerte, der gjør sig saa kostbart, har mistet sin Frihed?

Caroline.

Alt, kjære Fa'er, vær blot ikke vred! Jeg skal fortælle dig Alt.

Mel. Kennst du das Land, wo die Citronen blüh'n.
(Beethoven. Reichardt.)

1.

Slig, kjender du den D, hvor Bølgen gaaer
Igjennem Sundet og mod Stranden slaaer?
Selv fremmed Skipper, Havets flinke Gut,
Nedlægger for dens Skjønhed sin Tribut.
Hvor er hiin D? Derhen, derhen
Min Tanke higer til mit Hjertes Ven!

2.

Sig, kjender du det Sted, nær Stadens Muur,
 Bessunget af en henrykt Troubadour, *)
 Hvor hemmeligt Alleerne sig snoe
 Og skjænke det forladte Hjerte Ro — ?
 Hvor er hiint Sted? Derhen, derhen,
 O Fader! vinker mig min elskte Ven!

3.

Og kjender du den Blet, hvor Landets Drot
 Med Mildhed hersker paa sit Sommerstot?
 Der er en Høi, et Schweizerhuus derved —
 Jeg Arme! der jeg mistede min Fred!
 Hvor er hiin Blet? Derhen, derhen
 Det vinker mig, o Fader, til min Ven!

Sommer.

Nu, der hører just ikke stor Forstand til at begribe, at du med din Beskrivelse sigter til Frederiksberghave ved Kjøbenhavn. Nu, hvad der?

Caroline.

Da jeg iffor Sommer var i Besøg i Kjøbenhavn hos Tante Margrethe, gif jeg ofte ud i Frederiksberghave med de to yngste af hendes Børn. Hvordan det nu gif eller ikke, saa traf jeg altid ved Schweizer-

*) Dehlenschlägers Digt „Frederiksberg“.

huset en ung Mand, der indlob sig i Samtale med mig. Jeg traf ham siden næsten paa alle offentlige Steder, hvor jeg kom med Tante, men meest ved Schweizerhuset.

Sommer.

Jeg haaber, at du, for at undgaae hans Baa-trængenhed, holdt dig hjemme, eller i det mindste blev fra Schweizerhuset.

Caroline.

Et, kjære Fa'er, saa havde han jo siddet og ventet paa mig.

Sommer.

Ja, det forstaaer sig, den Ulykke havde været stor. — Nu videre!

Caroline.

Dagen før jeg reiste, var jeg igjen derude, men Tante var med. Et Dieblif mens han og jeg vare alene, tilstod han mig sin Kjærlighed, og jeg — —

Sommer.

Nu, og du? Hvad svarede du?

Caroline.

Ja, hvor kan jeg huske hvad jeg svarede! Men det har dog vist været et godt Svar, for han udbrød: o, saa er jeg det lykkeligste Menneske! — Men saa kaldte Tante paa mig, at jeg skulde komme og spise

Frokost, og væk var han, og siden den Tid har jeg ikke seet et Øjeblik af ham.

Sommer.

Hvad er denne smukke Herre?

Caroline.

Det veed jeg ikke.

Sommer.

Hvad hedder han da?

Caroline.

Ja, naar jeg vidste det, hvad havde jeg saa for Nød!

Sommer (vred).

Jeg er for Gud ikke oplagt til at skjæmte.

Caroline.

Kjære Fa'er, jeg skjæmter ikke. Hvad jeg har fortalt dig, er kun altfor alvorligt.

Sommer.

Da vil jeg sige dig eengang for alle: denne Historie kan tage sig ret brav ud i en af Walthers Scotts Romaner, men her i Narhuus hører den ikke hjemme. Vil du som en lydig Datter være din Fader til Villie — (Der raabes udenfor af flere Stemmer: „Dampsskibet kommer!“) Hvad er nu der paafærde?

Caroline

(der er gaaet hen mod Baggrunden).

Skjnd dig, Fa'er! Dampsskibet er alt kommet.

Sommer.

Er det kommet? Javisst, der bugseres det jo ind i Havnen. Kom, og tag Noget paa Dig, saa vil vi gaae derned. (De gaae ind.)

Anden Scene.

Endeel Folk fra Byen styrte ind bag Stakittet og samles ved Stranden, hvor Dampskibet lægger bi. Musikken, der er placeret paa Skibet, høres forinden dette sees.

Chor

af de Rejsende paa Skibet.

Mel. Priser Selim, Glædens Toner. (Vortførelsen fra Seraillet.)

Højt for dig et Bivat Iyder,
Stolte Skib, der gif med os
Hurtig til de flinke Iyder,
Strøm og Vindene til Trods.

(Efter Choret træde følgende Personer ind paa Scenen: Majoren, i en gammel Officeersfrakke, hvidt Lørklæde om Hovedet og ovenpaa en Kaffjet; han støtter sig paa en Stok og ledes ind af Peter Plade, der tilligemed Lante Lone og Marie bære paa noget Reisetoi. Nogle Matroser med Kuffter og endeel af Byens Folk følge ind med. Siden Capitain Sommer og Caroline.)

Chor af Byens Folk.

Mel. Vær velkommen! (Indtoget.)

Vær velkommen til vort ringe Hjem!
Kom med os, vi skal Dem vise,

Hvor De bedst kan pleie Dem,
Dg til Middag spise.

For Søen tærer, kan De troc,
Dg giver Appetit;

Dg efter Reisen smager No,
Var det nok saa lidt.

Hvis Vennerne fra Kjøbenhavn
Blot Et og Andet vil begjære,

Dg vi kan være Dem til Gavn,
Da vil der vises os en Vre.

Vær velkommen! o. s. v.

(Choret adspredet sig efterhaanden.)

Majoren

(gi'er sig).

Ach, die verdammte See! die verdammte See!

Tante Lone.

Nu maa De ikke være saa forknøyt, Hr. Major.
Nu er vi jo paa Land; saa er Søsnygen forbi. (Et
en Matros.) Na, kjære Matros, pas lidt paa den
fremmede Herre der; jeg kan ikke blive hos ham.

Matrosen.

Næ, lille Madam, nu har jeg Andet at tage
vare paa, end at være Goldamme. (Gaaer.)

Tante Lone.

Er Menneket taasjet? At passe paa en stakkels
syg Mand, er det at være Goldamme?

Majoren.

Ich . . . Was sagt der Kerl?

Tante Lone.

Han sa'e, det uhøflige Skarn, han vil ikke være Deres Goldamme.

Majoren.

Goldamme? Was ist das?

Tante Lone.

Das ist . . . er wollte nicht være Deres Kinder-mädchen.

Majoren.

Was faset er? Ich habe ja keine Kinder, ich bin ja unverheyrathet.

Tante Lone.

Nein, das ist nicht das — forstaaen Sie . . . (Affides.) Jeg veed tilforladeligt ikke, hvad jeg skal gjøre med den arme Mand. Det er ret en Dnk; han kan ikke Andet end Tydsk. Og det er ellers saadanne en behagelig Mand at omgaaes! — Men du søde Gud, der har vi jo Capitain Sommer og Caroline.

(Capitain Sommer og Caroline træde ind.)

Sommer.

Velkommen, mine Venner, hjertelig velkommen! (Til Tante Lone.) Gi, kjære Svigerinde, seer man Dem da endelig engang i Aarhus! — Og Marie —

Barn, hvor du er bleven stor! — Og Peter! Maa, hvordan har De det Alle?

Tante Lone.

Vi har, Gud være lovet, Alle været raske, paa Majoren nær, der ret har været daarlig undervejs.

Sommer.

Men hvor er da Majoren — Ah, see der! Hvorledes gaaer det min ærede Ven?

Majoren.

Miserabel. Wir hatten sehr böses Wetter.

Sommer.

Ei hvad, en lille Kuling døer man ikke af.

Majoren.

Wie meinen Sie, Werthester?

Tante Lone

(til Sommer).

De maa tale Tydsk til ham; ellers forstaaer han kun det Halve.

Sommer.

Ja, hvad Vokkeren hedder en Kuling paa Tydsk?

Tante Lone.

Caroline, kom du hid og hjælp din Fa'er; saa meget Tydsk kan du sagtens.

Caroline.

Ah, med Fornøielse.

Sommer.

Ei, Barn, hvad Lydst kan du!

Caroline.

Jeg ikke? Talte jeg ikke hver Dag Lydst med Francaisen i Skolen, da jeg ikke kunde komme paa Glid med det Franste. Pas kun paa, Fa'er! (Til Majoren.) Wie steht's, Hr. Major! Ich höre, Sie hatten ein wenig Uebel unterwegs.

Majoren.

Leider dessen, schöne Caroline!

Caroline.

Aber Sie müssen sich nicht lassen darauf gehen.

Majoren.

Wie? Ich verstehe nicht —

Caroline.

Jeg mener, De maa ikke lade Dem gaae paa.

Majoren.

Gaae paa? Wie meinen Sie?

Peter.

Cousine mener, De maa have Courage.

Majoren.

Courage? Der Teufel, man wird doch nicht behaupten, daß ich Courage manquiere.

Caroline.

Nein — daß meine ich gar nicht. Aber, Hr. Major, Sie müssen wohl mich straf' mich . . .

Sommer.

Hy, Caroline, jeg troer, du bander!

Caroline.

Ja, Fa'er, naar man ikke bander, saa tager Lydst sig slet ikke ud.

Sommer.

Hold nu op at gantes. Majoren kan troe, du vil gjøre Nar af ham. Lad os heller høre Nyt fra Kjøbenhavn. Jeg kan tænke, at Endeel er anderledes der end dengang jeg var der.

Nel. Was macht denn der Prater. (Die Wiener in Berlin.)

1.

Sommer.

Man stads'er vel meget, som man har mig sagt?

Tante Lone.

Desværre, man seer en ugudelig Bragt.

Caroline

(til Marie).

Er Moderne nu som de gamle?

Marie.

So pyhl

Hver Maaned i Moder man seer noget Nyt.

Sommer.

At Folk er i Gjæld, er da Usandhed vel?

Peter.

Det er ei modernt, at betale sin Gjæld.

Sommer.

Ei, det var jo prægtigt! Den Mode var brav!
 Ens skyldige Tjener man er til sin Grav.

Chor.

Ens skyldige Tjener o. s. v.

2.

Sommer.

Staaer Samson i Rosenborghave som før?

Lante Løne.

Som Skildvagt han staaer for Conditorens Dør.

Sommer.

Dg springer endnu man fra Rundetaarn ned?

Lante Løne.

Det er under Livsstraf forbuden, jeg veed.

Sommer.

Men hvad gjør da Folk, naar det kniber for slemt?

Peter.

Man spiller Fallit; det er mere beqvemt.

Sommer.

Ei, det var jo prægtigt! Den Mode var ny!

Lante Løne.

Tro mig, Kjøbenhavn er en underlig By!

Chor.

Tavist. Kjøbenhavn er en underlig By!

3.

Caroline
(til Marie).

Du var jo paa Bal; har du moret dig?

Marie.

Nei.

Cavallererne drak; men de dansede ei.

Caroline.

Men nu da Comedien — kom I ei der?

Marie.

Jo, Tante tog Pladsen for sig og os Hver.

Sommer
(til Tanten).

Hvad gav man i Vinter?

Tante Lone.

Jeg beder Dem, tie!

En Snees Vaudeviller og een Tragédie!

Sommer.

Ei, det var jo prægtigt! dem høre jeg gad!

Tante Lone.

Nei Tak, jeg skal be'e om solidere Mad.

Tante Lone.

Nei Tak, jeg skal be'e om solidere Mad.

Sommer og Caroline.

Men dog Vaudevillerne høre jeg glad!

Peter og Marie.

Naar blot de vil spille, er jeg lige glad.

Tante Lone.

Ja, iaar abonnerede jeg, men det skal rigtig ikke skee tiere, saadanne som man stubes sammen i de Loger! Og undertiden træffer man der ret Skarns-Mennester. Nu skal De bare høre! Engang, da de havde Væringerne i Mechlenborg, sad der bag ved mig et høit, svært Menneſte, der hele Tiden trykkede mig med sine Knæ i Ryggen, saa jeg knap kunde trække Veiret. Og da jeg saa bad ham om at sidde anderledes, svarede han, at naar jeg vilde tage hans Knæ i min Syppose — jeg havde just en stor Pose med Æbler og Rager i til Marie — naar jeg vilde tage hans Knæ i min Syppose, sa'e han, skulde jeg have Tak; for etsteds maatte de være.

Sommer.

Men Peter, du staaer her og lader Majoren sidde.

Peter.

Det er jo bedre end om jeg sad, og lod Majoren staae.

Sommer
(til Majoren).

Er det nu bedre med Dem?

Majoren
(der hidtil har siddet paa en af Havestolene).

Sie sind gar zu glütig. Es ist schon um vieles
besser.

Sommer.

Saa lad os nu gaae ind, Børn!

Tante Lone.

Men hvor er den fremmede Musikus?

Sommer.

Hvad er det for en Musikus?

Tante Lone.

Han er fra Kjøbenhavn, og har Anbefalings-
breve til Dem.

Sommer.

Han skal være mig velkommen. Jeg tænker nok,
jeg har Plads til ham med i mit Huus. Kom nu!
Hør, Peter og Caroline, tager Jer lidt af Majoren.
(Gaaer ind med Tante Lone og Marie.)

Caroline og Peter.

Mel. Til Sol gaaer op, fra Dag gaaer ned.
(Hugo og Abelheid.)

Kanste Majoren vil gaae med,
Da vi dog eengang maae afsted.

Majoren
(gi'er sig).

Ach ja!

Caroline og Peter.
De maa ei være saa forkynt!
Nu skal De sove sødt.
Saa spiser De og drifter De,
Imellemstunder ligger De,
Til De paany faaer Appetit.

Majoren.

Ach ja!

Caroline og Peter.
Man døer ei af saa Lidt.

(De gaae ind.)

Tredie Scene.

Theodor Holm (fra Havnen). Siden Peter Plade.

Theodor.

Naar jeg vil være oprigtig, skal jeg ikke godt kunne sige, hvad jeg egentlig vil her i Aarhus. Mit ærlige Navn har jeg forvandlet til Musikus Håring, og er ubekjendt kommen hertil blot for at see min Cousine, en Dame, der er mig ganske ligegyldig, og som jeg dog aldrig kan elske, aldrig saalænge mit Hjerte med saa uopløselige Baaend er bundet til denne

Herlige Pige, jeg nu i lang Tid forgjæves har søgt efter. — Ja, nu er jeg her. Min stikkelige, gamle Moder, der mener, at en Arv paa 15,000 Rigsdaler just ikke kommer hver Dag, har indstændig paalagt mig, i det mindste at reise herover og tage den unge Pige i Diesbyn; og deri vil jeg føie hende, men for en Feils Skyld vil jeg gjøre det under et fremmed Navn, for at kunne trække mig tilbage, naar jeg har Lyft.

(Peter Plade kommer ud fra Huset.)

Peter.

Maa, er De der, Hr. Håring! Jeg har rigtig længtes efter Dem.

Theodor.

Hvad Nyt, min unge Ven?

Peter.

Jeg har allerede talt med min Cousine.

Theodor (affbes).

Her har jeg da strax en Medbeiler. (Høit.) Og hvad Saab giver hun Dem?

Peter.

Endnu har der ikke været Leilighed til at komme med en Erklæring; men idag maa det rigtignok skee.

Theodor.

Hvorfor just idag?

Peter.

Jo, De husker nok hvad jeg fortalte Dem paa Skibet, at der til idag er berammet en Samling af alle Arvinger efter vor afdøde Fætter, Bogbinderen, for at det endeligt kan afgjøres, hvem enhver af os Mandfolk vil vælge blandt Fruentimmerne.

Theodor.

Det er heldigt, at der netop er lige Par.

Peter.

Ja, der var endnu en nær Slægtning; men han døde som . . . som Cadet.

Theodor.

Var han Søcadet?

Peter.

Nei, det var han just ikke —

Theodor.

Allsaa Landcadet.

Peter.

Nei, han var rigtignok Strandcadet. Jeg skal sige Dem, han var noget forfalden.

Theodor.

Hvem frier da Majoren til?

Peter.

I Kjøbenhavn har han gjort sig lækker nok for Lante Løve. Men da han saa fik at vide, at Caro-

line har arvet en Broderlob, saa fik han Lyft til hende.

Theodor.

Altsaa frygter De for, at Majoren skal blive Dem farlig?

Peter.

Nei, det kan jeg være ganske rolig for. Caroline tager saamænd aldrig en lybft Major. Han er jo fra Bommern og staaer i Tjeneste der; saa han vil nok tilbage dertil igjen. — Nei, jeg frygter meget mere for vor Fætter, Theodor Holm.

Theodor (affides).

Aha, jeg begynder at blive en vigtig Person her!

Peter.

Min Cousine er jo vist et velsignet Fruentimmer; men et Fruentimmer seer paa det Udvortes, paa Skallen. Om Kjærnen er ormstucken, lægger ikke Mange Mærke til. Fætter Theodor skal være et meget kjønt, ungt Menneſte.

Theodor.

Men han er ormstucken?

Peter.

Vi har ikke ret Tro til ham her.

Theodor (affides).

Seer man!

Peter.

Aparte er Fætter Theodor Poet. Han har jo givet et heelt Bind Digte ud.

Theodor.

Er da Deres Hjerterdame saa forgabet i Poeterne?

Peter.

Ja, det frygter jeg for. Hun læser Alt hvad der kommer ud, og hun har tidnok drillet mig med min poetiske Fætter.

Theodor.

Men holder hun da ikke af Dem?

Peter.

Jo, det troer jeg uden Ubestedenhed at turde smigre mig med. Hun har givet mig mange Beviser paa sin Godhed for mig. Ifjor, da jeg maatte holde mig inde for en Beenstade, sendte hun mig hver Dag baade Sultetøi og Lage-Agurker og smaa Udfiske-Agurker. Hun har sømmet og navnet sex Lommeflæder for mig, som jeg gaaer med hver Søndag, men naturligvis aldrig nænner at snyde mig i.

Theodor (affbes).

Den arme Thy! Jeg har halvveis Medlidenhed med ham.

Peter.

Men saa længe Fætter Theodor ikke er kommet,

vil hun ikke indlade sig paa Noget. Hun vil maaskee anstille en Sammenligning.

Theodor (affbes).

Naar jeg kunde hjælpe ham, og alligevel, hvis jeg fik Lyst dertil, paa en anstændig Maade retirere for min Families Kjærlighed — maaskee! (Svit.) Hør, min unge Ven, De siger jo, at Ingen af Familien har seet denne Theodor Holm.

Peter.

Nei, ikke siden han var en Dreng paa syv Aar.

Theodor.

Altsaa gaaer det jo godt an, at en af Deres Venner, der heller ikke er kjendt her, udgiver sig for Deres Fætter, i det mindste en Dags Tid, indtil Deres Cousine har erklæret sig.

Peter.

Oh, det gaaer aldrig an! Hvem skulde vi faae dertil!

Theodor.

Ufald De vil overlade mig Alt, tør jeg indestaae Dem for et godt Udfald. Jeg kjender Theodor Holm, og veed, at han bestemt ikke kommer hertil for at indgaae en Forbindelse med Deres Cousine. Mellem os sagt, han er sludt i en kjøbenhavnsk Stjønhed.

Peter.

Er han? Det var jo rart; det maae vi fortælle til min Cousine.

Theodor.

Jeg vil give Dem et bedre Raad: lad De mig udgibe mig for Theodor Holm.

Peter.

Vil De udgibe Dem for —

Theodor.

De melder min Ankomst, fortæller, at De alt paa Rejsen havde kjendt mig, men jeg havde af en Grille bedet Dem om at tie. Naar jeg saa taler med Deres Cousine, og ligefrem fortæller hende, at jeg allerede er saa godt som forlovet i Kjøbenhavn —

Peter.

Men det er De jo ikke, Hr. Håring!

Theodor.

Jovist er jeg — det vil sige, ikke jeg, men Theodor Holm, som jeg vil udgibe mig for. Hører nu Deres Cousine, at jeg er forlovet, saa har hun kun Valg mellem Dem og Majoren, og vil altsaa efter Deres egen Mening foretrække Dem.

Peter.

Det er endelig sandt — hahaha! det er jo en ordentlig Intrige, som man siger. — Men vi faae nok en Ulykke, naar Alt kommer for en Dag.

Theodor.

De kan i saa Fald skyde al Skylden paa mig, og sige, jeg havde bundet Dem paa Ormet, at jeg var Deres Cousin.

Peter.

Ja, det bliver jeg rigtignok nødt til. Men er De ikke bange for, at De skal forløbe Dem?

Theodor.

Det tænker jeg ikke. Theodor Holm kjender jeg ganske bedre end Nogen her.

Peter.

Altsaa — (leer.) altsaa nu er De Fætter Theodor! Na, jeg kommer til at grine mig fordærvet, naar jeg forestiller Dem for vor Familie. Men hør, kan jeg ogsaa forsvare for min Samvittighed, at holde hele Familien for Nar?

Theodor.

Der er Ingen, der vil lide ved vort Paafund. Theodor Holm havde dog aldrig ægtet Deres Cousine; derfor indestaar jeg. Og at De forhindrer hende i at pine Dem længere, kan vel Ingen fortænke Dem i. Desuden gør De jo Alt af Kjærlighed til Pigen.

Peter.

Ja, det veed Gud, for Bengenes Skyld er det ikke. Men De kan troe, det er slet ikke rart at være

længe forelsket. Man har aldrig ordentlig Ro paa sig. Undertiden, allerbedst som jeg sad hjemme og spiste til Middag, kom jeg til at tænke paa min Cousine, og saa slog det aldrig feil, at jeg fik Maden overtvert i Halsen. Det holder Ingen ud i Længden.

Theodor.

De maa skynde Dem med at gifte Dem, for at faae Madro.

Peter.

Nei, naar jeg bare bliver forlovet, saa sætter det sig nok. — Men nu vil jeg see til at faae fat paa Capitain Sommer, for at melde Dem. Upropos! jeg maa øve mig i at sige Du til Dem. Farvel du, Fætter! Hahaha! — ja, det var et godt Indfald af Dem!

(Gaaer gjennem Stakitporten.)

Theodor (ene).

Det Værste ved det gode Indfald er, at jeg nu maa underkaste mig den bedrøvelige Nødvendighed at døie min hele, kjære Families Karesser. Men saa megen Dpoffrelse er dette godmodige, unge Menneſte nok værdt. Ihs, der kommer Nogen!

(Trækker sig tilbage.)

Fjerde Scene.

Theodor Holm. Caroline.

Caroline

(Kommer ud fra Huset).

Marie har sagt mig, at den fremmede Musikus, der har Anbefalinger til Fa'er, skal være et meget net Menneske. Jeg er dog nysgjerrig efter at see det udenlandske Dyr. (Seer sig om.) Derhenne ved Stakittet staaer rigtig nok en Fremmed, men Gud veed, om det er ham. Jeg vil synge, saa vender han sig maaskee om.

Mel. Faure Stjerne, som paa Himlen tindrer.

(Den unge Sigeunerinde.)*)

1.

Kunde jeg som Dædalus bevinge
 Mine Skuldre, da, min tabte Ven!
 Skulde Længselen mig hurtig bringe
 Til dit Bryst, dit Favnetag igjen.
 Men jeg klæber ved et ringe Punkt,
 Følende min Afsmagt dobbelt tungt.

Han kommer nærmere. Nu vil jeg lade som jeg ikke mærker ham. (Sætter sig paa en Havestol ved noget Arbeid, med Ryggen mod Theodor.)

*) Ved Opførelsen blev dette Nummer udeladt, og de første Repliker lempede derefter.

2.

Hen til dig, til dig mit Hjerte higer,
 Som en Træfugl, sluttet i et Buur.
 Ak for mig, skjøndt Sommersolen stiger,
 Falmer hen den blomstrende Natur!
 Men, hvis jeg kan ikke naae til dig,
 Skynd dig, fjerne Ven, og kom til mig!

Theodor

(der imidlertid er kommen frem).

Hvilken smuk Stemme! Skulde det være min
 Cousine? Saa kunde jeg jo strax gjøre hendes Be-
 kjendtskab. — Tomsfruen vil undskylde min Dristighed . . .

Caroline.

Hvad staaer til Tjeneste? (Reiser sig.) Min Gud!
 Seer jeg ret?

Theodor.

Kan jeg troe mine Dine! Er det virkelig Dem?

Caroline.

Men du milde Skaber, hvor kommer De fra?

Theodor.

Og hvad kan jeg takke for den Lykke, at see
 Dem her?

Caroline.

Jeg har hjemme her. Men De?

Theodor.

Jeg er kommen med Dampstibet, for at — (Standser.)

Caroline.

Nu, er det en Hemmelighed?

Theodor.

For at see paa en ung Pige, min Familie ønsker jeg skal forlove mig med.

Caroline.

Og jeg sidder just her og venter paa, at en af mine tre Friere skal komme og gjøre Cour til mig.

Theodor.

Tre Friere! De er jo en anden Penelope! Naar det ikke var for silde, vilde jeg —

Caroline.

Som den hjemkomne Ulykses slaae alle mine Friere ihjæl. Men De kan trøste Dem med, at jeg er udenfor al Fare, og at mit Hjerte er ligesaa frit som da jeg var i Kjøbenhavn.

Theodor.

Jeg nægter ikke, at jeg har smigret mig med det Haab —

Caroline.

Uds, min Herre! Vi ere i Narhuus, midt blandt Fættene og Lanter. Der maa De føre et andet Sprog.

Theodor.

Men, hvis jeg tør spørge, hvem er Deres tre Friere?

Caroline.

Min første Frier er en tydsk Major, der maaskee engang har taget sig godt ud under Martis Fane, men nu tager sig meget slet ud i Amors Regiment.

Theodor (affbes).

Hvad hører jeg!

Caroline.

Min anden Frier er en Handelsbetjent her i Byen, der er grumme forelsket i mig og grumme villig til at gaae Grinder i Byen for mig; men det er ogsaa det Bedste jeg kan sige om ham.

Theodor (affbes).

Det er hende! Der er ingen Tvivl —

Caroline.

Min tredje Frier er min poetiske Fætter, en stor Sanskvast, siger man, der skriver Digte og lader dem trykke, men ikke engang gider gjort sig den Umag at komme hertil for at see mig.

Theodor.

O, tie dog stille og tael ikke Ondt om mig i mine aabne Dine! Din poetiske Fætter staaer jo lige for dig.

Caroline.

Er det muligt! Er De Fætter Theodor?

Theodor.

Jh javist, og du er min elskværdige Cousine,

som jeg paa eengang har søgt og skyet. Men hvor kunde jeg drømme om, at min Ubekjendte fra Frederiksberghave var en Datter af Capitain Sommer!

Caroline.

Ja, hvor kunde jeg drømme om, i Dem at finde min saa meget omspurgte Fætter. Der er jo Ingen, der veed Noget om Deres Ankomst.

Theodor.

Jeg kom med Dampskibet idag under Navn af Musikus Häring. Sandt at sige, frygtede jeg for, naar jeg blev kjendt, at synke under Byrden af min Families Kjærlighed.

Caroline.

Dg hvad er nu Deres Hensigt?

Theodor.

O sfig ikke De til mig! Vi ere jo Sødsfendebørn, saa har du Lov at være Du's med mig.

Caroline.

Hvad er da nu din Hensigt, mit kjære Sødsfendebarn?

Theodor.

Jeg vil uden Opsættelse anholde om din Haand hos din Fader.

Caroline.

Men Fa'er og hele Familien er meget vred paa

dig. Endnu imorges har Fa'er søgt at overtale mig til at ræffe Peter Blade min Haand.

Theodor.

Peter Blade? Hvad husker du mig paa! Jeg har jo lovet ham — ah, det var en dum Streg!

Caroline.

Er der nu Noget galt igjen?

Theodor.

Nei, vær kun rolig. Alt skal endnu blive godt. Kun vil jeg bede dig om, for det Første ikke at vise mig synderlig Opmærksomhed i din Families Nærværelse.

Caroline.

Jo, det skal jeg nok huske.

Theodor.

Og forresten maa du have Tillid til mig. Tro mig, at fra den Dag du med Get forsvandt, uden at jeg vidste, hvor jeg skulde søge dig, har du været uafslæbt i mine Tanker.

Mel. Troer du, det at fortjene. Duet af Vila. (Martini.)

Caroline.

Kan jeg troe hvad du siger?

Theodor.

Frygter du allerede?

Caroline.

Men om dit Ord mig sviger?

Theodor.

Straf mig da med din Brede!

Caroline.

Ewig tro du mig —

Theodor.

— bliver.

Caroline.

Gens i Fryd og i —

Theodor.

— i Smerte.

Caroline.

Mig dit Hjerter du —

Theodor.

— giver.

Caroline.

Tag da igjen mit —

Theodor.

— dit Hjerter.

Theodor.

Caroline.

<p> Vil du et troe, Veninde, Hvad jeg lovede nys, Gjerne jeg vil mig binde Stærkere ved et Nys. </p>	<p> Sagtens troer din Veninde Hvad du lovede nys. Vil du, kan du dig binde, Stærkere ved et Nys. </p>
---	--

Theodor.

Hvad der skaber min Lykke —

Caroline.

Hvad i Ordene døde —

Theodor.

Læberne taust udtrykke —

Caroline.

Ved et blufærdigt Møde.

Theodor.

Evig tro du mig —

Caroline.

— bliver.

o. s. v.

Begge.

Sagtens troer min (din) Veninde

Hvad jeg (du) lovede nys.

Vil du, kan jeg mig binde

Stærkere ved et Nys.

(Caroline gaaer ind.)

Theodor (ene).

O, det er en herlig Pige! — Men hvad Professoren gjør jeg nu med Fætter Peter? Enhver vil nok indrømme mig, at jeg under disse Omstændigheder umuligt kan understøtte hans Frieri. Jeg maa see til at tale ham tilrette, maa forestille ham, at min Cousine ingen Tilbøielighed har for ham, og hvad jeg ellers kan hitte paa. — Ja, der har vi ham!

Femte Scene.

Theodor Holm. Peter Plade.

Peter.

Er De alene, Hr. Håring?

Theodor.

Tys, husk paa at kalde mig Fætter Theodor.

Peter.

De har Ret — for at jeg kan være i Dvelfen. Hør, De kan paa Diebliffet vente Captain Sommer herhen. Jeg har allerede fortalt ham, at Fætter Theodor er kommen. Hahaha — han kunde slet ikke faae i sit Hoved, hvorfor De først havde givet Dem et andet Navn. Men endelig sa'e han: Na, det skal nok være en Geniestreg!

Theodor.

Jeg har allerede talt herudenfor med hans Datter og gjort min Opvartning som hendes Cousin.

Peter.

Har De? Slap De godt derfra?

Theodor.

Na jo — jeg kan ikke klage. Jeg kom vel i et Par Smaasforlegenheder, men hjælp mig dog.

Peter (geneert).

Turde jeg spørge Dem — hun skulde vel ikke af en Hændelse — jeg mener, talte hun om mig?

Theodor.

Jo, hun sagde meget Godt om Dem, Meget til Deres Fordeel.

Peter.

Hun kan sandfærdig heller ikke Andet.

Theodor.

Hun roste Deres Tjenstagtighed, at De var saa villig til at gaae Grinder i Byen for hende.

Peter.

Na, hun er velstignet! — Men om min Kjærlighed til hende talte hun vel ikke?

Theodor.

Jo, hun gjorde. Men, saavidt jeg kunde mærke — skjøndt det er jo muligt, at jeg tager feil — har hun adskillige Fordomme mod Dem.

Peter.

Fordomme?

Theodor.

Deres egen Bemærkning, at hun seer paa visse videnskabelige eller literaire Fortjenester — som det maaskee ikke er lykkes Dem at erhverve — troer jeg næsten er altfor grundet.

Peter.

Literaire Fortjenester? De gjør mig ganske urolig. Hvad mener De?

Theodor.

Med saa Ord, Deres Cousine har, som det lader, besluttet, ikke at ægte nogen Mand, der ikke paa en eller anden Maade har viist sig som Forfatter eller Videnskabsmand. Det var det Æneste hun havde imod Dem.

Peter (fornøiet).

Ikke Andet? Gjorde De mig ikke ganske angst!
— Naa, det skal vi nok komme ud af.

Theodor (affides).

Det lader til, han har en haard Hals. (Svit.)
Hvorledes mener De?

Peter.

Jeg skal have den Ære at sige Dem, jeg er allerede Videnskabsmand.

Theodor.

Saa?

Peter.

Jeg har allerede litteraire Fortjenester.

Theodor.

Ei! ei!

Peter.

Det er ganske vist. Jeg er Forfatter.

Theodor.

Oh nei!

Peter.

Seer De, denne Grille af min Cousine har jeg

længe frygtet for; omsonst drillede hun mig ikke saa tidt med min poetiske Fætter i Kjøbenhavn. Og derfor har jeg nu i al Stilhed sammenskrevet et stort Lytspil i syv Acter.

Theodor (affides).

Er han gal? (Høit.) I syv Acter? Jeg troede, man skrev dem kun i sex.

Peter.

Na, hvor vil De hen! Nei, fem fattige Acter er det Høieste, hvortil Nogen endnu har drevet det; og de Fleste nøies med tre, ja med en eneste Act. Saa skulde jeg nok troe, det vil gjøre Opsigt, naar jeg kommer med mine syv Acter.

Theodor.

Ja, det vil vist gjøre Opsigt. (Affides.) Stakfels Peter! Han staaer nok ikke til at hjælpe. (Høit.) Hvad hedder Deres Stykke?

Peter.

De algierste Nøvere. Naar jeg selv skal sige det, saa er det et meget muntert Stykke. Kan De gjætte, hvor anden Act foregaaer? — Høit oppe paa Taget af Urtekrammerens Huus heromme. Hvad synes De?

Theodor.

Er da de handlende Personer Muurfolk?

Peter.

Jh nei vist ikke; men der er jo kommen Ild i Huset, og saa er Elfteren og Elfterinden frøbne op paa Taget af Forstrækkelse.

Theodor.

Naa! — Men hvorfor hedder Stykket „De algierste Røvere?“

Peter.

Jo, i syvende Act blive begge de Elskende førte bort i algierst Fangenskab af et Skib fra Marocco.

Theodor.

Det var som Bokkeren! Hvorledes slippe de saa løs igjen?

Peter.

De slippe rigtig slet ikke løs, de bøde begge i Fangenskab.

Theodor.

Men jeg troede, det var et Lytspil, og det ender jo som en Tragedie.

Peter.

Jovist er det et Lytspil. Men selv har jeg altid holdt meget af det Sørgelige, især fra den Tid jeg blev forelsket i min Cousine; og desuden syntes jeg, at ovenpaa det Lytstige kunde noget Traurigt gjøre godt.

Theodor.

Ja, det er sandt. — Men siden De har begyndt med et saa stort Skuespil, saa bliver De nok med Liden en frugtbar Skribent.

Peter.

Ja, det gik let nok fra Haanden dennegang. Men det er saa svært, at faae Noget sat sammen, man kan skrive om.

Theodor.

Med andre Ord, Planen til et Stykke generer Dem.

Peter.

Javist, Planen det er Knuden!

Theodor.

Jeg beder om Forlæbelse, Knuden er kun en Deel af Planen. Der hører Opløsning af Knuden til.

Peter.

Det forstaaer sig, Opløsningen er jo ogsaa Knuden; men Planen er dog det Værste. — Men der kommer Capitain Sommer. Nu gjælder det, at De ikke forløber Dem.

Sjette Scene.

De forrige. Capitain Sommer og Majoren (den sidste i Uniform) komme igjennem Stakitporten. Siden Tante Lone, Caroline og Marie (fra Huset).

Peter

(til Theodor).

Nu skal jeg forestille Dem. (Til Sommer.) Lør jeg forestille Dem Fætter Theodor fra Kjøbenhavn.

Sommer.

Velkommen til Marhuus, Hr. Fætter! (Han og Majoren omfavne Theodor.) Vi havde saamænd reent opgivet Haabet om at see Dem. Sandt at sige, vi troede, De var bleven en Smule fornem.

Theodor.

De gjør mig Uret. Der kan Ingen være jæv-
nere og mere ligefrem end jeg.

Sommer.

Jeg vil ingen Bebreidelser gjøre Dem. Da De dog eengang er kommen som Gæst i mit Huus, skal De være hjertelig velkommen. Men jeg nægter ikke, at det havde været mig kjært, om De havde besvaret mit Brev, eller i det mindste seet ind til os, da De forrige Gang reiste herigjennem.

Theodor.

Dengang Deres Brev ankom til Kjøbenhavn,

var jeg i Sverrig. Ved min Hjemkomst var det for sildigt at besvare det. Siden, da jeg reiste herigjennem, var jeg i Selskab med en Anden, der ligesaa lidt som jeg turde opholde sig her. Tro endelig ikke, at jeg seer min Familie over Skuldrene. Jeg er, som De veed, opdragen langt fra mine Slægtninge, og har ikke kjendt Noget af dem før nu. Kanstee Ingen mere end jeg beklager, at jeg først saa sildigt har gjort Deres Bekjendtskab, Hr. Capitain!

Peter

(leende stille for sig).

Han reder sgu godt for sig.

Sommer (affides).

Det er jo en meget vakker ung Mand at tale med.
(Han og Theodor gaae i Samtale hen mod Baggrunden.)

Majoren.

Höre mal, Peter! dieser Kerl, der Theodor, wird er auch sein Glück bei den Frauenzimmern hier versuchen?

Peter.

Ja, freilich, Hr. Major! Han var jo en Nar ellers.

Majoren.

Meinst du, bei Carolinen?

Peter.

Nei, det veed jeg, hende tænker han bestemt ikke paa.

Majoren.

Also die alte Frau Tante — eine absurde Idee!
(Til Theodor, der igjen nærmer sig.) Hr. Cousin, es ist mir
eine ungemaine Freude, Ihre Bekanntschaft zu machen.
Ich betheuere, daß ich schon auf dem Schiffe einen
Verwandten in Ihnen witterte.

(Tante Lone, Caroline og Marie komme ind.)

Tante Lone.

Hvor er han, Børn! Lad mig dog hilse paa ham.

Peter (affides).

Naa, der er Tante! Nu vil det først rigtig be-
gynde.

Theodor.

Lad mig omfavne Dem, kjære Tante!

Tante Lone.

Oh, velkommen til Boresees, Hr. Cousin! Ja,
De har rigtignok narret os Allesammen, Strik som
De er! — Og du, Peter, som hele Tiden har kjendt
ham paa Skibet, og ikke sagde os et Ord!

Peter.

Ja, Tante, kan jeg ikke holde tæt?

(Smidleriid er der dækket Frokost paa Bordet under Træerne.)

Sommer.

Naa, Børn, lad os faae en Bid at styrke os
paa. Det kan gjøre godt ovenpaa Reisen.

(Man tager Plads.)

Majoren (affides).

Ich werde Carolinen schreiben. So ist die Geschichte kurz und gut abgemacht. (Seit.) Verdammt! ich kann nicht bleiben; ich muß einen Brief an einen Freund in Lübeck expedieren.

Sommer.

Geneer Dem ikke, Hr. Major! Vi skal sende Dem Frokosten op paa Deres Bærelse.

Majoren.

Sehr verbunden! — (Til Tante Lone.) Vergessen Sie ja nicht eine Flasche Wein, meine Süße!

Tante Lone.

Der Wein skal stantepede bringes op paa Deres Bærelse. (Majoren gaaer.) Nu seer Majoren Gudstee-lov vel ud igjen. Men han var ilde tilredt af Sø-lygen.

Sommer.

Var Veiret da saa daarligt underveis?

Tante Lone.

Ja, forstrækkeligt! Skibet gif op! og ned, op og ned! Og saa var jeg aparte i Angst for al den Ild, de har nede i Maskineriet. Kan der ikke komme Ulykke af?

Sommer.

Man maa haabe, der er truffet de fornødne Anstalter.

Tante Lone.

Ja, Gud skal vide, hvad der er. Nu skal De blot høre!

Mel. Gnåbige Frau, wie ich anigt. (Die Wiener in Berlin.)

Sidste Nat jeg gif i Ro
Op og ned paa Dækket.
Men jeg blev, det kan De troe,
Rigtignok forstrækket.
I Maskineriet var
Ilden just forstærket;
Og mens Strømmen mod os bar,
Dundred' det i Bærket.

Jeg til Trappen vilde gaae.
Troer De, at jeg orked' ?
I min Angst jeg raabte paa
En, der laae og snorked'.
Jeg maa sige til min Koes,
Jeg er ingen Kryster.
Men at spørge en Matros,
Alletider trøster.

Tænk, da jeg nu spurgte ham:
„Kan ei Skibet brænde?“
Svarte Mennesket: „Madam,
Det kan sagtens hænde.“

— „Har da Brandmajoren ei
Sine Folk omborde?“
Karlen loe og sagde: „Nei,
See mig, om han turde!“

Dg nu vil jeg spørge Hver,
Hvad skal Enden blive,
Naar der Ild i Skibet er,
Vi paa Søen drive?
Ingen Vægter pleier her
Naabe Brand og fløite.
Ja, betænk, paa Skibet er
Ei engang en Sprøite!

Sommer
(til Theodor).

Jeg synes, De er saa stille, Hr. Cousin?

Tante Lone.

Han sidder nok og tænker paa Kjæresten — men
du søde Gud, vi glemme jo reent at gratulere vor
Fætter.

Sommer. Caroline. Peter.
Gratulere? Hvortil?

Tante Lone.

Beed De ikke det? Saa skal jeg saamænd for-
tælle Dem det.

Mel. Man har mig sagt, at Satanas. (Slottet Montenero.)

1.

Jeg har et Brev fra Helsingør,
 Hvor jeg bliver gratuleret,
 Da Fætter Holm er avanceret —

Sommer.

Ih, hvortil da?

Tante Lone.

Til Auditeur.

Sommer (talende).

Er det muligt?

Tante Lone.

Det er ganske vist, men det har ikke staaet i
 Aviserne endnu. Er det ikke sandt, Hr. Fætter?

Theodor.

Jo, jeg kan ikke nægte det.

Alle undtagen Theodor.

Vi gratulere! ::

Sommer.

Ja, det er just at avancere!
 Og vi har Deel i den Honneur,
 Thi at De er bleven Auditeur,
 Er for Familien en Ære.

Chor.

Ja, det er just at avancere o. s. v.

Peter (affides).

Maa, den Musikus kommer rigtigt nok til Ære!

2.

Sommer.

Hr. Auditeur, gjør os Bested.

Klinke vil vi efter gammel Mode.

Theodor.

Mangetak! Men De er' altfor gode —

Sommer.

Åh, det er kun vor Skyldighed.

Chor.

Vi gratulere! ;,:

Sommer.

Det er os Alle megen Ære,

De gjør Familien Honneur:

Vi ønske Dem, Hr. Auditeur!

At De maa hurtig avancere!

Chor.

Det er os Alle megen Ære o. s. v.

(De reise sig.)

Peter

(affides til Theodor).

Det gaaer som det var smurt. Nu vil jeg ind
og hente min Comedie og give den til Caroline.

(Gaaer ind.)

Sommer (affibes).

Denne bestedne, unge Mand behager mig meget. Jeg havde gjort mig ganske andre Forestillinger om ham. (Til Theodor.) Følger De ned med til Stranden, Hr. Auditeur?

Theodor.

De undskylder vel —

Sommer.

Brug Deres Frihed.

(Gaaer gjennem Stakitporten; Tante Lone, Caroline og Marie gaae ind i Huset.)

Theodor.

For lutter Tanter, Fætttere og Cousiner kan jeg ikke faae et Ord talt i Genrum med Caroline, og jeg har tusinde Ting at sige hende — naa, der har vi Majoren! (Vil gaae.)

Syvende Scene.

Theodor Holm. Majoren (fra Huset). Siden Frederiksen,
Majorens Tjener.

Majoren.

Wohin, Hr. Cousin? Warten Sie doch!

Theodor.

Jeg vil gaae mig en Tour.

Majoren.

Wollen Sie spazieren gehn? Ich gehe mit Ihnen.

Theodor (affbes).

Skal jeg nu trækkes med det Hængetræ! (Svit.)
Ja, jeg kan ogsaa opsætte Touren til i Eftermiddag.

Majoren.

Sie haben Recht. Wir setzen uns hier und plaudern mit einander. Sehen Sie, Hr. Cousin! ich bin ihrentwegen in großer Furcht gewesen.

Theodor.

For min Skyld?

Majoren.

Es ist Ihnen wohl nicht unbekannt, daß ich mich um die schöne Caroline bewerbe, und zwar mit einigem Glücke.

Theodor.

Saa? (Affbes.) Hvad skal det sige?

Majoren.

Da hab' ich einen Brief geschrieben (viser ham Brevet.) wenn Caroline den bekommt — hahaha! parieren wir? sie wird sich nicht lange sträuben.

Theodor.

Jeg troer Dem gjerne.

Majoren.

Sie liebt mich, das hab' ich schon längst bemerkt. Da kommen aber Sie, mein Herr, plötzlich

wie aus den Wolken gefallen. Zum Henker, dacht' ich, der Kerl ist jung, hübsch, schon als Dichter bekannt — das mögen die Frauen gern — (reiser sig.) Ei, die Schwerenoth! dacht' ich —

Theodor.

Ivre Dem ikke, Hr. Major! Igalb Caroline virkelig er gunstig stemt for Dem —

Majoren.

Schweigen Sie doch, lieber Freund! ich weiß Alles! Sie geben der guten Tante den Vorzug. Und Sie haben Recht; die Tante ist eine respectable Person, zwar nicht jung mehr, aber sie hat bei meiner Seele Courage.

Theodor.

Tavist, det er en meget respectabel Dame. (Affides, idet han reiser sig.) Jeg mærker nok, det er den høie Tid jeg taler med Capitain Sommer, og uden Omhvøb. Han gik jo ned til Stranden. (Til Majoren.) Hr. Major, mine Forretninger kalde mig bort. Jeg anbefaler mig.

Majoren.

Auf Wiedersehen! (Theodor gaar gjennem Stativporten; Majoren raaber ind i Huset.) Friederichsen!

(Frederiksen kommer ud.)

Frederiksen.

Hvad befaler Majoren?

Majoren.

Vil Han mig denne Brief po Stedet an die Mamsel Caroline bringen — aber ins Geheim; versteht Er?

Frederiksen.

Jo, Gud bevares, det kan man jo nok forstaae — det vil sige . . . ja, vil Hr. Majoren ikke sige det Ord nok engang.

Majoren.

Er ist ein Dummerjahn! Versteht Er nicht?

Frederiksen (forsoiet).

Jo, det forstod jeg godt: jeg er en Dumrian.

Majoren.

Da hat Er Recht. Den Brief aber, Kerl, liefert Er der Mamsel Caroline ins Geheim — der maa Ingen see derpo.

Frederiksen.

Maa saadanne! Ja, det skal jeg nok passe. Men Hr. Majoren har glemmt Udskriften.

Majoren.

Halt's Maul! Nichts hab' ich vergessen. Geh' Er nur! (Frederiksen gaaer.) Das hab' ich mit Bedacht gethan. Die Frauenzimmer wollen gern etwas Geheimes, etwas Absonderliches. Kein Nahme — keine Aufschrift — das riecht so poetisch, so ro-

mantisch! Haa haa haa! Der Major ist ein alter
Bock! (Gaaer ud tilhoire.)

Ottende Scene.

Capitain Sommer og Theodor Holm, (der komme fra
Stranden).

Sommer.

Jeg maa tilstaae, denne Efterretning overraster
mig. De siger, at De har gjort min Datters Be-
kendtskab i Kjøbenhavn — ja, det er formodentlig
Dem, hun havde den Ære at træffe ved Schweizers-
huset i Frederiksberghave.

Theodor.

Det kan jeg ikke nægte.

Sommer.

Sahaha! ja, det var selsomt, at det skulde komme
saaledes! — Og De er fuldkommen enig med min
Datter?

Theodor.

Fuldkommen. Vi mangle kun Deres Samtykke
og Belsignelse.

Sommer.

Den har De allerede. Jeg nægter ikke, at jeg,
inden jeg lærte Dem at kjende, havde endeel For-
domme imod Dem. Men jeg indseer nu, at Caroline

aldrig kunde have valgt bedre. — Nu, det er mig rigtig usigeligt kjært. Vi ville strax falde hende ud. (Raaber ind.) Caroline! — Denne Samtale har befriet mig for en stor Bekymring.

Niende Scene.

De Iorrige. Caroline.

Caroline.

Hvad vil Fader mig?

Sommer.

Jeg vil blot spørge dig, om du senere har tænkt paa, hvilken af dine tre Friere du vil række din Haand.

Caroline.

Her har været saa megen Uro i Huset idag, at jeg ikke har faaet Tid at tænke derpaa.

Sommer.

Det er slemmt, for jeg har halvt om halvt givet Majoren Løfte paa din Haand.

Theodor.

Bedste Hr. Sommer —

Sommer.

Nu, jeg vil ikke længere pine dig. Tag hende, Hr. Auditeur, og bliv saa lykkelig med hende som jeg ønsker det. Og nu, kjære Børn, maae vi tænke

paa, at faae Ende paa alle Forlovelser idag. Jeg tænker som saa, at Majoren maa frie til —

Caroline.

Til Tante Lone; det er meest passende.

Sommer.

Saa maa altsaa Peter og Marie klappes sammen; og det gaaer jo ogsaa godt an.

Theodor.

Naar blot Peter er tilbøielig dertil.

Sommer.

Det har ingen Nød; lad kun mig tale med ham. En anden Sag er det, at Marie — hvad Forstand har hun derpaa, saa ung hun er! Hun maa forberedes. Hør, Caroline, dertil er Ingen bedre stiftet end du.

Caroline.

Troer Fa'er, at jeg —

Sommer.

Savist. Bliv kun her; jeg skal sende hende ud til dig. Læf saa med hende, og lad mig see, du gjør dine Sager godt. Kom De med mig, Hr. Auditeur.

(Han og Theodor gaae ind i Huset.)

Caroline.

En artig Commission!

Tiende Scene.

Caroline. Frederiksen.

Frederiksen.

Med Forlov, lille Tomfru, jeg skulde hilse saa meget flittig fra Majoren, her var et Brev til Dem.

Caroline.

Til mig? (Seer paa Brevet.) Der er jo ingen Udskrift.

Frederiksen.

Ja, det har nok sine Aarsager; der skulde nok Ingen vide deraf.

Caroline (affides).

Vare det ikke er en Kjarligheds-Erklæring — ja, det seer mistænkeligt ud, og Majorens Diekast har været stræffelig kjæle lige fra han kom idag. Det Brev gjorde jeg nok bedst i at lade retournere. Men jeg kunde jo ogsaa — ja, det gaaer jo godt an. (Høit.) Hør, min Ven, det Brev er ikke til mig; det er til Tante Lone.

Frederiksen.

Mener Tomfruen? Majoren sa'e dog, jeg skulde levere det til den unge Mamsel her i Huset.

Caroline.

Nei, han har vist sagt, til Tante Lone.

Frederiksen.

Ja, jeg forstaaer jo rigtignok ikke alletider Majoren; for han taler saa fælt Lydst.

Caroline.

Ja, deri ligger det nok. Jo, Brevet er til Tante. Skynd sig noget; hun venter paa det. (Frederiksen gaaer.) Hahaha! Ja, Tante, haaber jeg, vil nok blive glad, naar hun faaer et Brev fra Majoren.

Elleve Scene.

Caroline. Marie.

Marie.

Din Fa'er siger, du vil tale med mig.

Caroline.

Tavist, sæt dig her hen hos mig; vi vil snakke lidt sammen. Hvor gammel er du nu, Marie?

Marie.

Den 4de August blev jeg 16 Aar.

Caroline.

Er du saa gammel? Det havde jeg ikke troet. Saa maae vi tænke paa en Frier til dig.

Marie.

Hvor vil du hen! Det har endnu længe Tid med mig.

Caroline.

Hvorfor det? Har du aldrig tænkt paa, hvem du helst engang vilde giftes med?

Marie.

Jo, det har jeg rigtignok.

Caroline.

Med hvem da?

Marie.

Jeg vilde helst giftes med en Statsraad.

Caroline.

En Statsraad! (Affbes.) Det seer mørkt ud for Peter. (Høit.) Du flyver for høit. Hvorfor just en Statsraad?

Marie.

Na, det kom just heller ikke an derpaa. Naar han blot var stikkelig og holdt af mig, saa maatte han gjerne være lidt mindre.

Caroline

(efter et lille Dphold).

Hvad synes du om Fatter Peter?

Marie (Skjedesløs).

Ret godt. Han forærede mig en Lut Krakmandler imorges.

Caroline.

Ja, han holder en Klut af dig. Jeg har endogsaa ladet mig sige, at han har isinde at frie til dig.

Marie.

Til mig? Nei, det mener du nok ikke. Jeg veed ret godt, at Peter ikke har Dine for Andre end dig. Af Jer To bliver der nok et Par.

Caroline.

Vist ikke. Fætter Theodor har jo friet til mig idag, og jeg har givet ham mit Ja.

Marie.

Theodor og du? Jeg gratulerer. — Saa bliver du Frue.

Caroline.

Sæt nu, at Peter friede til dig, hvad vilde du saa svare ham?

Marie.

Sy, Caroline, hvor kan du nu finde Fornøielse i at drille mig.

Caroline.

Statsraad er Peter rigtignok ikke. Men han er stikkelig og holder af dig. Var jeg i dit Sted, gav jeg ham Ja.

Marie.

Det gaaer jo i en evig Guddommelighed! Naar din Fa'er vidste, at du sætter mig alle de Fluer i Hovedet —

Caroline.

Det er just hans Dnske, at der skal blive et

Var af Jer Lo. Du kan hvert Dieblif vente, at Peter kommer for at frie til dig.

Marie.

Du gjør mig ganske forstrækket! Jeg veed jo slet ikke, hvad jeg skal svare, om jeg ogsaa vil sige Ja.

Caroline.

Det gi'er sig nok af sig selv.

Marie.

Og naar jeg nu er forlovet med Peter, hvordan skal jeg saa bære mig ad?

Caroline.

Det gi'er sig af sig selv.

Marie.

Nei, det gi'er sig rigtig ikke af sig selv. I alle de Bøger, jeg har læst, gjør Kjæresterne altid gruelig mange Omsvøb. Naar du endda vilde give mig lidt Bæst.

Caroline.

Det skal jeg saamænd gjerne gjøre. Pas nu paa.

Mel. Det silbigt er, kom, gaae til No. (Njemia.)

Mærk mine Ord! pas rigtig paa!

Marie.

Jeg tænker, jeg skal dig forstaae.

Du maa mig hver en Stump forklare.

Caroline.

Jeg skal dig Alting aabenbare.

Pass bare paa!

Marie.

Jeg passer paa.

Caroline.

Du vide vil —

Marie.

Hvor det gaaer til,

Naar man er Kjæreste med En.

Caroline.

Man har, den Sag er reen,

Endeel at tage vare.

Marie.

Hvor du idag er seen!

Cousine, skynd dig bare!

Caroline

(betænkende sig).

Ja, først der er —

Marie.

Nu, først der er?

Caroline.

Jo, først der er —

Marie.

O, du mig piner!

Alt Intet jeg erfarer her,
Jeg mærker nok paa dine Miner.

Caroline.

Belan! naar du forlovet er,
Med Kjæresten du tør spadsfere.

Marie.

Dg saa?

Caroline.

Dg saa fortæller du ham lidt,
At du, mit Barn, kun elsker ham, med Mere.

Marie.

Dg saa?

Caroline.

Dg saa du nok maa caressere
Din Kjæreste paa Veien lidt.

Marie.

Dg saa?

Caroline (forlegen).

Dg saa? (Næsten talende.) Men
Herregud, hvad vil du meer?

Marie.

Det er ei Alt; jeg sagtens seer,
At ei du vil mig Alt forklare.

Caroline.

Kom, siden skal du Meer erfare.
Kom, lad os gaae!

Marie.

Du maa ei gaae!

Caroline.

So, nu jeg maa. (Vil gaae.)

Marie

(holder hende tilbage).

Du maa ei gaae!

Vel har du mig Endeel fortalt,

Der Veien til det Andet baner.

Men vel jeg veed, det er ei Alt,

Mit Hjerte stærkere mig maner.

Caroline.

Hvad, Alt du veed?

Marie.

Jeg veed Bested.

Caroline.

Hvem har dig lært —?

Marie.

Det har Romaner.

Caroline.

Kom, kjære Barn, fortæl mig Alt!

Hvad er det da, dit Hjerte søger?

Jeg siger dig, om det er galt,

Hvad du har lært af dine Bøger.

Marie.

Hver Dag jeg Kjæresten skal see.
Han kommer hen til mig og bukker.

Caroline.

Dg saa?

Marie.

Saa trykker han min Haand maaskee,
Dg siden en Bouquet han til mig plukker.

Caroline.

Dg saa?

Marie.

Saa seer han stivt paa mig og sukker,
Dg falder pludselig paa Knæ.

Caroline.

Dg saa?

Marie (forlegen).

Dg saa? (Næsten talende.) Men Her-
regub, hvad vil du meer?

Caroline.

Du Mere veed, jeg sagtens seer.

Marie.

Erø mig, ved Gud, jeg veed ei Mere!

Caroline.

Fortæl mig Næsten kun, du Kjære!
Fortæl, mit Barn!

Marie.

Jeg er et Skarn,
Om Meer jeg veed. (Vil gaae.)

Caroline

(holder hende tilbage).

Du veed Bested!

Marie.

Jeg er ei ærlig, om jeg veed
Om Kjæresterne meer Bested!

Caroline.

Skald du ikke Mere veed,
Du gaaer, mit Barn, med halv Bested.

Caroline.

Derhenne gaaer Peter. Han kommer vist herhen.

Marie.

Saa render jeg ind.

(Gaaer ind, fulgt af Caroline.)

Tolste Scene.

Tante Lone. Siden Peter Plade.

Tante Lone

(med et Brev i Haanden, kommer fra Haven bagom Huset).

Hvad skal jeg nu fange an? Majoren sender mig her et hemmeligt Brev, som jeg vist ikke tør vise til Nogen; og Brevet er paa Tydsk — jeg kan

ikke selv læse det. Sm! hvad kan der dog staae i det Brev? — Na, hvor vil jeg hen! det tænker Majoren vist ikke paa. — Ja, det veed Gud, naar han vilde, hvorfor skulde jeg sige Nei? Han er ret en smuk og en brav Mand. Jeg har saamænd altid syntes godt om ham — og saa blev jo Bengene i Familien.

(Peter Plade kommer ind.)

Peter.

Hvad gjør Tante her saa alene?

Tante Lone.

Jh, blev jeg ikke ganske forstræffet! — Naa, er det dig, Peter. (Affibes.) Jeg troer rigtig, jeg skal lade Peter læse Brevet. En maa jo dog læse det for mig — og jeg brænder af Nysgjerrighed. (Seit.) Hør, Peter, du maa gjøre mig en Tjeneste, men love mig, at du vil være taus.

Peter.

Tante kjender mig jo nok.

Tante Lone.

Siig mig først, om du kan læse Tydsk?

Peter.

Om jeg kan? Vi lærte det jo i Skolen, og jeg staaer altid og seer til, naar Hr. Jensen paa Comptoiret skriver tydske Breve, og det er mig, der lukker dem sammen.

Tante Lone.

Hør da, rare, lille Peter, læs dette tydske Brev for mig.

Peter.

Et tydske Brev? Fra hvem er det?

Tante Lone.

Det faaer du nok at vide — læs bare.

Peter.

Na, det er fra Majoren! Fra hvem skulde det ellers være! Men hvad er det? Der er jo ingen Udskrift paa Brevet, og der er heller ingen Navn under.

Tante Lone.

Bryd du dig om Ingenting og læs blot.

Peter

(læser med Besvær).

„Meine Verehrungswürdige!“ — ja, det staaer der.

Tante Lone.

Gjør der? Det var jo pænt! — Hvad er det paa Dansk?

Peter.

Det er — lad see — „Deres Belærværdighed!“

Tante Lone.

Sikke Snak!

Peter.

Ja, det er egentlig det Samme, man ellers skriver

over Breve, Promemoria eller Ergebenst Diener. Det har Intet videre at betyde. (Løser.) „Wenn Sie die deutliche Sprache —“ hvad er det? naa! — „Wenn Sie die deutsche Sprache des Herzens verstehen“ — Det er paa Dansk: Naar De forstaaer det tydske Sprog, min Hjerte! — „werden Sie auch meine Seufzer vernommen haben.“ — Seufzer, ja det Ord kan ikke godt oversættes paa Dansk, men Meninger er da tydelig nok.

Tante Lone.

Hvad mener han da?

Peter.

Na, han mener saadanne hvad man kan tænke sig: naar De forstaaer Tydskt, skal det være ham en stor Plaseer. Men hør nu videre. (Løser.) „Meine Verehrungswürdige!“ Deres Velærværdighed — „Ich bin ein geschlagener Mann.“ Jeg er en Mand, der har faaet Prygl. — Ja, det staaer der.

Tante Lone.

Prygl? Har Majoren faaet Prygl?

Peter.

Naa, saa Brevet er fra Majoren! Ja, det sa'e jeg nok.

Tante Lone.

Du søde Gud! hvem kan have pryglet Majoren!

Peter.

Maaskee han har været oppe at slaaes henne hos Conditoren.

Tante Lone.

Nu snakker min Gaas! Hvem tør paa et offentligt Sted vove at lægge Haand paa en Militairs-person i Uniform?

Peter.

Saa har de vel først trukken Kjolen af ham. Men lad os see ad i Brevet. Majoren fortæller nok selv, hvem der har banket ham. (Læser.) „Ich bin ein geschlagener Mann.“ Jeg er en Mand, der har faaet Prygl. „Ich liebe Sie.“ Jeg elsker Dem. — Hvad? det er jo et Kjærligheds-Brev.

Tante Lone.

Na, vil du ikke bryde dig om Noget! Siig mig bare, om det virkelig staaer der. Hører du, lille Peter!

Peter.

Javist staaer det der: „Ich liebe Sie.“ Jeg elsker Dem. Altsaa er jo Majoren forlebt i Dem.

Tante Lone

(med hemmelig Fornoielse).

Nu bliver jeg rigtig vred paa dig.

Peter (affides).

Det er aldrig rigtig fat med det Brev. Hvor

kan nu Majoren, der gjør Hanebeen for Caroline, skrive saaledes til Tante!

Tante Lone.

Læs nu videre, lille Ven!

Peter.

Men er Tante ogsaa vis paa, at dette Brev er til Dem?

Tante Lone.

Oh jo vist! Til hvem skulde det ellers være?

Peter.

Na, jeg mener kun — (Vil begynde at læse, men standser.) Men er Tante ogsaa ganske vis paa, at Brevet er til Dem?

Tante Lone.

Hvad gaaer der af Mennesket! Har ikke Majorens Tjener selv leveret mig det, og hilst fra sin Herre?

Peter.

Naa, saa er det nok rigtigt. (Vil igjen læse, men standser paany.) Men skulde dette Brev ogsaa virkelig være til Tante?

Tante Lone

(vred, river Brevet fra ham).

Hid med Brevet! Troer jeg ikke, Mennesket er taasjet!

Peter (affides).

Ja, naar det Brev er til Tante, saa er Major-
ren, reent ud sagt, en falsk Blaffe.

Trettende Scene.

De forrige. Capitain Sommer (fra Stranden).
Siden Theodor.

Tante Lone.

Men du min Gud og Skaber! hvor er' I Alle
henne idag? Jeg har løbet hele den store Have
paakryds og paatvers; men der var hverken den Ene
eller den Anden.

Sommer.

Jeg har havt endeel Forretninger, der ingen Op-
sættelse taalte, og desuden — (Seer Peter.) Naa, der
er han jo! Hvad er det for Dumheder jeg hører
om Ham? Han har jo leveret min Datter en Co-
medie i syv Acter.

Peter.

Ja, det har jeg. Men hvorfor er det en Dumhed?

Sommer.

Jo, naar Han ikke er reent forrykt, saa maa Han
vide, at man aldrig skriver nogen Comedie i flere
end i fem Acter.

Peter.

Hvorfor gjør man ikke det?

Sommer.

Forði man ikke kan — fordi Ingen endnu har gjort det — fordi det er mod Reglerne . . .

Peter.

Mod Reglerne! Hvem bryder sig i vore Lider om Reglerne!

Sommer.

Jeg er gal, at jeg vil staae og præke med Ham. Han skal holde sig til sine Forretninger, som Han er oplært i, og som han passer til. Med Boesie skal Han ikke befatte sig.

Peter.

Hvem siger, det er Boesie? Det er slet ikke Verø. Det er en Comedie, jeg har skrevet, for at fornøie Caroline, og for at hun des snarere skulde sige Ja, naar jeg friede til hende.

Sommer.

Na —! det skulde vel hjælpe stort! Men forresten — de Tanker maa Han opgive. Caroline — (Til Tante Lone.) jeg søgte Dem just for at fortælle Dem den Nyhed: Caroline er idag bleven forlovet.

Tante Lone.

Oh nei! saa gratulerer jeg.

Peter.

Caroline forlovet? Med hvem?

Sommer.

Med Auditeuren.

Peter.

Med Fætter Theodor?

Sommer.

Javist.

Peter.

Med ham, der er kommen idag med Dampskibet?

Sommer.

Ja vel ham. Hvortil de mange Spørgsmaal?

Peter.

Sahaha! Med ham! Det er slet ikke muligt.

Sommer.

Er det ikke muligt?

Peter.

Na, hvor kan De nu staae saaledes! Turde jeg spørge, om hun ikke skal forloves med en af sine Fætttere, en af Arvingerne?

Sommer.

Ja, det er jo netop sleet.

Peter.

Nei, det er ikke sleet. For jeg kan sige Dem, at denne Person er slet ikke vor Fætter Theodor.

Sommer og Lante Lone.

Hvem er han da?

Peter.

Na — ja, det kan da Tante vide lige saa godt som jeg. Det er en Musikus fra Kjøbenhavn, der hedder Håring.

Sommer.

Hvad er det Han staaer og vaaser om! Vide vi ikke Alle meget godt, at Fætter Theodor af en Grille, og for at lære min Datter at kjende, har udgivet sig for denne Musikus?

Peter.

Saa spørg alle Passagererne paa Dampskibet, om han ikke paa hele Rejsen blev kaldt Musikus Håring.

Tante Lone.

Javist, Menneſte, paa Rejsen. Men nu veed vi det jo bedre.

Sommer.

Desuden var det jo dig selv, der allerførst kom og fortalte mig, at han var vor Fætter, at du længe havde kjendt ham.

Peter.

Javist fortalte jeg dengang — men nu er det en anden Sag . . .

Sommer (opbragt).

Har du da havt mig tilbudske, Dreng?

Peter (forknyttet).

Jeg havt Dem tilbødste — nei, dertil har jeg rigtig for megen Opdragelse. Men jeg havde blot truffet en lille Aftale, en . . . en . . .

Sommer.

Er da den Fremmede ikke vor Fætter?

Peter (forvirret).

Jo — nei — jøvist er han —

Sommer.

Saa er altsaa Forlovelsen fuldgjældig.

Peter.

Men han er jo ikke vor Fætter; det maa jeg jo vide bedre.

Sommer.

Men for en Ufærd! vil du gjøre Nar af os i bore aabne Dine?

Peter.

Nei, tilforlædelig vil jeg ikke. Naar De blot vil høre. Seer De, denne Musikus og jeg, vi havde i al Benfæbelighed aftalt med hinanden, at vi — det forstaaer sig, det Hele var jo kun Spøg — og jeg tænkte, det gik an — og skade kunde det jo ikke . . . Naa, der kommer han selv. Spørg nu ham; han maa jo selv bedst vide, hvem han er.

(Theodor Holm træder ind.)

Tante Lone
(til Theodor).

Er De nu ikke vor virkelige Cousin, Hr. Auditeur?

Theodor.

Jo, kjære Tante, jeg er Deres virkelige, uforfalskede Cousin.

Tante Lone.

Der kan jo Mennesket høre!

Peter.

Hvad nu? Nei, min Herre, det var ikke vor Aftale. Værsgod og siig smukt, hvem De er.

Theodor.

Jeg er virkelig Theodor Holm og kan ikke gjøre mig til en Anden.

Peter.

Det er tilforladelig ikke sandt.

Theodor

(tager et Brev frem).

Naar du ikke vil troe mig, saa see her dit eget Brev, som jeg fik fra dig i Malmø, og hvori du bestemmer mig Terminen, da vi skulde samles i Aarhus.

Peter

(forplumret, gjennemløbende Brevet).

Brevet — ja, det er mit Brev . . . Men saa forstaaer jeg ikke . . . saa har De jo udgivet Dem for Dem selv.

Theodor.

Savist har jeg.

Peter.

Og saa har jeg jo gaaet omkring og været til
Mar for Dem.

Theodor.

Det vil jeg just ikke sige.

Peter.

Men det har jeg. De har lovet at tale min
Sag hos Caroline og nu — De maa jo stamme
Dem.

Theodor.

Lad mig forklare dig —

Sommer.

Na, hvor gider De talt til det sjantede Menneske!

Theodor.

Peter er ikke saa sjantet som han seer ud til.
Jeg har virkelig lovet ham, at tale hans Sag hos
Caroline. Men dengang vidste jeg ikke, at netop hun
var den Pige, jeg kjendte fra Kjøbenhavn, længe havde
elsket, og hemmelig var forlovet med. Peter vil nu
vist selv indrømme, at det under de Omstændigheder
var mig umuligt at holde mit Løfte.

Peter.

Sa, hvad hjælper det mig, at det er Dem umu-
ligt! Hvad skal jeg nu gjøre —!

Sommer

(tager Peter tilside).

Hør, Peter, vil du lyde mit Raad, saa tænk ikke mere paa min Datter. Hun var saa aldrig bleven en Kone for dig.

Peter.

Hvorfor ikke det?

Sommer.

Tro nu hvad ældre, forstandigere Folk sige dig. Du kan være en brav Dreng, derimod har jeg Intet. Men du kan ikke sammenligne dig med en studeret Mand som Auditeuren. Eller vil du maaskee beraabe dig paa din taasede Comedie i syv Acter, som Caroline gjør sig lystig over.

Peter.

Saa? Gjør hun det? Det skulde hun dog rigtig tage sig iagt for.

Sommer.

Vil du derimod høre hvad jeg som din Formyndet, der vist mener det godt med dig, raader til, saa frie til Marie. Hun passer for dig; hun vil spise sig efter dig —

Peter.

Nei, det gaaer rigtig aldrig an!

Sommer.

Vil du da frie til Tante Lone?

Peter.

Oh nei!

Sommer.

Nu, til hvem da? Husker du maaskee ikke, at Den, som vægrer sig for at vælge en af Arvingerne, mister Arven? Hvad Forhaabninger har du ellers, at du tør betænke dig paa at modtage en saa betydelig Capital?

Peter (raadvild).

Ja — det er godt nok — men Marie er faa ung.

Lante Løne

(der kommer til).

Men du søde Gud, Peter! I skal jo heller ikke strax giftes. I kan jo gjerne, som saa mange andre unge Folk, gaae og see paa hinanden en 5, 6 Aars Tid.

Peter.

Men naar nu Marie ikke vil —

Sommer.

Derfor har jeg sørget. Vil blot En kalde Marie ud, saa skal Alting være flappet og klart i et Dieblif.

Peter.

Na — troer De, at jeg kan frie, naar De Alle flaae og see paa mig. Det er rigtig ikke saa let

som De troer. Maa jeg ikke være alene med Marie, saa vil jeg slet ikke.

Theodor.

Peter har Ret. Han bør tale under fire Dine med Marie.

Sommer.

Nu, som De vil. Saa falde vi hende ud. (Kalder ind i Huset.) Marie! — Tael nu med hende, Peter, men gør det lidt fort, og giv os et Segn, naar I ere færdige. (Til Marie, der kommer ud.) Bliv her, min Pige! Fætter Peter vil tale med dig.

Fjortende Scene.

Peter Blader. Marie.

Marie

(paa den ene Side af Scenen; affides).

Caroline mener jo, at Peter vil frie til mig. Nu gad jeg bare vidst, om han vil bære sig saaledes ad, som jeg har læst mig det til.

Peter

(paa den anden Side af Scenen; affides).

Jeg synes rigtig, Marie er meget kjønnere idag end hun pleier være. Hun seer saa vel ud.

Marie (affides).

Lad mig nu see! Først skal han komme hen til

mig og bukke og see melancholisk ud. Saa skal han række mig en smuk Bouquet Blomster.

Peter.

Det er saa flaut at gjøre Begyndelsen. Man kan dog ikke falde ind med Døren i Huset. Naar jeg blot kunde hitte paa noget Passende at begynde med. Det er sandt — jeg har jo hos mig . . . og det holder hun af.

Marie (affides).

Nu kommer han herhen — nu bukter han — (Peter tager et stort Kræmmerhuus op af Lommen.) Det er bestemt en Bouquet Blomster.

Peter.

Jeg synes, jeg har bemærket, du holder meget af Krakmandler, Marie. Tør jeg maaskee forære dig en Lut? (Giver hende Kræmmerhuset.)

Marie.

Tak, Peter. (Affides.) Det var ingen Bouquet. Men Krakmandler ere ogsaa bedre.

Peter

(efter en Pause).

Hvordan smager de?

Marie.

De ere rare. Hvor faaer du alle de Mandler fra?

Peter.

Hos Kjøbmanden heromme paa Hjørnet. Du kan altid faae fleer; naar du bare vil sige mig til. (Pause.) Jeg har næsten slet ikke seet dig idag. Hvor har du været henne?

Marie.

Jeg har siddet oppe paa Carolines Kammer og læst i din Comedie.

Peter (fornoiet).

Nei, har du? Naa, morede den dig godt?

Marie.

Jo, den Comedie kan jeg godt lide. Der er saa meget Traurigt deri; ellers kan jeg ikke lide Comedier. Jeg vil helst læse Noget, hvori det gaaer ret sørgeligt til.

Peter (affbes).

Det er rigtig en meget fornuftig lille Pige, den Marie.

Marie.

Hør, Peter, forleden Uge læste jeg da en deilig Bog; den var saa rørende, saa rørende — aah! Men jeg maatte stjæle mig til at læse i den, da Tante ikke kan lide, jeg læser saa Meget.

Peter.

Tante! Hvad vil du bryde dig om hende!

Naar vi først ere Mand og Kone, maa du læse saa Meget du gider.

Marie.

Mand og Kone? Hvem? Vi?

Peter.

Nu ja, lille Marie! har du saa Meget derimod?

Marie.

Na nei! Men det har jo lange Udsigter.

Peter.

Saamænd om det har! De Andre har jo blot ladet os alene, for at jeg i god No kunde tale med dig derom.

Marie.

Oh, det er vel ikke dit Alvor!

Peter.

Vist er det mit Alvor — troe nu hvad jeg siger. — Naa, slaae til, Marie; du skal see, det vil ikke færryde dig.

Marie.

Men synes du ikke, jeg er altfor ung endnu?

Peter.

Savist er du lovlig ung; men i den senere Tid er det Mode, at man forelsker og forlover sig meget tidligt. Vi skal da heller ikke strax giftes. Tante mener, vi kan vente endnu en 5, 6 Aar.

Marie.

Saa længe har vi heller ikke nødig at vente.
Tante er altid saa urimelig.

Peter.

Skal vi saa gaae ind og fortælle de Andre, at
vi ere forlovede?

Marie.

Ja, lad os det.

Peter.

Kom da! Du maa tage mig under Armen.

Marie.

Det seer saa flaut ud. Lad mig heller holde
dig i Haanden.

Peter.

Det gaaer ikke an, Marie! Nu ere vi jo or-
dentlige Kjærestefolk.

Marie.

Ja, veed du hvad, Peter! jeg er bange for, at
vi komme til at bære os fjottet ad med vor Forlo-
velse. Før, da jeg talte med Caroline, begyndte hun
allerede at gjøre Nar af mig.

Peter.

See til den . . . Lad hende bare prøve paa
at gjøre Nar af dig, naar jeg er hos! — Ellers skal
du slet ikke være forkyt. Det er ingen Hereri. Det

er Mange, der knap kan tælle til Fem, og har været forlovede i en halv Snees Aar.

Mel. Saasnart blot langt fra jeg dig seer. (Azemia.)

1.

Hver Aften kommer jeg til dig
 Paa Smørrebrød hos Tantes.
 Naar saa du sidder smukt hos mig,
 Begynde vi at gantes.
 Først kysser jeg paa Haanden kun;
 Men siden kysser jeg din Mund —

Marie.

Nei, Peter! :: ikke paa min Mund!

Peter.

Oh, hvorfor ei? Du er en Sjante!
 Det gjør man altid; spørg kun Tante!

Marie (talende).

Hvem? Tante Lone?

Peter.

Ja, hun er en Kone med Erfaring. Af hende kan du lære Meget.

Marie.

::: Nei, vilde du, saa troe du mig,
 Jeg lærte meget Meer af dig. :::

2.

Peter.

Hvad du maa mærke dig især,
 Er hurtig expederet;
 Thi, troe mig, Hovedsagen er,
 At man er ugeneret.
 Naar jeg har sagt: Hvor du er sød!
 Saa sætter du dig paa mit Skjød —

Marie.

Nei, Peter! ;: ikke paa dit Skjød!

Peter.

Th, just paa Skjødet — jeg er forsoren!
 Det gjør man altid; spørg Majoren!

Marie (talende).

Hvem? den tydske Major?

Peter.

Ja, det er en Mand, der har været med i sine
 Dage. Af ham kan vi lære Meget.

Marie.

::: Nei, vilde du, saa troe du mig,
 Jeg lærte meget Meer af dig! ;:

(De løbe ind.)

Femtende Scene.

Tante Lone. Siden Majoren.

Tante Lone

(kommer ind fra Haven).

Jeg veed sandelig ikke, hvorledes jeg har det. Der er en bestandig Uro i Blodet paa mig. Naar jeg blot vidste, hvad der mere stod i det tydske Brev. Ja, han skriver vel sagtens om sine Midler og sit Indbo — for det veed jeg, han har et grumme godt Indbo, baade Gangflæder og Bohave. (Bliver Majoren vaer, der kommer fra Stranden.) Du Frelsens Gud! der er Majoren! Jeg arme Menneſte, ſtal jeg blive eller gaae ind —

(Majoren træder ind.)

Majoren.

Jetzt kann ich wohl eine Antwort von Carolinen erwarten — (Seer Tante Lone.) Verdammt! die alte Schachtel!

Tante Lone (affides).

Nu kommer han nærmere — jeg ſtaaer ſom paa Naale.

Majoren

(gjør en Compliment).

Frau Tante!

Tante Lone

(neier yderſt venlig).

Gr. Major!

Majoren (affides).

Ich dachte, Carolinen hier zu treffen, und —
verflucht! sie will nicht vom Flecke.

Tante Lone
(affides).

Naar han nu frier, hvad skal jeg saa svare?
Man kan dog ikke strax —

Majoren.

Frau Tante!

Tante Lone
(affides).

Du min Skaber! nu begynder han.

Majoren.

Wir haben heute ein wunderschönes Wetter.

Tante Lone.

Ja, ret et deiligt Sommerveir, Hr. Major.

Majoren (affides).

Sie muß fort! (Gøit.) Frau Tante —

Tante Lone
(neier).

Hr. Major — (Affides.) Den stakkels Mand
er selv saa forvirret, at han knap kan tale.

Majoren.

Erlauben Sie, daß ich Sie ins Haus begleite?

Lante Løne
(confüs).

Hvad behager — med største Fornøielse . . .

(Majoren trækker Handsker paa, byder hende Armen og fører hende ceremonielt mod Huset fra Scenens modsatte Side, hvor de netop befinde sig. Ved Huusdøren standses de af efternavnte Personer, hvoraf Nogle ved Scenens Slutning ere seete at staae paa Luur.)

Septende Scene.

De Forrige. Capitain Sommer. Theodor Holm.
Caroline. Peter og Marie. (Alle fra Huset.)

De Nysankomne.

Vi gratulere! Vi gratulere!

Majoren.

Was? Warum gratulieren Sie?

Sommer

(trykker Majorens Haand).

Jeg kan ikke beskrive Dem, hvor inderlig kjær det er mig, at De har truffet dette Valg. Det har altid været mit hemmelige Dnske, og jeg har tidt pønsset paa —

Majoren (forundret).

Wie meinen Sie, Hr. Capitain?

Theodor.

Modtag min Lykønskning, Hr. Major! Og De, Lante, jeg gratulerer af Hjertet —

Tante Lone
(forlegen).

Seg veed ikke, om jeg tør modtage —

Peter.

Gratulerer, Hr. Major! De har fulgt mit Exempel; for De veed da, at jeg ogsaa er bleven forlovet.

Majoren.

Was, Bursche, du? doch wohl nicht mit —

Peter.

Her har jeg den Ære at forestille Dem min Kjæreste.

Majoren.

Mariechen? Na, das hast du gut gemacht. Ihre Jugend und deine Einfalt harmonieren gut mit einander.

(Peter sukker.)

Marie
(affides til Peter).

Hvad sa'e han?

Peter.

Han sa'e, du var en ung Pige med gode Indfald.

Marie.

Naar han blot vilde støtte sig selv.

Peter.

Ja, Majoren veed vel ogsaa, at Caroline er bleven forlovet med Fætter Theodor.

Majoren.

Caroline und der Theodor? Was höre ich!

Peter.

Og nu er Majoren og Tante et Par; saa kunne vi Alle bandse paa hverandres Bryllup.

Majoren.

Was spricht er für Thorheiten —

Sommer.

Tilgiv os, Hr. Major! Vi ere komne bag paa Dem. Jeg mærker, De er ganske forstyrret. Men — jeg tilstaaer Dem, at jeg gjerne saa disse Partier afgjorte idag, og da nu Peter fortalte os, at De havde skrevet et Brev til Tante, hvori De anholder om hendes Haand —

Majoren.

Ich einen Brief —?

Tante Lone.

Majorens Brev har jeg rigtignok faaet.

Peter.

Og da vi saa Tante og Majoren spadserer alene under Armen med hinanden her udenfor —

Caroline.

Dg da vi vidste, at Majoren altid har holdt
saa overordentlig meget af Tante —

Marie.

Dg Tante igjen saa forstrækkelig af Majoren —

Tante Lone.

Marie dog!

Sommer.

Saa holdt vi Sagen for afgjort og bragte Dem
vor Lykønstning af et godt Hjerte.

Majoren (affbed).

Seht begreif' ich — Der Brief . . . keine Auf-
schrift — (Soit.) Aber ich versichere Ihnen, Hr. Ca-
pitain —

Tante Lone.

Bedste Hr. Sommer, der er virkelig ikke Noget
omt endnu —

Sommer.

Hvorfor ikke det? Kan De ønske Dem en bedre
Frier end Majoren? Er han ikke en Mand i sine
bedste Aar, anseet blandt Alle —

Majoren.

Aber hören Sie doch, Hr. Capitain —

Sommer.

Vær De kun ganske rolig, Hr. Major! Tante

giver nok sit Samtykke. — Ikke sandt? naar vi nu
Alle bede —

De Andre

(i Munden paa hverandre).

Na, kjære Tante, lad Dem bevæge —

Tante Lone.

Men, Børn, giv mig dog Betænkningstid —

Sommer.

Ingen Betænkningstid! Nu maa De erklære
Dem. Vil de ikke med det Gode, saa er jeg ikke
bange for at bruge Magt. (Han griber spøgende hendes
haand.) Kom nu, Hr. Major.

Peter

(trækker gestjæstigt Majoren hen til Tante Lone).

Skynd Dem, Hr. Major! der er ingen Tid at
spilde.

Majoren

(idet han vil rive sig løs).

Aber um Gottes Willen, Hr. Captain —

Peter

(sagte til ham).

Majoren glemmer nok, at naar De ikke tager
Tante, saa ryger Deres Arv i Lyset. Det er 15,000
Rigsdaler.

Majoren (affides).

Verdammt! Er hat Recht . . .

Peter.

Kom, Tante, vær kunß ikke bange.

Tante Lone.

Maar de troer, det er Himlens Billie —

Peter.

Ja, gu' er det Himlens Billie; kom kun!

Sommer.

Altfaa — (forener deres Hænder.) en lykkelig For-
ening!

Tante Lone.

Bedste Hr. Major — af, jeg kan slet ikke komme
mig igjen.

Majoren.

Frau Tante! . . . wenn ich sprechen konnte . . .
aber die Ueberraschung — lassen Sie sich umarmen!

Peter.

Nu maa da Tante til at lære Lydst —

Tante Lone.

Na, jeg forstaaer rigtig meget godt Lydst, og
jeg kommer nok ogsaa efter at tale det.

Caroline.

Men Majoren maa ikke tiere skrive Breve uden
Navn og Udskrift til Tante; de kan saa let komme
i felle Hænder.

Majoren

(med tvungen Latter).

Bewahre! — (Affides.) Die kleine Høne hat mit bestimmit den Streich gespielt mit dem Briefe.

Sommer.

Nu, kjære Venner, lader os gaae ind og i hverandres Selskab tilbringe Resten af denne Dag. Og iaaften vil vi med et Glas Viin erindre vor Fætter, Bogbinderen, der ikke blot har efterladt Eder sin betydelige Formue, men skaffet Eder hver en Kjæreste.

Mel. Voll Caprice ist ja Alles auf Erden.

1.

Jeg vil haabe, vi aldrig forgjætter,
Hvad vi skyldte vor redelige Fætter.

Caroline.

For det Gode, den Venlige mig gav,
Skal jeg takke ham evigt i hans Grav.

Theodor.

Kun ved ham, ved hans selsomme Bud,
Jeg erobred' min yndige Brud.

Caroline.

Ja, den Bogbinder kjendte godt mit Larv,
Da han gav mig min Theodor i Arv.

Chor.

Ja, den Bogbinder kjendte godt mit (dit) Larv osv.

2.

Sommer.

Hr. Major! kjære Tante! betænker,
Hvo der bandt dem i Amors gyldne Lænker.

Tante Lone.

Oh Gud frie mig! Ifald jeg glemte ham,
Var det sandelig en Spot og en Skam.

Majoren.

Holde Braut! ich verstehe nicht ganz —

Sommer.

• Tante siger, at Bogbinder Frands —

Tante Lone.

Jeg sa'e, den Bogbinder kjendte godt mit Løv,
Da han gav mig din Hjertethv i Arv.

Chor.

Ja, den Bogbinder kjendte Deres Løv,
Da han gav Dem den Hjertethv i Arv.

3.

Peter.

Men, hvis jeg nu, Marie, som jeg sætter,
Ingen Arv havde faaet fra min Fætter —

Marie.

Men det veed jeg jo, Peter, at du har.
Hvorfor spørger du saa taasjet, lille Mar?

Peter.

Mon du da, var jeg fattig som før,
 Bilde stænke min Kjærlighed Gehør?

Marie.

Ja, men Fættøren dog kjendte bedst mit Lær,
 Da han gav mig baade dig og en Arv.

Chor.

Ja, den Bogbinder kjendte bedst dit Lær,
 Da han gav dig baade ham og en Arv.

4.

Caroline

(til Publikum).

Man har sagt mig, at Lykken er en Dvinde,
 Der uddeler sine Gaver iblinde.

Er det sandt, vil jeg haabe, hun idag
 Er lidt blind for vor mangelfulde Sag.

Hvis lidt Lune med Skalkhed iblandt
 Gunstig Stemning hos Publikum fandt,
 Da jeg ønsker, til vort virkelige Lær,
 De os stænker Deres Bifald i Arv.

Chor.

Ja, vi ønske, til vort virkelige Lær o. s. v.

11. 18. 35.

eller

Enhver er sig selv nærmest,

dramatiseret Ordsprog i een Act.

Opført første Gang paa det kongel. Theater d. 27de Juni 1837.

(Med en ny Slutning.)

Personerne.

Madame Sivertsen.

Lise, hendes Datter.

Mille, hendes Søsterdatter.

Christian Riisberg, Stud. juris, forlovet med Mille.

Ernst.

Correbæk, Institut-Bestyrer.

Fru Sommer.

Scenen er en Dagligstue hos Madame Sivertsen med flere
Udgange.

Første Scene.

Ved et stort Bord sidde **Madam Sivertsen**, der polerer et Par Stager, og **Lise** og **Mille**, der ere sysselsatte med at tørre Theetoi af eller deilige. Paa et mindre Bord i et Hjørne af Værelset staae **Fade**, **Tallerkener**, en **Kranssekage** o. s. v. Værelset er i nogen Orden.

Mad. Sivertsen.

Ringede det ikke?

Lise.

Nei, det var oppe hos **Secretairens**.

Mille.

Troer **Tante**, at de **Fremmede** allerede komme?
Kloffen er ikke fem.

Mad. Sivertsen.

Ja, længe varer det nok ikke, før vi have dem over **Halsen**. **Fru Sommer** skal jo altid være her før nogen **Anden**.

Lise.

Hun har lovet at hjælpe os lidt, og hun er saa rar ved saadanne en **Leilighed**.

Mad. Sivertsen.

Jeg for min Deel er saa kjed af alle jeres Fremmede, at jeg vilde ønske, de vare vel borte igjen.

Mille.

Og de ere ikke komne endnu?

Mad. Sivertsen.

Det er rigtigt nok Tider til at bede Fremmede i.

Lise.

Men det har Mo'er jo lovet mig saa længe, at jeg paa min Fødselsdag turde invitere vore Bekjendte.

Mad. Sivertsen.

Ja, jeg spier dig, Barn, men du vil aldrig give efter for mig. Naar jeg bare taler et Ord om Torrebaek, saa gaaer du ud af Stuen.

Lise.

Lad mig nu slippe fri for idag.

Mad. Sivertsen.

Torrebaek er en brav, fornuftig Mand, der sidder godt inde. I sin Skole har han alene over 80 Børn.

Mille.

Er det sandt, at han har snydt sig til den Skole?

Mad. Sivertsen.

Hvem vil troe Alt hvad Folk siger! Jeg har altid kjendt ham som en honnet Mand.

Lise.

Da har han dog ikke ført sig honnet op mod sin egen Broder.

Mad. Sivertsen.

Ja, jeg veed nok, I har altid saa meget at sige paa den stakkels Torrebaek. Men det vil jeg kun sige dig, Lise, at naar det er Ernst du tænker paa, saa faaer du aldrig mit Minde dertil. Var det ikke fordi han læser frit Fransk med din Broder, saa skulde han ikke komme i mit Huus. Gjør for mig hvad du vil. Men du skal see, du vil fortryde det. Jeg veed, hvad det vil sige, naar Smalhans bliver Skjækmester.

Lise.

Ernst har gode Indtægter ved sine Informationer.

Mad. Sivertsen.

Informationer! Ja Gud hjælpe Dem, der skal leve deraf.

Lise.

Han har allerede for længe siden kunnet være Adjunct, naar han vilde.

Mad. Sivertsen.

Hvad kan det Altsammen hjælpe, naar I Ingen-ting har at sætte Bo for? Og ved de 4000 Rigsdaler, du har efter din Fa'er, skal der ikke røres. Dem skal man gjemme som en Nødstilling.

Mille.

Kansee, Tante, Ernst og du vinder i Lotteriet idag. Saa har han til at sætte Bo for.

Mad. Sivertsen.

Ja, der lod jeg mig ogsaa godt forsøre af Jer! At faste tre Mark bort til ingen Nytte!

Mille.

Du skal see, Nummerne komme nok ud. Get af dem kommer bestemt ud.

Mad. Sivertsen

(reiser sig).

Hvor har du min Nøgleskub, Line?

Line.

Den har jeg ikke. Du tog den jo selv.

Mad. Sivertsen.

Tog jeg den, Barn?

Mille.

Ja, jeg saae, Tante fik den.

Mad. Sivertsen.

Hvor har jeg da gjort af den? — Seer efter, Børn, om I kan finde den. (De see Alle efter.) Naa, det seer net ud! Hvad skal vi nu give de Fremmede! Nu kan jeg hverken komme til Spiiskammeret eller til —

Lise.

Der staaer den jo. Mo'er har selv sat den her-
hen. Men Mo'er er saa glemsom.

Mad. Sivertsen.

Ja, mit Barn, faae du saa meget at tænke paa
som jeg, saa vil du ogsaa blive glemsom.

(Sbet hun vil gaae, møder hun de Indtrædende.)

Anden Scene.

De forrige. Torrebæk. Christian Riisberg.

Torrebæk

(kysser Mad. Sivertsen paa Haanden).

Undskyld, ifald jeg kommer til Uleilighed; men
Sr. Riisberg bad mig at følge op med.

Mad. Sivertsen.

De kommer aldrig til Uleilighed.

Torrebæk.

Hvorledes befinder De Dem, bedste Tomfru Lise!

Lise (kolb).

Jeg takker, ret godt.

Mille

(flyver Christian om Halsen).

Kommer du endeligt, søde Christian! Jeg har
længtes saadanne efter dig. Hvad sa'e din Manubuc-
teur til dig idag?

Christian.

Han bad mig hilse dig.

Mille.

Jovist! Den stikne Herre! Men det er det samme! naar han bare staffer dig laud til Examen, maa han gjerne være stikken. — Men sig mig, søde Christian, har du nu idag begyndt paa Processen?

Torrebæk

(lidt spodst).

Processen? Vil De allerede tænke paa at føre Processer?

Mille

(leer høit).

Veed De ikke hvad Processen er? — Det er en Deel af . . . af . . . Hvad er det nu, Christian, det er en Deel af?

Christian.

Det er en Deel af Hurtigkarls System.

Mille.

Men De veed nok heller ikke hvad Hurtigkarls System er?

Torrebæk.

Hurtigkarls System? — Jo Ja, jeg maa tilstaae

Mille.

Gud! hvor kan man være saa uvidende!

Christian.

Naa, Børn! hvad Anstalter har I gjort til iaften?

Lise.

See her, hvad I skal have iaften. (Viser hen til Bordet i Hjørnet.) Kage og Biskop og Smørrebrød.

Torrebæk.

Ah! en Krandsfage!

Christian.

Men hvormed skal vi more de Fremmede?

Mille.

Giv Mandfolkene at drikke og lad os Pigebørn danse til Glaveret.

Mad. Sivertsen.

Na Snak! Christian har Ret. Det er mig saa ubehageligt, naar her er Nogen og den Ene gaaer op og ned og seer paa den Anden. Hr. Torrebæk! kan De ikke hjælpe os? De har jo altid saa gode Indfald?

Mille.

Har De gode Indfald?

Torrebæk.

Det gaaer med mine gode Indfald, som med mine aarlige Indtægter. Jeg har ikke Mere end hvad jeg med Deconomie netop kan komme ud med.

Christian.

Ja, stakkels Menneſte! og undertiden har han ikke engang ſaa Meget, men er nødt til at laane ſine vittige Indfald.

Mille.

Vil du bare tie ſtille! Af dig har han jo ikke laant ſine Vittigheder.

Christian.

Nei, mit Barn! og veed du hvoraf det kommer?

Mille.

Nei.

Christian.

Fordi han ſtjæler dem fra mig.

Torrebæk.

Ha ha ha! Det er meget godt! det er overmaade godt!

Mad. Sivertſen.

Holder nu op at gantes, Børn! Seer heller til at hitte paa Noget. Veed De Ingenting, Hr. Torrebæk?

Torrebæk.

Jeg veed i Sandhed ikke. Julelege . . .

Lise.

Bare ingen Bantelege, for ſaa gaacr jeg ud af Stuen.

Torrebæk.

Eller Ordsprogslæge. Hvad synes De dertil?

Mille.

Ja, søde Tante, Ordsprogslæge! Det er vel-
signet!

Mad. Sivertsen.

Det kan vi gjøre før vi spise tilaften. Men
hvad gjør I saa sidenester?

Mille.

Saa kunne vi dansse.

Mad. Sivertsen.

Du hører jo, at Værtens har bed't os om ikke
at dansse i aften.

Christian.

Hvad er nu der paafærde?

Mad. Sivertsen.

Jeg troer, han skal skrive en Lete-Contract.

Torrebæk.

Naar vi har spilst, kunne vi maaskee lege Jule-
lege. Vi have jo ikke nødig at give Panter.

Line.

Uden Panter er det igjen saa flaut.

Torrebæk.

Jeg ynder heller ikke Bantelege, de give Anled-

ning til megen moralsk Forbærelse hos Ungdommen.
Men for een Gangs Skyld, Frøiue Line, kan De
uden Fare tage Deel deri.

Line.

Ja ja da! jeg vil opoffre mig for det almindelige
Bedste.

Mad. Sivertsen.

Mens jeg husker det, Hr. Torrebæk! De har
tre Mark tilgode hos mig for den sidste Lotterieseddel,
som jeg laante af Dem.

Torrebæk.

O, det har sandeligen gode Veie!

Mad. Sivertsen.

Ja, nu veed jeg heller ikke, hvor jeg har gjort
af min Pengepung. Over al den Støihøi og disse
Fremmede er jeg saa forstyrret idag.

Torrebæk (affbes).

Det er den gode Madame endeligt alle Dage.

Christian.

Hvad er det for en Lotterieseddel?

Mille.

Du husker nok: 11, 18, 35.

Christian.

Na, de Nummere gjælde til Bandsbef.

Mad. Sivertsen.

Gjælde de til Bøndsbe? Gikke Sladder! og Sedlen er til Kjøbenhavns Trækning!

Torrebæk.

Det er jo idag. Ere da Nummerne ikke komne ud?

Mad. Sivertsen.

Ja, hvad veed jeg! Her har man jo idag ikke et Menneske, man kan sende.

Christian.

Jeg veed ikke, hvor I gide spille i Tallotteriet; det er jo at smide Pengene paa Gaden.

Mille.

Hvor kan du sige det, søde Christian! Jeg synes, at ethvert Menneske bør spille i Lotteriet; for kanstee vor Herre gierne vil hjælpe os, men veed blot ikke hvorledes.

Christian (leende).

Du har Ret, min Ven! Det huskede jeg ikke paa. — Men nu maa jeg bort. Jeg har et Par Grinder.

Lise

(affædes til ham).

Tag Torrebæk med dig. Ellers har vi det Hængetræ at plages med.

Christian.

Kom De med mig, Hr. Torrebæk! Jeg har
Noget at snakke med Dem. — Adieu saa længe!

Torrebæk.

Ærbødige Tjenere, mine Damer!

Mad. Sivertsen.

Kom nu snart igjen!

(Christian og Torrebæk gaar, fulgte til Døren af Mille.)

Tredie Scene.

Madam Sivertsen. Line. Mille.

Mad. Sivertsen.

Jeg veed ikke, Line, hvad du har mod Torrebæk.
Jeg synes ret, det er en smuk og en behagelig Mand.

Line.

Jeg kan knap taale at see ham.

Mille.

Jeg seer heller ikke hvad rart der er ved ham.
Han steler jo.

Mad. Sivertsen.

Na Naas! Steler han?

Mille.

Ja, det er ikke altid han steler. Det er kun
naar han taler om sine Pligter som Skolelærer, og

naar han gjør Cour til Line, og naar han drifker
sød Caffe.

Mad. Sivertsen.

Nu snakker min Gaas! — See du heller til at
faae Alting istand til iaften.

Mille.

Nu er det Børste fra Haanden. Men vi har
kun een Flaske Biskop, Tante!

Mad. Sivertsen.

Er det ikke nok?

Mille.

Men til alle de Fremmede!

Mad. Sivertsen.

Ja, da bli'er der ikke meer denne Gang. Det
er saamænd ikke Liden til at sætte Pengene i Biskop.

Line

(affibes til Mille).

See til, du kan faae Christian til at kjøbe et
Par Flaster.

Fjerde Scene.

De Lørrige. Ernst kommer styrrende ind.

Ernst.

Madame Sivertsen! bedste Madame Sivertsen!
Hvad var det for Nummere, vi har i Lotteriet?

Mad. Sivertsen.

Det var . . . ja, hvad var det nu, Mille?

Mille.

Det var 11, 18, 35.

Lise.

Men hvorfor spørger De, Ernst?

Ernst

(seer efter paa et Stykke Papir, han har i Haanden).

11 . . . 18 . . . 35. Victoria! Madame Sivertsen! Vi har vundet en Terne sammen!

Mad. Sivertsen.

En Terne? Virkeligt en Terne?

Ernst.

Som jeg siger. Nummerne bleve trukne i Eftermiddag, og jeg var ikke seen før jeg fik Fingre i dem. See her!

(Viser dem Papiret, som de Alle see i.)

Lise.

Jo, velsignede Mo'er! der staae alle Nummerne.

Mad. Sivertsen

(læsende).

11 — 18 — 35! men det er jo forfrækkeligt!

Mille

(klappende i Hænderne).

O, det er deiligt! det er guddommeligt! Saa faaer jeg en ny Vinterpelts!

Line.

Dg jeg . . . (Standser lidt forvirret.)

Ernst.

Dg De, kjære Line! faaer et brillant Udstyr.

Mille.

Ja, Alt det har Tante lovet, og det maa du holde.

Mad. Sivertsen.

Lad mig dog komme til No, Børn! I gjøre mig jo reent tummelumft i Hovedet! — Hvor stor er da denne Terne?

Line.

Der var sat en Rigsort paa Ternen, 8 Skilling paa Amben og 1 Mark paa Udtræffet.

Ernst.

Det bliver altsaa over 1300 Rigsdaler for Ternen...

Line

(med et Udbrud).

1300 Rigsdaler!

Ernst.

Dg faa maae vi regne to Amber . . .

Mille.

Nei, maa jeg he'e! Tre Amber! det har Christian sagt.

Ernst.

Tre Amber altsaa og tre Udtræk — faa kan det Hele blive omtrent 1400 Rigsdaler.

Mille.

Nei, det er grusomt! Saa mange Benge!

Ernst.

Hvor har De Sedlen, Madam Sivertsen?

Mad. Sivertsen.

Sedlen? . . . Wie lidt, lad mig huske mig om!
— Den flyede jeg Christian at gjemme.

Mille.

Christian? Er Lante ogsaa vis paa det?

Mad. Sivertsen.

Ja, hvem skulde ellers have den? Jeg har den
ikke.

Ernst.

Hvor er da Christian?

Line.

Han gik nylig herfra med Torrebæk.

Ernst.

Saa vil jeg see til at faae fat paa ham. Far-
ve saalænge. (Gaaer.)

Mille.

Lante! det ringer paa Salsbøren. Det er be-
stemt Fru Sommer.

Mad. Sivertsen.

Saa skynd dig og gaae ind og luk hende op.

Mille.

Maa jeg fortælle hende —?

Mad. Sivertsen.

Na, hvad er det værdt —

Mille.

Na jo! det er saa rart. Hvor hun vil gjøre store Dine! Maa jeg, Tante? (Ibet hun gaaer.) Saa fortæller jeg det —

Femte Scene.

Madam Sivertsen. Line.

Mad. Sivertsen

(der er faldet hen i Tanker).

1400 Rigsdaler Det er jo sandt nok mange Penge men . . .

Line.

Søde Mo'er! nu er der jo Ingenting i Veien for Ernst og mig.

Mad. Sivertsen.

Er der Ingenting i Veien? Ja du snakker som du har Forstand til.

Line.

Men, søde Mo'er! du har jo saa tidt sagt, at naar du vandt saa meget i Lotteriet som til mit Ud=styr

Mad. Sivertsen.

Savist har jeg sagt! Nu skal du see, at du kommer langt med det Halve af 1400 Rigsdaler.

Lise.

Men det kan du jo nok vide, at Ernst giver sin Bart til.

Mad. Sivertsen.

Hør, Lise, vil du lyde mit Raad, saa slaae dig de Tanker af Hovedet.

Lise (grædende).

Det maa jeg sige Mo'er, at det er meget urimeligt. Nu har du engang lovet det, saa bør du ogsaa holde dit Ord.

Mad. Sivertsen.

Har jeg lovet! Hvad har jeg lovet? Vil man bare høre! — Skam dig, Barn, og græd ikke. Der kommer Fru Sommer. Hun takker saa Gud for, at hun kan faae Noget at bære omkring i Byen.

Sjette Scene.

De Forrige. Fru Sommer. Mille.

Fru Sommer.

Jeg gratulerer! jeg gratulerer! Jeg hører, De har bundet en Terne. — God Dag, søde Lise! —

Naa, fortæl! fortæl! Er det sandt, den er paa 4000 Rigsdaler?

Mad. Sivertsen.

Ja, den kunde have været, naar vi havde besat den rigtigt og som jeg vilde.

Fru Sommer.

Naa, hvor stor er den da?

Mad. Sivertsen.

Omtrent 1400 Rigsdaler.

Fru Sommer.

Ja, det er ogsaa godt.

Mad. Sivertsen.

Det veed Gud, det er. Men vi har dog begaaet den Feil, at vi har besat Ternen for lavt. Jeg sa'e det —

Mille.

Jeg veed ikke, hvor Tante kan sige det. Jeg huster saa bestemt, jeg sa'e: sæt mere paa Terne og Umbe; men du vilde have Alt paa Udtrækket.

Mad. Sivertsen.

Ja, 11 havde jeg nu drømt.

Fru Sommer.

Hadde De drømt 11?

Mad. Sivertsen.

Ja, jeg drømte, at min lille Georg sad og

legede med en Snor, hvorpaa der var 11 vilde Ra-
stanier.

Fru Sommer.

Men hvordan kom De til de andre Lal?

Mad. Sivertsen.

Jeg tog Lines Alder; det var 18 . . .

Mille.

. . . . Og 35 sa'e jeg.

Fru Sommer.

Hvor faldt du paa det, søde Mille?

Mille.

Jeg veed ikke, hvoraf det kom. Det var saa underligt. Jeg stod ude ved Skorstenen og saae til Noget, vi havde sat paa Ilden at varmes. Saa kom Line ud til mig og sa'e: Veed du ikke et Lal til Mo'er, men et, som kommer ud.

Fru Sommer.

Ja, det var det Bedste!

Mille.

Ja, var det ikke? — Nu, saa sa'e jeg: ja vent lidt! og saa betænkte jeg mig saadanne. Først vilde jeg tage Christians Alder, for det er altid saa heldigt. Men derpaa havde jeg nylig bundet et Udtræk, saa tænkte jeg, det var ikke værdt. Saa vilde jeg lægge min og Christians Alder sammen; men det har vi

gjort saa tidt, og der er aldrig kommet Noget ud. Saa vilde jeg tage den Datum vi skrev; men saa var det just den første, og 1 er saadanne et flaut Tal, og det kom desuden ud forrige Gang. Men saa, ligesom jeg staaer ved Ilden og lægger en Tørst til, saa var det livagtigt som jeg saae 3 og 5 i Ilden midt i en stor Tørsteglød. Saa sa'e jeg til Tante, hun skulde tage 35; men saa sa'e Line Net —

Line.

Sa'e jeg? Du drømmer nok.

Mille.

Nei, min gode Pige, du sa'e ved Gud Net.

Line.

Det er ved Gud ikke sandt.

Mille.

Spørg du Tante ad; hun skal selv sige det.

Line.

Sa, jeg vil ikke disputere med dig; for du skal altid have Ret. Men jeg veed det saa bestemt. Jeg sa'e jo udtrykkeligt, at Tal, man seer i Ilden, ere altid Iyffelige.

Mille.

Men du vilde, at vi skulde lægge 3 og 5 sammen til 53.

Line.

Sa, det vilde jeg; for 53 er et overmaade godt Tal.

Mille.

Ja, da saae du dog, at 35 kom ud dennegang.

Fru Sommer.

Nu, hvordan gif det saa?

Mille.

Ja, og saa kom Christian til, og saa spurgte vi ham, og saa sa'e han, det var Altsammen lige fedt, og saa tog Tante 35.

Fru Sommer.

Er det da ikke mærkeligt! — Nu skal De bare høre, hvordan det gif mig forleden. Jeg drømte, at alle mine Tænder faldt ud af Munden, og De kan vel tænke hvad Skræk jeg vaagnede i. Men saa fortalte vor Barnepige, at det betydede Nr. 27 og at det kom bestemt ud; hvorpaa jeg tog 27 og 17. Første Gang kom Ingenting ud; anden Gang kom 28 — betænk bare, hvor nær! — Tredie Gang kom 29 ud — var det ikke mærkeligt? — saa jeg fik heller Ingenting; hvorpaa jeg tog andre Nummere. Men saa kom rigtigtnok næste Gang Nr. 27 ud. De kan aldrig troe, hvor det fortrød mig!

Mad. Sivertsen.

Det vil jeg troe. Det var ligedanne med mig, engang Der ringede det paa Salsbøren. Der har vi de Fremmede. Saa maa jeg gaae, skjøndt mit Hoved staaer slet ikke dertil.

Fru Sommer.

Lad De mig gaae ind og tage imod dem. Kom du med, søde Line!

(Sun og Line gaae.)

Syvende Scene.

Madam Sivertsen. Mille. Strax derpaa Christian og Torrebæk. Siden Ernst.

Mad. Sivertsen.

Pas nu paa, Mille, at Alting gaaer ordentligt, at de ingen Kopper flaae mig itu. Og deel først de smaa Tvebakker omkring og siden Ragerne; for ellers æder de mig alle Ragerne op.

Mille.

Det skal jeg nok, Lante.

(Christian og Torrebæk komme ind. Fruentimmerne storme løs paa dem.)

Mad. Sivertsen.

Naa, kommer I engang! — Hvor har du Sedlen, Christian?

Christian.

Hvilken Seddel?

Mille.

Lotterie-Sedlen. Den sidste med 11, 18, 35. Den er kommet ud med en Terne.

Christian.

Det var jo skønt. Jeg gratulerer!

Lorrebæk.

Er der kommen en Terne ud?

Mad. Sivertsen.

Ja, hvad synes De?

Lorrebæk.

Saa? — Hm! — Nei, er der?

Christian.

Der er Ernst. Han vil blive glad.

(Ernst kommer ind.)

Mad. Sivertsen.

Han veed det, og er gaaet ud for at lede dig op; for det er jo dig, der har Sedlen.

Christian.

Har jeg Sedlen? Hvor skulde jeg komme til den?

Mad. Sivertsen.

Jeg fløede den jo til dig.

Christian.

Nei, De vilde fløe mig den; men De betænkte Dem jo strax, og tog den ud igjen af min Tegnebog.

Mad. Sivertsen.

Ih, Gud bevares!

Christian.

Huster De ikke, at De kaldte mig en Wildkat,

der fagtens vilde glemme baade Tegnebog og Seddel hos en Conditør?

Mille.

Ja, det hørte jeg paa, Tante!

Mad. Sivertsen.

Jeg synes rigtigt nok selv . . . Men du store Gud! hvor har jeg da gjort af den?

Ernst.

Har De ikke lagt den i Deres Chatol?

Mad. Sivertsen.

Jeg husker slet ikke. Men see ad vil jeg. — Men skulde den ikke ligge i een af Bordstufferne — eller i Sæstret — eller i Nøgleskurven — Seer dog efter, Børn! (Til Mille.) Du staaer der op og ned! Hjælp mig at søge!

(Alle faae nu travlt og søge overalt.)

Mille.

Nei, her er den ikke.

Ernst.

Her heller ikke.

Christian.

Jeg seer ingen Seddel.

Torrebæk

(der har havt meest travlt med at søge).

Nei, jeg seer den tilforladeligen ikke. Det var jo meget ubehageligt, om den skulde være borte.

Mad. Sivertsen.

Den maa jo findes! Den maa jo være der...

Ernst.

See De ad i Deres Chatol.

Mad. Sivertsen.

Ja, det vil jeg. Uagtet — der er den ikke. Kom De med mig, Hr. Torrebæk! Og gaae du ind til de Fremmede, Christian! Og see du ad i Kabinettet, Mille! Og ligger den ikke der mellem Uldgarnet? (De undersøge Alle Garnet og sige efterhaanden: Den er der ikke.) Saa seer ad i jeres Commoder, Børn! og i Spiiskammeret og i Kjøkkenet — man kan jo ikke vide — og bliv De herinde, Hr. Ernst, og see endnu engang efter. — Findes maa den, hvordan det saa gaaer.

(Sun og Torrebæk gaae ud tilhoire; de Andre fare ud hver til sin Side.)

Ottende Scene.

Ernst. Strax derpaa Line.

Ernst.

Det var smukt, naar Sedlen var borte; saa laae da de Forhaabninger i Aften.

(Line kommer ind fra Salen.)

Er du der, Kjæreste Line! Træffer jeg dig endeligt alene!

Line.

Ja, jeg havde ondt nok med at rive mig løs.
Men det er jo stræffeligt, Ernst, med Sedlen.

Ernst.

Vist er det. Hvor kan ogsaa din Mo'er være
saa glemsom.

Line.

Hendes Hoved er svagt, og hun begynder at
mærke Alderen.

Ernst.

Ja, Sedlen findes nok; det har ingen Nød.
Men sliig mig, kjære Line, hvad Haab troer du jeg
tør gjøre mig?

Line (græder).

Mo'er er saa urimelig! Man kan slet ingen Vel
komme med hende.

Ernst.

Hun vil dog vel ikke tvinge dig til Torrebaek?

Line.

Gud, Ernst! før jeg gjør det, ta'er jeg ud at
tjene.

Ernst.

Det gjør hun heller ikke. Derfor kan du være
ganste rolig. — Vær nu ved godt Humeur taften,
Line! Fortæl mig, hvad de Fremmede sige.

Line.

Na, de sige ikke Andet end godt. — Hør, det

er sandt, Ernst! Der var en Dame derinde, der talte om dig; hun sa'e, du var saa net, og saadanne et pænt ungt Menneske. Du kan aldrig troe, hvor det fornøiede mig. Saa sa'e jeg . . . Men der kommer Mo'er med Torrebæk. Lad os saa heller gaae ind til de Andre. (De gaae ind i Salen.)

Niende Scene.

Madam Sivertsen. Torrebæk. Siden Mille.

Mad. Sivertsen.

Jeg tænkte nok, det vilde være forgæves. — Hvor kan den da være! — Jeg skal saamænd endnu engang see efter i Bordstufferne. (Hun og Torrebæk see efter.) Nei, den er ingen Steder!

Torrebæk (affbes).

Det kunde jeg have sagt Madamen iforveien. (Høit.) Har De slet ingen Formodning, ingen Mistanke? Hvem hentede Sedlen hos Collecteuren?

Mad. Sivertsen.

Det gjorde vor Pige. Men hun flyede mig den. Om hun siden skulde have listet den til sig . . .

Torrebæk.

Ja, hvem kan vide!

Mad. Sivertsen.

Meget er der ikke ved hende; men Utrofskab har jeg dog ikke mærket.

Torrebæk.

Ikke? Ja, deraf tør man ikke slutte.

(Mille kommer ind med endeel Fruentimmer-Kaaber og Hatte paa Armen.)

Mille.

Salen er fuld af Fremmede, Tante. Her er deres Kaaber og Hatte. Hvor skal jeg lægge dem?

Mad. Sivertsen.

Na, læg dem hvor du vil!

Mille.

De Fremmede har spurgt efter Tante.

Mad. Sivertsen.

Jo, jeg er rigtigtnok oplagt til at tale med Fremmede; men jeg faaer nok at gaae ind. — Læg Tøiet derhen, Mille! og følg saa med mig. Gaaer De med, Hr. Torrebæk?

Torrebæk.

Jeg skal strax have den Gæst at komme. Maa-
ske man kunde see lidt efter endnu herinde, om Sed-
len ikke skulde findes.

Mad. Sivertsen.

Lustind Tak, naar De vilde. Jeg har ogsaa
meest Tillid til Dem. — Kom nu med, Mille.

(Sun og Mille gaae ind i Salen.)

Tiende Scene.

Torrebæk (alene).

Ja, see efter vil jeg; men jeg vil see efter i min egen Tegnebog. Det er nok det stikreste. (Tager den op og tager Sedlen ud.) Jo, den er her rigtigtnok! — Hvad gjør jeg nu? Hun har reent glemt, at hun har givet mig Sedlen igjemme; og, sæt, hun huster det, saa kan jeg ligesuldt sige Nei; for vi var alene, og hun er glemsom. — Ja, hvad gjør jeg nu? Enhver er dog sig selv nærmest. — Naar jeg bare vidste, hvorledes jeg skulde faae Pengene fra Collecteuren, uden at det vækker Mistanke. (Hurtigt.) Lad mig see, hos hvem den er taget! — Hos . . . ja ham kender jeg. Han var just ikke bange, naar man gav ham en god Douceur Hm! Hm! Her staaer jeg som Hercules paa Korsveien. Paa den ene Side er der henved 1400 Rigsdaler og paa den anden . . . ja, hvad er der paa den anden? Endum Kjælling, der veed ligesaameget hvad hun skal gjøre med 1400 Rigsdaler som een af mine Dreng veed det. Og desuden, Sedlen er min; i det mindste det Halve af den tilhører mig med Rette. Jeg har givet de halve Penge dertil, og endnu ikke faaet dem tilbage Naar blot Collecteuren —! Ja, forhaste mig vil jeg sandfærdigt ikke. For det første vil

jeg betænke mig. Gibe den igjen kan jeg altid —
 Lys, der kommer Nogen!

(Lægger Sedlen hurtigt i Tegnebogen og gemmer denne.)

Ellevte Scene.

Torrebæk. Christian. Siden Fru Sommer.

Christian.

Har De fundet Sedlen?

Torrebæk.

Nei, jeg har sandeligen ikke. Er den ikke funden
 endnu?

Christian.

Nei, den er fløiten. Det er jo altid saaledes
 her i Huset. De veed aldrig hvor de lægge nogen
 Ting hen.

(Fru Sommer kommer ind.)

Fru Sommer.

De render jo fra os, Hr. Riisberg! Alle Da-
 merne spørge efter Dem. Der skal leges Ordsprogs-
 lege, og vi kan Ingenting gjøre uden Dem.

Christian.

Herregud! skal vi nu lege Ordsprogslege —

Fru Sommer.

Savist, min unge Herre! Gjør nu Deres Pligt
 som Cavalleer og gaae ind til Damerne.

Christian.

Jeg adlyder!

(Gaaer ind.)

Fru Sommer.

Her er en stræffelig Uro i Huset iaften. Madam Sivertsen er som hun var forstyrret. De veed da, at Lotterie-Sedlen er kommen bort?

Torrebæk.

Jeg har desværre hørt det.

Fru Sommer.

Na, det kan ikke være anderledes. Et saa uordentligt Huus, som dette her! Jeg tænkte nok, den Herlighed vilde ikke vare længe.

Torrebæk.

Sandt at sige, tænkte jeg det samme; (Affides.) og havde mine gode Grunde dertil.

Fru Sommer.

Det er sandt, Hr. Torrebæk! Hvorledes gaer det min lille Edvard i Skolen?

Torrebæk.

Udmærket godt. Det er et opvakt Hoved.

Fru Sommer.

Men noget bild?

Torrebæk.

Han er munter og levende. Det er sandeligen ikke godt, at Børn ere saa stille.

Fru Sommer.

Et godt Hoved maa der sidde paa ham; thi han faaer altid gode Characterer og læser aldrig hjemme paa sine Lectier.

Torrebæk.

Naar han er opmærksom og flittig paa Skolen . . .

Fru Sommer.

Ja, det forstaaer sig!

Torrebæk.

Med Tillæbelse, har Fruen ikke flere Drengébørn?

Fru Sommer.

Jo, jeg har to til. Men den ene er kun tre Aar gammel og den anden knap fire Aar. Det er for tidligt til at sætte dem i Skolen. De kan jo ikke engang begynde at lære at læse i Deres Forberedelses-Classe.

Torrebæk.

Send Fruen dem kun til mig! De skal see, De vil ikke fortryde det. Jeg har desuden længe tænkt paa, at oprette endnu en Forberedelses-Classe, hvorfra Børn kunne gaae over til den forberedende læsende Classe.

Fru Sommer.

Men hvad vil De lære Børnene der?

Torrebæk.

Hvad jeg vil lære dem, bedste Frue? At tænke

og at tale vil jeg lære dem. Jeg vil nedlægge de første Spirer til det vordende Menneske i deres unge Sjæle. — Jo, der kan sandeligen gøres Meget.

Fru Sommer.

Ja, det var ikke saa galt. Saa slap jeg fri for de vilde Drenges berømmelse. Jeg skal saamænd tale med min Mand derom.

Tolvte Scene.

De Iorrige. Christian. Strax derpaa Mille.

Christian.

Staaer De nu der og prater sammen! og man venter paa dem derinde!

Fru Sommer.

Ja Hr. Torrebæk talte med mig om at sætte mine to yngste Børn i hans Skole.

Christian.

Ha ha ha! Er han nu igjen paa Børnejagt?

Torrebæk.

Skjelmsmester!

Fru Sommer.

Bjørnejagt? hvilken Bjørnejagt?

Christian.

Na, det er Intet! jeg meente blot

(Mille kommer ind.)

Mille.

Men hvorfor komme I ikke? Vi staae og vente og vente! Fru Sommer og Hr. Torrebæk hører til vort Partie. De veed vel, vi lege Ordsprogslige. See her (tager nogle af Klædningsstykkerne frem, hun forlagde tilfide.) her er en Kaabe og et Shawl og en Hat til Dem, Fru Sommer!

Fru Sommer.

Hvad skal jeg forestille?

Mille

(med en skjelmst, efterlignende Gestus).

En fin Dame, der kommer ind i en Galanteri-Boutique og kjøber Stads.

Torrebæk.

Hvad Ordsprog har De da valgt?

Christian.

„Enhver er sig selv nærmest.“ — De skal forestille en Dyrigshedsperson, en Dommer eller saadanne Noget. Mille staffer Dem nok en sort Silkekaabe.

Mille.

Her er en. — Men jeg skal have en Mand-folketjole eller Frakke paa. Laan mig din, Christian!

Christian.

Det kan jeg min Sjæl ikke. Den skal jeg jo selv bruge.

Torrebæk.

Lør jeg tilbyde Dem min, Sfr. Wille? Det
gjør jeg med største Fornøjelse.

Wille

(tilbageholdende).

De bruger den vist selv.

Torrebæk.

Jeg beder om Forlæbelse! — Naar jeg har den
førte Raabe ovenpaa —

Christian.

Kom De kun med Kjolen, Hr. Torrebæk, og
gaae saa ind med Fru Sommer. Ernst og Line vil
sige Dem hvad De har at gjøre. De ere Allesam-
men inde i Kabinettet. Men De maa gaae ud her
(peger paa Hoveddøren.) og gjennem Kjøkkenet.
(Torrebæk og Fru Sommer have imidlertid klædt sig om.)

Fru Sommer.

Sidder nu Alting godt paa mig, Wille?

Wille.

Jo, guddommeligt! De see begge fortræffeligt ud.

Torrebæk.

Men som Dommer maa jeg have en Baryk paa.

Christian.

Det er ikke nødvendigt. De kan gaae med Deres
egen Baryk.

Torrebæk.

De er en stor Strik! — Lør jeg hyde Fruen
min Arm?

(Han og Fru Sommer gaae ud ad Hoveddøren.)

Trettende Scene.

Christian. Mille.

Mille.

Skal jeg tage den ælle Kjole paa?

Christian.

Ja, Passiar! Den er jo ganske ny. Kom kun
og lad mig hjælpe dig.

Mille

(ibet hun tager den paa).

Na, jeg droner i den! Lad os knappe den til . . .
Men hvad er det, der ligger her?

Christian.

Det er hans Tegnebog. Flye mig den. Du kan
tabe den, naar Kjolen skal rives af dig derinde.

(Tager imod den.)

Mille.

Nu maa jeg have et Halsstørklæde og en Hat . . .
See saa! Seer jeg nu godt ud?

Christian.

Nydeligt.

Mille.

Skæder det mig, søde Christian? Gjør det virkeligt? — Jeg maa see mig i Speilet.

Christian.

Skynd dig bare og gaae ind —

Mille.

Ja, nu gaaer jeg. (Seer sig i et Speil.) Saadanne skal Gatten sidde! (Bulter for ham og siger med en paataget Mandfolkestemme.) Adieu, min Herre! Jeg skal ud at støve! Jeg skal feie paa Østergade Var det ikke fra Billardet hos Knirsch jeg kommer.

Christian.

Jovist! men du tøver for længe.

Mille.

En Stok maa jeg have, en tynd Spadsereftot!

Christian.

Na, hvad skal det til?

Mille.

Jo, det veed Gud, jeg maa. Din staaer derhenne i Krogen. (Penter den.) See saa! Nu vil jeg see, om der er en bedre Wiener-Herre end jeg! Lær mig nu bare et Par Eder!

Christian.

Det faaer ingen Ende med dig

Mille.

Søde Christian! en eneste Eder

Christian.

Er „Fanden ta'e mig" god nok?

Mille.

Den er beilig! — Og nu vil jeg skynde mig. Farvel, min Herre! Jeg skal i Gallop ud til Casfababan og spise tilaften.

(Gaaer ud ad Hoveddøren.)

Fjortende Scene.

Christian (alene).

Hvorfor gjemte han før denne Tegnebog saa ængstlig? Og hvorfor blev han saa underlig tilmode, da han hørte, at der var bunden en Terne paa Sedlen? — Ja hvad! Han kan da aldrig . . . Men han er en Lur, en stor Lurendreier! See efter kunde jeg altid. Man skal vel ikke gaae i Andres Gjemmer; men naar man har Mistanke om et Lyveri, har man sagtens Lov at foretage en Huus-Bisittats. (Undersøger Tegnebogen.) Her er Intet, uden nogle ustyldige Rigsbanksedler. Her ligger Papiirer . . . en Regning . . . her (bryder ud.) en Lotterie-Seddel! Lad see: 11, 18, 35! Den Ræv! den bundløse Ræv! tænkte jeg det ikke nok! Ja, han skal vaffes! — Sedlen vil jeg for det første tage til mig. Men ham skal jeg — —

Femtende Scene.

Christian. Line.

Line.

Gjør dig nu færdig, Christian! Nu er Touren strax til os.

Christian.

Jeg kan ikke! Det er umuligt! Du maa bede Ernst om at komme frem i mit Sted. Hvor er din Mo'er?

Line.

Hun kommer strax. — Men hvad er der paa-færde?

Christian
(viser hende Sedlen).

See her!

Line.

Lotterie=Sedlen! — Der er den jo! Hvor har du fundet den?

Christian.

Det kan være det Samme. Men tæl ikke om derinde, at den er funden. Hører du?

Line.

Jeg skal ikke sige det til et Menneske! — Bare til Ernst . . . og til Mille —

Christian.

Men ikke til Andre. Og lad saa din Moder komme ind —

Lise.

Men sig mig dog —

Christian.

Der er din Moder! Gaae nu ind! Og vær
kun ganske ubekymret! Alt skal endnu iaften endes
til din Tilfredshed.

(Lise gaaer ud ad Hoveddøren.)

Nu skal jeg snakke lidt fornuftigt med Madam Si-
vertsen.

Sextende Scene.

Christian. Madam Sivertsen kommer fra Salen.

Christian.

Nu, hvordan gaaer det, Madam Sivertsen?

Mad. Sivertsen.

Na, jeg er reent elendig! Den Seddel! Den
Seddel!

Christian.

Ja, det er jo en slem Historie. Det Værste
derved er, at Ernst har stor Grund til at besvære sig
over Dem.

Mad. Sivertsen.

Hvad kan jeg for, at Sedlen er kommen bort?

Christian.

Ja — han havde givet Dem Sedlen i Gjemme,
og det var Deres Pligt at passe paa den. Efter

den strenge juridiske Ret kan han gjøre Fordring paa fuld Erstatning.

Mad. Sivertsen.

Na, hvor kan du troe, at Ernst

Christian.

Jeg siger heller ikke, at Ernst vil gjøre det. Men — naar De saa haardnakket bliver ved at nægte ham Lines Haand, saa veed jeg ikke, hvad jeg i hans Sted vilde gjøre.

Mad. Sivertsen.

Du gjør mig ganske forstræffet! Hvor kan jeg give Erstatning?

Christian.

Ja, det er sandt nok; men alligevel —

Mad. Sivertsen.

Hm! hm! Den forbistrede Seddel!

Christian

(efter et Dophold).

Sæt, jeg kunde — umuligt er det jo ikke — skaffe Dem Sedlen igjen, vilde De saa give Deres Samtykke til Ernst og Line?

Mad. Sivertsen.

Hvor er det muligt! Saadanne som vi have led't!

Christian.

Det skal De ikke sige. Jeg har en Mistanke —

Mad. Sivertsen.

Mener du vor Pige?

Christian.

Det er nu det Samme. Siig mig blot, om De vilde —

Mad. Sivertsen.

Torrebæk har engang mit Løfte.

Christian.

Men naar jeg nu bevise, at Torrebæk er et slet Menneske?

Mad. Sivertsen.

Jeg veed nok, at I Allesammen hade ham.

Christian.

Hør nu, Madam Sivertsen! Naar jeg tydeligt viser Dem, at Torrebæk ikke duer noget, tør saa Ernst gjøre sig Haab?

Mad. Sivertsen.

Saa var det jo en anden Sag; men hvor kan du bevise —

Christian

(tager Sedlen frem).

See her! Her er Sedlen!

Mad. Sivertsen.

Virkeligt? — Lad mig see! — Er det muligt!
— Du min Gud, hvor laae den?

Christian.

J denne Tegnebog.

Mad. Sivertsen.

J denne . . . ? Det er jo Torrebaeks!

Christian.

Rigtigt! Og ham har De upaatvibseligt selv givet Lotteriefedlen i Gjemme. Husk Dem om!

Mad. Sivertsen

(besindende sig).

Ja, jeg troer selv . . . Jo, det har jeg . . . ganske bestemt. Nu husker jeg det. Vi stod inde i Salen —

Christian.

Der kan De see! Men derom har han ikke talt et Ord! Er det ikke smukt?

Mad. Sivertsen.

Hy, det er nedrigt! Det havde jeg aldrig tænkt om ham. — Men hvem siger ogsaa, det hænger saaledes sammen?

Christian.

Vent lidt til han kommer ind, saa vil De nok selv kunne mærke det paa ham. — Tys, der kommer Nogen!

Syttende Scene.

Christian. Madam Sivertsen. — Mille, Line, Ernst, Torrebæk og Fru Sommer (Alle i deres Forklædning til den førnævnte Ordspogsleg) komme ind.

Mille.

Naar du ikke er med, Christian, kan vi ikke komme ud af det Ordspog, men maa tage et andet.

Christian.

Hvad er der da i veien?

Mille.

Det er Slutningen, der er saa svær.

Christian.

Na Snak — det kommer I nok ud af. (Affides.) Men jeg faaer et Indfald . . . (Høit.) Ja, vi kan jo gjøre en lille Prøve herinde. Vil De, Hr. Torrebæk, tage Plads paa en Stol som Dommer. Mille, som den unge Gadestryger, skal staae foran Dem; og Fru Sommer, Line og Ernst i Nærheden af hende. — Vil De nu begynde Deres Forhør! Og lad mig see, De holder en dygtig Straffetale til den unge Døgenift.

Torrebæk

(som Dommer, til Mille).

Unge Menneske! betænk Dem vel, før De besvarer mine Spørgsmaal, og tael Sandhed, den rene Sandhed. I en Boutique, hvor De var tilstede, blev der,

ligesom De vilde gaae, savnet en Gulddaase. Vi have mange Grunde til at antage Dem for Gjerningsmanden til denne Forbrydelse. Er det saaledes, saa tilstaae det strax, og Deres Aabenhjertighed og Anger vil da maaskee formilde Lovens Strengthed. Har De taget den omtalte Gulddaase?

Mille

(som Cavalleer, med paatagen Raffhed).

Der var jo Flere i Boutiquen paa samme Tid som jeg.

Torrebæk.

O, stam Dem, unge Menneſte! Savist var der Flere. Der var denne hæderlige Frue, (peger paa Fru Sommer.) som man ikke veed Andet end Godt om, en Dame, som jeg længe har kjendt fra min Sko — (rettende sig.) som jeg længe har kjendt og respecteret. Saa var der denne stakkels Tjenestepige, som har det bedste Skudsmaal fra sit Herſtab; og fremdeles denne unge Smedfersvend, der er hendes Broder —

Christian (instruerende).

Nei: der er forlovet med hende.

Torrebæk.

Godt; — der er forlovet med hende. Vil De nu vælte Mistanken over paa disse uskyldige Menneſter?

Mille.

Ja, Enhver er sig selv nærmest.

Torrebæk.

Na fy! Er det ikke nok, at De har gjort Dem skyldig i en lumpen, ja ret en lumpen Forbrydelse? Thi skal man berøve sine Medmennesker hvad der lovlig tilhører dem, og som man ingen Ret har til? Skal man gjøre sig Fordeel af Andres Skade? Er det ikke skammeligt?

Christian.

Fortræffeligt, Hr. Dommer! Jeg vilde ønske, at enhver lignende Slyngel maatte høre hvad De siger.

Torrebæk (til Mille).

Og nu vil De ovenikjøbet føre Andre, der ere ganske uskyldige i denne sorte Handling, dem vil De føre i Ulykke! — Men vil De ikke tilstaae med det Gode, saa vil jeg kun sige Dem, at vi har to Vidner paa, at De har taget Daasen, og Begge vil gjøre deres Ed paa, at de har seet det. Det nytter Dem da til Intet, at De nægter. Ud med den! eller jeg lader Dem, sandt for Herren, undersøge af Vægterne.

Mille.

Det behøves ikke. Her er den. (Til Christian.)
Hvor har du Daasen?

Christian

(sagte til hende).

Du skal vise ham denne Tegnebog, men giv ham den ikke, og sige hvad jeg hvisker til dig.

(Giver hende Torrebæks Tegnebog.)

Mille

(holder Legnebogen i veiret).

Her har jeg den. Men De faaer den ikke —
(Sagte til Christian.) Hvad saa? (Høit, efter Christians
Souffleren.) Men De faaer den ikke, før De har sagt
mig hvad der er deri.

Torrebæk.

Hvad skal det sige? Hvad er det, De har der?

Mille

(mens Christian soufflerer hende).

Det er Deres Legnebog. Den laae i Deres
Kjole. Men jeg har ikke sjaalet den. Hvis der var
Lyvekoster i Deres Kjole, saa er det ikke min Skyld.

Torrebæk.

Lyvekoster! Hva — hvad . . . det forstaaer
jeg ikke.

Fru Sommer.

Ja, det forstaaer jeg heller ikke. Saa kommer
Ordsproget jo ikke ud. Og nu skulde jo den egent-
lige Opdagelse komme.

Christian.

Opdagelsen, synes mig dog, er kommen.

Fru Sommer.

Men hvad skal Torrebæks Legnebog til?

Torrebæk (hastig).

Det veed jeg ikke — og det er nok bedst, vi

opgive hele dette Ordsprog. (Raster sin Forklædning. Til Mille.) Vil De give mig min Tegnebog.

Mille.

Jo, strax — (sagte til Christian.) Lør jeg?

Christian (sagte).

Jo, nu maa du nok.

Mille

(til Torrebæk).

Her er baade Deres Tegnebog og Deres Ksle.

Christian.

Dg vi takke Dem meget for at De har været saa god at laane os begge Dele. Vi har havt stor Nytte deraf. Til Gjengjæld vil jeg fortælle Dem to behagelige Nyheder. For det Første er Lotterie-Sedlen funden.

Torrebæk.

Saa? Hm! Er den funden?

Fru Sommer.

Er den funden? Jeg gratulerer. Hvor fandt I den?

Christian.

I en . . . en stor Skarnsferding.

Fru Sommer.

Nei! (Affsides.) Det tænkte jeg nok. I et saadant Huus!

Christian
(til Torrebæk).

Den anden Nyhed er, at Line iaften høitidelig bliver forlovet med Ernst.

Line.

Sødeste Mo'er! Kan jeg troe . . .

Ernst.

Er det Alvor, bedste Madam Sivertsen?

Mad. Sivertsen.

Jo, efter hvad her er passeret, og da Omstændighederne have forandret sig saa meget

Fru Sommer.

Jh, saa gratulerer jeg dobbelt. Søde Line . . .
Hr. Ernst . . .

Torrebæk.

Ja, Madam Sivertsen, De kjender mine Tanker med Hensyn til Deres Datter, og vil derfor ikke tage mig det fortrydeligt op, at jeg bortseer mig.

(Vil gaae.)

Christian.

Gif De Deres Tegnebog med, Hr. Torrebæk?

Torrebæk.

Jo.

Christian.

Jeg haaber dog, at der ikke manglede Noget deri?

Torrebæk.

Der manglede Intet.

Christian.

Ja, saa tillad blot, at jeg endnu engang takker Dem for den fortræffelige Straffetale, De holdt før.

Fru Sommer.

Ja, ikke sandt? det var et lille Mesterstykke.

Christian.

Og den passede —!

Fru Sommer.

Udmærket! (Til Torrebæk.) Men det er heller intet Under. Naar man som De er Lærer for Ungdommen —

Christian.

Ja, naar man som De er Lærer for Ungdommen! Det gjør især Deres moraliske Straffetale saa interessant.

Torrebæk.

Det er mig fjært.

(Gaaer.)

Mad. Sivertsen

(affides til Christian).

Ja, dersom Nogen igaar havde sagt mig det om dette Menneske —

Christian

(affides til hende).

Han duer ikke, det har jeg altid sagt. Lad ham

nu gaae for Den han er. (Svit.) Jeg glæder mig ved, at du, min Ven Ernst og Line ere blevne forenede. Men jeg kan ikke slippe Jer, før jeg i al Udmyghed har givet Jer to gode Raad. For det første: spiller aldrig i Lotteriet; man har kun Fortreb og Uergrelse deraf, om man ogsaa vinder. For det andet: vil I blive lykkelige med Eiden, saa maae I ikke see, Enhver paa sin egen Fordeel; men I maae leve for hinanden. I Korthed: I maae i jeres ægtefabelige Liv aldrig tænke paa det dumme, egennyttige Ordsprog: „Enhver er sig selv nærmest.“

Perspektivkassen,

En Dyrehavst = Scene.

Dyfort første Gang paa det kongelige Theater d. 10de Juni 1842.

Personerne.

Ole, en gammel Matros.

Christian, Matrosbørg.

En Mand med et Barn, en Herre, nogle Tilskuere og Spadserende.

Scenen er paa en affides Part af Baffen i Dyrehaven. I Baggrunden en Gyngebaad, en af de uanseeligere Kunstnerboutiker eller deilige. I Forgrunden staaer under et Træ paa en Stillads eller en Bør en stor, noget plump forarbejdet, lyseblaa eller grønmalet Perspektivkasse med 5 à 6 Glas, og med et lille Flag paa en Stang. Endeel Spadserende gaae frem og tilbage. Den sædvanlige Dyrehavs-Musik høres nu og da i Fraastand, i Begyndelsen af Scenen.

Ole sidder paa en Bænk ved Perspektivkassen. Christian staaer hos. Ved Bænken en Virekasse.

Ole.

Hør du, Christian, hjælp mig op her paa Bænken.

Christian.

Men, Ole, du kan jo ikke staae beroype.

Ole.

Kan jeg ikke staae?

Christian.

Nei, vist kan du ikke nei! Du veed jo nu ligesaa godt som jeg, at du har noget paa Skallen.

Die.

Hjælp! det er nok dig, der vil ha'e En paa Skallen. Hjælp mig op, siger jeg.

Christian.

Ja, for mig gjerne — naar du justement har Lyst til at falde neer. (Forsøger, men forgjæves, at faae ham til at staae op paa Bænken foran Kassen.) Kan du nu see.

Die.

Jeg troer, du har Ret. Det er ellers underligt; for sidde kan jeg godt, saa synes jeg ogsaa, jeg skulde kunne staae. — Hør, Christian, der hjælper Intet for. Nu kommer her Folk. Det er Søndag idag, og vi skal tjene Penge. Helles bliver Mutter gal i Barykken, naar jeg kommer hjem iaften. Nu skal du ta'e Virekassen, og saa vil jeg vise Folk min Perspec (biffer.) tivkasse.

Christian.

Det faaer du ikke Lov til, Die. Saa gaaer det dig igjen ligesom iforgaars, da du var fuld, og de Alle grinede ad dig.

Die.

Det er Løgn, siger jeg.

Christian.

Nei, det er sandt.

Die.

Hvorfor gav du dem ikke Et i Synet?

Christian.

Jeg kunde ikke komme til. Der var saa Mange.

Die.

Ja, men idag feiler jeg Ingenting.

Christian.

Naa, det gjør du ikke? Og man kan prikke dig paa Dinene.

Die.

Er det sandt, min Dreng! Na Gud give, jeg hver Dag havde Raad til at drikke mig saa fuld!

Christian.

Hør, Die, vær nu rimelig! Bliv du siddende her og drei paa Virekassen, og lad mig staae beroppe.

Die.

Du? Din Hundesteile, har du Forstand derpaa?

Christian.

Ja, det er nok en stor Kunst at dreie Valtzen, til hvert Billede kommer frem.

Die.

Men du veed jo slet ikke hvad du skal sige til det høistærede Publikum, naar de tikker ind i Kassen.

Christian.

Ma, saa det troer du? Har jeg nu saa tidt hørt dig sige den Ransse, saa skulde jeg nok kunne den.

Die.

Sludder! jeg vil selv.

Christian.

Ja, naar du kunde.

Die.

Gjør mig ikke gal i Hovedet, Dreng. Jeg har taget dig herud med for at sætte lidt Skif paa dig, som din Mo'er har bed't mig om. Jeg har lovet dig hver Dag en Mark, at sige, naar jeg havde den. Og saa derfor skal du lystre mig. Stil dig hen og drej paa Liren, og vær ikke obsternastig, eller du veed, hvad der vanker.

Christian

(brummende).

Ja, det skal hjælpe stort, at jeg dreier.

(Dreier paa Liren; nogle Folk nærme sig.)

Die.

Kan du see, det hjælper. (Forsøger under det Følgende oftere at gaae frem, men maa altid holde sig ved Bænkens Rygstøb.) Værsa'ti, mine Herrer og Damer. Nu begynder vi strax.

En Herre.

Hvad er her at see, Fa'er?

Die.

En Perspektivkasse, min dellige Herre. Indenlandste og udenlandste Herligheder. Alt hvad Deres Hjerte vil begjære. Jeg har selv malet den og selv tømret den; nu skal jeg vise Dem den.

Herren.

Hvad koster det?

Die.

Det koster Ingenting, det veed den søde Gud — undtagen hvad De selv vil gi'e. — Tag min Hat Christian, og lad dem gi'e Noget.

En Mand med et Barn kommer til.

Manden

(til Christian).

Hvad koster det for Personen?

Christian.

Dotte Skilling for Personen.

Manden.

See, der er en Mark.

Die

(affides til Christian).

Du skal ikke forlange Noget, Slubbert.

Christian.

Na, han kan nok gi'e saa meget. Han har Uhr
i Lommen.

Die.

Naa, saa hid da med Marken.

Christian.

Ja — hvor har jeg nu lagt den . . . Men
jeg kunde jo ogsaa beholde den. Igaar fik jeg Ingen-
ting af dig.

Die.

Det er endelig sandt. Saa behold den da.

Manden

(til Die).

Begynder han ikke snart?

Die.

Strax. Hjælp mig, Christian. (Da Christian vil
hjælpe ham op paa Bænken, glider han ned fra denne, og bliver
siddende paa Jorden.)

Christian.

Naa, vil du nu troe mig?

Die.

Om — jeg troer, Vandet staaer i det.

Christian.

Lad nu mig. Det er meget bedre. Nu staaer

jo hele det høiførede Publikum og venter. Maa jeg, Ole? hvad, maa jeg?

Ole.

Saa gaae da, Dreng. Men gjør du Knuder, saa vixer jeg dig.

Christian
(sagte).

Ja, han barer sig nok idag. (Springer fornoiet op og stiller sig hen ved Kassen. Foran denne har imidlertid en Hoben Personer samlet sig, der deels see igjennem Glasfene, deels komme og gaae som ledige Tilhørere.) Vær saa artig, mine Herrer og Damer! Nu begynder vi. (Veger under det Følgende med en tynd Stof paa de Billeder, der maa tænkes i Perspektivkassen.)

Behager De at see. Vi har forestillet
En Part af Amager i det første Billed,
Som jeg nu forklare Dem vil.
Det er meget smukt, naar De rigtigt seer til.
Først er der en Mark med Grønkaal paa.
Saa er der en med Gulerødder smaa.
Saa er der en med lutter Persille.
Derhenne er en Mølle. Den staaer ganske stille —
(Vender sig om til Ole.)

Sei du, Ole, kan Møllen gaae rundt?

Ole.

Ja, Gu' kan hun gaae rundt. Træk i hende.

Christian.

Maa godt.

(Bedblivende.)

Nu blæser det op og Bingerne gaae.
 Det regner ellers og Lusten er graa.
 Der er Ingen paa Marken. Jo, hifsthenne staaer To.
 Den ene er en Malkepige, den anden en Ko.
 Man siger for et Ordsprog, som Ingen forkleiner:
 Paa Amager malter de helst, naar det regner.

(Dreier et nyt Billede frem.)

Her seer De Slaget ved Waterloo.
 Napoleon holder tilhest ved en Kro.
 Han har Frakke paa og trekantet Hat.
 Man kan see paa ham, han er meget des'prat.
 Hatten har han stude paa Hovedet op.
 Han siger til Marskalk Jo —

Die.

Han hedder Nej, Dreng!

Christian

(uden at vende sig om).

Hold din Bøtte!

Du skal idag mit Frankrig beskytte!
 — En General kommer i flyvende Galop:
 „Hr. Keiser! De maa give mig Instruxer!“
 Men nu kommer Wellington og siger Stop

— De kan kjende ham paa hans Wellingtons-Buxer —
 Han siger: „Keiseren har begaaet en Forseelse,
 Men jeg tænker, vi skal vinde derved.“
 Og saa sthyder han alle de Franste ned,
 Aldeles uden Persons Anseelse.

(Dreier et nyt Billede frem.)

Her seer De den store, engelske Maskerade,
 Hvorom der er skrevet i alle Blade.
 Aldrig har man seet en Pragt som den,
 Aldrig saaer man at see den igjen.
 Der er Vorlth i alle Værelser sat,
 De har gjort Dag af den dybeste Nat.
 Under hundrede Lysekroner
 Spadsfere Hertuger, Grever og Baronier.
 Der er en Myl af Store og Smaa,
 Der er saa fuldt, at man neppe kan staae.
 Den Ene falder den Anden i Salen.
 — Der danses hos Dronningen, oppe paa Salen.
 Det er Salen, De seer. Nu fanger de an.
 Her danser Dronningen af Engeland,
 Og der Brinds Albertsen, der er hendes Mand.
 Dronningen danser med sin Søn paa sin Arm,
 Hun danser sig glad, hun danser sig varm.
 Hun danser igjennem Salen saa let,
 Syv Ribbere har hun alt danset træt.

Der er Ingen i Storbritanniens Land,
Der kan dansse som Dronningen af Engeland.

Manden.

Det er for Gud meget smukt, min lille Ven.

Christian.

Ja, er det ikke sandt?

(Vedblivende.)

Nu skal vi see os i Salen om.
Den Mand, der seer ud som han nysfens kom,
Han, der har en Hals som paa en Kameel —
Kan De see ham?

Manden.

Jo.

Christian.

Det er Lord Beel.

Han er den fornemste i det ganske Land,
Han er baade Ridder og Dannebrogsmænd.
Naar han siger: Her skal Skabet staae!
Saa bukke de Alle og svare: Lad gaae!
— Den Anden, som De seer staae ved hans Side,
Han pleier altid med Lord Beel at stride.
Jeg har glemt hans Navn. Kan De see, han er bøs?
Han er vred for Tørraffen —

Die.

Tariffen skal du sige.

Christian.

Ja, hvad er det?

(Vedblivende.)

Han er meget maliciøs.

Men Ole siger, han er en Mand uden Kundskab;
Saa han kommer ikke vidt med sin Ondskab.

Ole.

Ja, det er sandt; det har jeg sagt.

Christian.

Den Mand derhenne, der er saa tyk og stor
Og sveder som en Stud, det er Londons Major.
Londons Major er en stor Mand i Staten,
Han er det Samme som en Raadmand i Magistraten.
Han skal altid tale til Borgernes Bedste.
Naar der er Stads, fører han Dronningens Heste.

(Dreier et nyt Billede frem.)

Her seer De Kanalen. - Portsmouth ligger der.
Det er en engelsk Fregat for Anker, denne her.
Den skal til China. Nu ligger den stille.
Der er Mudder paa Dækket. Musikanterne spille.
Dronningen af England er kommet ombord.
Hun vil tale med Folkene. Hun vil sige dem et Ord,
Inden de reise. Hun seer paa deres Køier,
Hun seer paa Skibsmaden, seer paa deres Trøier.
Hun siger til Skafferen: „Jeg vil selv smage Groggen;

Dg er den ikke stærk, saa skal I smage Stoffen.
 For jeg vil, mine Matroser skal ha'e det godt."
 Saa gi'er hun hver af Folkene til en Pot.
 Saa kommer Chaluppen. Dronningen støder fra.
 Alle Matroserne raabe Hurra!

(Dreier et nyt Billede frem).

Nu skal De faae det sidste Billede.

Her seer De Slaget den anden April,
 Dg kan ret faae at vide, hvordan det gif til.
 Min Fa'er var med; han mistede sin Arm.
 Han kan fortælle Dem, at den Dag var varm.
 Han gaaer hver Helligdag med Medailen,
 Som de gav ham, fordi han var med i Bataillen.

Die

(samler sig sammen ved Begyndelsen af dette Billede og reiser sig op ved Bænken).

Ja, det er en Sandhed, høistærede Publikum!
 Hanses Fa'er var med. Han var paa Bagrien og
 jeg var paa Prøvesteen; det veed den allersommæg-
 tigste Gud. — Bliv ved, Dreng!

Christian.

Her seer De Kongedyh, hvor Slaget stod,
 Vandet, der den Dag var rødt af Blod.
 Det vrimler af Skibe, af Bramme og Baade.
 Her ligger i Række den engelske Flaade.

Vore Egne ligge her, fra Prøvesteens Kanoner
 Og langs med Grunden op til Trefroner.

Die.

Ja, saa langt rakte vi. Der, nord for Trefroner,
 laae Dannebrog, hvor han, Admiralen, Olfert
 Tjiser, commanderede.

Christian.

Vi er nu midt i Bataillen, skal De mærke.
 Vi var' kun faa, de Engelse var' stærke.
 Vore Blokstibe, surrede fast og for Anker,
 Kunde hverken vende eller dreie deres Planker.

Die.

Og det var Knuden, skal jeg sige Dem, høist-
 ærede Publikum! Vi kunde ikke bruge mere end
 Hælften af vore Kanoner. Vi skjød kun med den
 ene Side af de gamle Skrog.

Christian.

Engelskmanden foer for de fulde Seil.
 Naar han skjød paa Vore, skjød han aldrig feil.
 Men det gjorde kun lidt; for Villien var god,
 Og det skader ikke, man mister lidt Blod.

Die.

Flink, min Dreng, flink! Bliv ved!

Christian.

Her ligger Elephanten med Nelsons Stander.
 Nelson han gaaer paa Dækket og bander.
 „Nu har jeg fægtet saa mangen god Dag,
 Nu har jeg bundet over tusinde Slag,
 Har heiset i Egyptersøen mit Flag,
 Har seilet i den indiske Sø, i den spanske,
 Men aldrig har jeg truffet Folk som de Danske.“
 — Saa siger han, Nelson: „Klar til at vende!
 Den haardeste Hals er Prøvesteen, kan jeg kjende.
 Men nu har den levet sin længste Dag.
 Nu skal I styde til den stryger sit Flag.“
 — Saa lægger han sig for Prøvesteen hen.
 Med gloende Rugler skjød han paa den.

Die.

Men det hjalp ham ikke. Han fik Svar igjen.

Christian.

Han sætter for sit ene Die sin Riffert,
 Han har kun det ene, men det ene det er sikkert.

Die.

Ja, han var eenøiet, den Mad.

Christian.

Han stiller Kanonen, han sigter paa Flaget.
 Men dermed er ikke Prøvesteen taget.
 Tre Gange skjød han Flaget derfra,

Tre Gange blev det heiset endda.
Tre Gange skød han Skibet i Brand,
Tre Gange blev Ilden slukket paa stand,
Alt mens de gloende Kugler spille.

(Svinger Hatten.)

Hurra for Lassen, Hurra for Wille!

Die

(Svinger ligeledes Hatten).

Hurra for Prøvesteen!

Christian.

Dg et Hurra til
For Enhver, der var med den anden April!

Ummærkninger.

Arvingerne. I Prof. Overstoups Fortegnelse over de paa det kongelige Theater opførte Skuespil etc. anføres der, at denne Vaudeville fra den anden Opførelse har været givet i to Acter, hvilket maa beroe paa en Feiltagelse. Den har altid været spillet i een Act, men paa Grund af dens Længde blev den til den anden Forestilling betydelig forkortet. I nærværende Revision har Stykket desforuden undergaaet flere Forandringer, deels i Dialogen, deels i en nøiere Bestemmelse af Motiverne.

Perspectivkassen. — Den for adskillige Aar siden meget omtalte Mafferade, Dronning Victoria gav den høie engelske Adel, ville Læserne maaskee endnu erindre; ligeledes hendes Besøg paa et Linieflib, hvor hun virkelig smagte paa Groggen og skal have fundet den vel svag. — Tariffen sigter til Parlements = Debatteerne angaaende Toldtariffens Regulering.

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

10

